

2. D'acord amb el paràgraf 2 de l'article IV d'aquest Protocol, l'ús de les bandes de freqüència que indica aquest apèndix s'ha de fer de conformitat amb les lleis, les regulacions i els procediments de l'Argentina i Espanya, amb el Reglament de radiocomunicacions de la UIT, amb les condicions que estipula aquest Protocol i amb els respectius quadres nacionals d'atribució de freqüències. Cal tenir en compte que en algunes bandes de freqüència és necessària una coordinació prèvia amb els sistemes que actualment operen en aquestes bandes.

Aquest Protocol va entrar en vigor el 7 de març de 2001, data de la signatura, d'acord amb el que estableix l'article VIII.1.

Es fa públic per a coneixement general.

Madrid, 3 de juliol de 2001.—El secretari general tècnic, Julio Núñez Montesinos.

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

14165 REIAL DECRET 864/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, reformada per la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre. («BOE» 174, de 21-7-2001.)

PREÀMBUL

El 23 de desembre de 2000 es va publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

La disposició final segona de la Llei orgànica esmentada estableix que el Govern, en el termini de sis mesos des que sigui publicada, ha d'aprovar el Reglament de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener.

Fins a la data, ha romàs en vigor el Reglament d'execució de la Llei orgànica 7/1985, aprovat pel Reial decret 155/1996, de 2 de febrer, en tot el que aquell no contradigui la Llei orgànica 4/2000, o s'hi oposi, o a la seva reforma mitjançant la Llei orgànica 8/2000.

En el context actual i d'acord amb la dita disposició final segona de la Llei orgànica 8/2000, la Comissió Interministerial d'Estrangeria ha rebut instruccions del Govern per procedir a l'elaboració del Projecte de reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, segons la previsió legal esmentada.

En aquesta elaboració ha estat necessari tenir en compte la consolidació d'Espanya com a terra d'immigració i les conclusions adoptades pels caps d'Estat i de Govern dels estats membres de la Unió Europea a l'octubre de 1999, a Tampere, sobre creació d'un espai de llibertat, seguretat i justícia, així com la modificació de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, que ha dut a terme la Llei 4/1999, de 13 de gener, la nova organització administrativa de l'Estat emergida de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat, la necessitat de vetllar per un nivell de vida digne i unes condicions de feina per als treballadors estrangers en igualtat de tracte amb els espanyols, en el context de la lluita contra l'explotació d'aquells i contra el tràfic il·legal de mà d'obra, considerant l'àmbit de la cooperació amb els estats d'on pro

cedeixen els immigrants, i l'aposta de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000 per conceptes com ara la reagrupació familiar, l'arrelament o la col·laboració dels mateixos immigrants en la lluita contra les xarxes de tràfic de persones.

D'altra banda, cal recordar que la Llei 9/1994, de 19 de maig, per la qual es va modificar la Llei 5/1984, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, va reconduir l'asil humanitari que es concedia a determinats estrangers que no van patir persecució en el sentit que es recull en la Convenció de Ginebra de 1951 sobre l'Estatut dels refugiats a la via de la legislació general d'estrangeria, que es va plasmar en l'article 17.2 de la Llei d'asil que, tanmateix, no va ser desplegat pel seu Reglament d'aplicació, aprovat pel Reial decret 203/1985, de 10 de febrer, més que en el que feia referència a les persones que, com a conseqüència de conflictes o disturbis greus de caràcter polític, ètnic i religiós, s'hagin vist obligades a abandonar el seu país. Durant la legislatura anterior, el Senat va instar el Govern a desplegar el que disposa el precepte esmentat, a fi de proporcionar un marc per a la seva aplicació adequada. Al seu torn, la construcció del denominat Sistema Europeu Comú d'asil, després de la comunitarització de les polítiques d'asil pel Tractat d'Amsterdam, preveu la regulació de l'anomenada protecció subsidiària. Aquestes raons han portat al desplegament d'aquest precepte de la Llei d'asil, seguint la doctrina que havia establert el Consell d'Estat en matèria de protecció humanitària per als casos als quals no és aplicable l'estatut de refugiat, mitjançant la modificació corresponent del Reglament d'aplicació de la Llei d'asil, que es recull en la disposició final tercera del present Reial decret.

Quant al contingut pròpiament dit del Reglament que s'aprova mitjançant aquest Reial decret, està marcat per les raons que han portat a la promulgació de la Llei orgànica esmentada, i cal assenyalar que s'hi ha donat un nou vigor a la regulació dels controls fronterers de persones, s'ha buscat millorar la coordinació de les autoritats implicades en la concessió de visats i s'ha donat compliment a la previsió legal d'un procediment específic per a aquesta, han estat simplificats els procediments administratius de concessió dels diferents permisos de residència i de treball, s'ha racionalitzat la regulació dels procediments administratius sancionadors en matèria d'estrangeria i, en definitiva, s'ha perseguit millorar la coordinació dels òrgans de l'Administració General de l'Estat; en aquest sentit destaca una nova reglamentació de les oficines d'estrangers, amb l'objectiu de garantir l'eficàcia i la coordinació en l'actuació administrativa al nivell més proper als destinataris de la política d'estrangeria i immigració.

Finalment, cal destacar que s'ha dotat el Reglament d'una estructura conforme a la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

En la tramitació d'aquest Reial decret, a part del que disposa la normativa vigent per a l'aprovació de les disposicions generals, ha estat objecte d'informe del Consell General del Poder Judicial, d'acord amb el que estableix l'article 108 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial.

En virtut d'això, amb l'informe favorable previ del Consell General del Poder Judicial, de la Comissió Interministerial d'Estrangeria i del Fòrum per a la Integració Social dels Immigrants, a proposta del vicepresident primer del Govern i ministre de l'Interior, dels ministres d'Afers Exteriors, de Treball i Afers Socials i d'Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 20 de juliol de 2001,

DISPOSO:

Article únic. Aprovació i àmbit d'aplicació del Reglament.

1. S'aprova el Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, reformada per la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, que s'insereix a continuació.

2. De conformitat amb el que disposa l'article 1.2 de la dita Llei orgànica, les normes del Reglament d'execució d'aquesta s'entenen sens perjudici del que estableixen les lleis especials i els tractats internacionals en què Espanya sigui part.

3. Les normes del Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, s'apliquen amb caràcter supletori, o als efectes que puguin ser més favorables, als nacionals dels estats membres de la Unió Europea i a les altres persones incloses en l'àmbit del Reial decret 766/1992, de 26 de juny, modificat pel Reial decret 737/1995, de 5 de maig, sobre entrada i permanència a Espanya de nacionals dels estats membres de la Unió Europea i altres estats part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu, signat a Porto el 2 de maig de 1992 i ratificat per Espanya el 22 de novembre de 1993.

Així mateix, les normes del Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, s'apliquen amb caràcter supletori a qui els sigui aplicable la Llei 5/1984, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, modificada per la Llei 9/1994, de 19 de maig.

4. Als estrangers que, en virtut dels acords que regulin la readmissió de persones en situació irregular subscrits per Espanya, hagin de ser lliurats o enviats als països dels quals siguin nacionals o des dels quals s'hagin traslladat fins al territori espanyol, els és aplicable el procediment que preveu el Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, per a la mesura de retorn, i el que estableix l'article 60 de la mateixa Llei orgànica. Si es tracta d'estrangers que, havent estat expulsats, contravinquin a la prohibició d'entrada a Espanya, els és aplicable l'article 58 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

Disposició transitòria primera. Validesa de permisos o targetes en vigor.

Els diferents permisos o targetes que habiliten per entrar, residir i treballar a Espanya concedits a les persones incloses en l'àmbit d'aplicació del Reglament que s'aprova mitjançant aquest Reial decret i que tinguin validesa en la data d'entrada en vigor d'aquest, conserven la validesa durant el temps per al qual han estat expedits.

Disposició transitòria segona. Sollicituds presentades anteriorment a l'entrada en vigor del Reglament.

Les sollicituds presentades anteriorment a l'entrada en vigor d'aquest Reglament s'han de tramitar i resoldre de conformitat amb els tràmits que preveu la normativa vigent en el moment de la sollicitud, llevat que l'interessat solliciti l'aplicació d'aquest Reglament.

Disposició transitòria tercera. Renovació dels permisos de treball.

Els permisos de treball que estiguin vigents el 23 de gener de 2001, data d'entrada en vigor de la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, es renoven de la manera següent: els permisos B inicials passen a ser de tipus C i els permisos de tipus B renovat i C passen a ser permisos de residència permanent.

Disposició transitòria quarta. Obligacions dels transportistes.

Les empreses de transport per carretera incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret han d'adoptar les mesures que siguin necessàries perquè es puguin fer les comprovacions de la documentació que preveu l'article 30 del Reglament que s'aprova mitjançant aquest Reial decret, en el termini d'un any des de la seva entrada en vigor.

Disposició derogatòria única.

Queden derogats el Reial decret 155/1996, de 2 de febrer, pel qual es va aprovar el Reglament d'execució de la Llei orgànica 7/1985; el Reial decret 1521/1991, d'11 d'octubre, sobre creació, competències i funcionament de les oficines d'estrangers; la disposició addicional primera del Reial decret 766/1992, de 26 de juny, sobre entrada i permanència a Espanya de nacionals dels estats membres de les Comunitats Europees, i totes les altres disposicions, del mateix rang o inferior, que s'oposin al que disposa el present Reial decret.

Disposició final primera. Desplegament.

S'autoritzen els ministres d'Afers Exteriors, de l'Interior, de Treball i Afers Socials, i d'Administracions Públiques per dictar, en l'àmbit de les seves competències respectives i, si s'escau, amb l'informe previ de la Comissió Interministerial d'Estrangeria, les normes que siguin necessàries per a l'execució i el desplegament del que disposa aquest Reial decret. Aquesta facultat correspon al ministre de la Presidència, a proposta conjunta dels ministres afectats en cada cas, i amb l'informe previ de la Comissió Interministerial d'Estrangeria, en relació amb les matèries que no siguin objecte de la competència exclusiva de cada un d'aquests.

Disposició final segona. Estatut i normes de règim intern dels centres de migracions de Ceuta i Melilla.

En el termini de tres mesos des de la publicació d'aquest Reial decret en el «Butlletí Oficial de l'Estat», el Ministeri de Treball i Afers Socials, amb l'informe previ de la Delegació del Govern per a l'Estrangeria i la Immigració, ha d'aprovar l'Estatut dels centres de migracions ubicats a les ciutats de Ceuta i Melilla.

Disposició final tercera. Modificació del Reglament d'aplicació de la Llei 5/1984, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, modificada per la Llei 9/1994, de 19 de maig.

1. Es modifica l'article 2, apartat tercer, del Reglament d'aplicació de la Llei 5/1984, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, modificada per la Llei 9/1994, de 19 de maig, aprovat pel Reial decret 203/1995, de 10 de febrer, els paràgrafs c) i d) del qual queden redactats de la manera següent:

«c) Elevar al ministre de l'Interior les propostes d'autorització de permanència acordades en l'àmbit de l'article 17.2 de la Llei 5/1984, de 26 de març, que es basin en raons humanitàries que es vinculin a l'aplicació d'instruments internacionals que determinin la no devolució o que, sense constituir cap dels casos d'aplicació de la Convenció de Ginebra de 1951, sobre reconeixement de l'Estatut de refugiat, tinguin una certa vinculació amb els motius que aquesta recull.

d) Proposar la documentació que s'ha d'expedir als sol·licitants d'asil, als refugiats reconeguts, als qui s'autoritzi a romandre a Espanya en aplicació de l'apartat anterior i a aquells als quals sigui aplicable la disposició addicional primera d'aquest Reglament.»

2. Es modifica l'article 3 del Reglament d'aplicació de la Llei 5/1984, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, modificada per la Llei 9/1994, de 19 de maig, aprovat pel Reial decret 203/1995, de 10 de febrer, el paràgraf g) del qual queda redactat de la manera següent:

«g) Sotmetre a la Comissió esmentada les propostes d'autorització en l'article 17.2 de la Llei 5/1984, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, que es basin en raons humanitàries que es vinculin a l'aplicació d'instruments internacionals que determinin la no devolució o que, sense constituir cap dels casos d'aplicació de la Convenció de Ginebra de 1951, sobre reconeixement de l'Estatut de refugiat, existeixi una certa vinculació amb els motius que aquesta recull.»

3. Es modifica l'article 31 del Reglament d'aplicació de la Llei 5/1984, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, modificada per la Llei 9/1994, de 19 de maig, aprovat pel Reial decret 203/1995, de 10 de febrer, l'apartat 3 del qual queda redactat de la manera següent:

«3. Quan per interès públic o per raons humanitàries que es vinculin a l'aplicació d'instruments internacionals que determinin la no devolució o que, sense constituir cap dels casos d'aplicació de la Convenció de Ginebra de 1951, sobre reconeixement de l'Estatut de refugiat, tinguin una certa vinculació amb els motius que aquesta recull, es justifiqui l'autorització de permanència a Espanya del sol·licitant, la denegació d'asil ha d'anar acompanyada d'un acord en aquest sentit, de conformitat amb el que preveu l'article 17.2 de la Llei 5/1984, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat. La resolució denegatòria ha d'especificar l'estatut que s'acordi atorgar de conformitat amb la normativa vigent d'estrangeria, que ha de ser proposat per la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi al ministre de l'Interior.

Així mateix, pot recomanar la seva acollida a l'estatut de desplaçat, de conformitat amb el que disposa la disposició addicional primera.»

Disposició final quarta. *Modificacions pressupostàries.*

El Govern ha de dictar les disposicions necessàries per atendre les despeses originades per l'aplicació i el desplegament del Reglament que aprova el present Reial decret.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret i el Reglament que aprova entren en vigor el dia 1 d'agost de 2001.

Palma de Mallorca, 20 de juliol de 2001.

JUAN CARLOS R.

REGLAMENT D'EXECUCIÓ DE LA LLEI ORGÀNICA 4/2000, D'11 DE GENER, REFORMADA PER LA LLEI ORGÀNICA 8/2000, DE 22 DE DESEMBRE, SOBRE DRETS I LLIBERTATS DELS ESTRANGERS A ESPANYA I LA SEVA INTEGRACIÓ SOCIAL

CAPÍTOL I

Règim d'entrada i sortida del territori espanyol

SECCIÓ 1a PUNTS D'ENTRADA I SORTIDA

Article 1. *Entrada per punts habilitats.*

1. L'estranger que pretengui entrar en el territori espanyol, sens perjudici del que disposen els convenis internacionals subscrits per Espanya, ho ha de fer pels punts habilitats a aquest efecte, ha d'estar proveït del passaport o el document de viatge que acrediti la seva identitat, que es consideri vàlid per a aquesta finalitat en virtut de convenis internacionals subscrits per Espanya, tenir un visat vàlid quan aquest sigui exigible, i no estar subjecte a prohibicions expressives. Així mateix, ha de presentar els documents determinats en aquest Reglament que justifiquin l'objecte i les condicions d'estada, i acreditar mitjans de vida suficients per al temps que pretengui romandre a Espanya o que està en condicions d'obtenir aquests mitjans, de conformitat amb el que disposa aquest Reglament.

2. Excepcionalment, les autoritats o els funcionaris responsables del control fronterer poden autoritzar el traspàs de fronteres fora dels punts habilitats o dels dies i les hores assenyalats, als qui estiguin en els casos següents:

a) Les persones a les quals els hagi estat expedida una autorització per travessar la frontera davant d'una necessitat concreta.

b) Els beneficiaris d'acords bilaterals en aquest sentit amb països limítrofs.

3. Els marins que tinguin la llibreta naval o un document d'identitat en vigor per a la gent del mar poden circular mentre duri l'escala del vaixell pel recinte del port o per les localitats pròximes, en un entorn de 10 quilòmetres, sense l'obligació de presentar-se al punt fronterer, sempre que els interessats figurin a la llista de tripulants, sotmesa prèviament a control pels funcionaris esmentats a l'apartat 2 d'aquest article, del vaixell al qual pertanyin. Es pot denegar el dret a desembarcar al marí que representi una amenaça per a l'ordre públic, la salut pública o la seguretat nacional, o a aquell en qui concorrin circumstàncies objectives de les quals es pugui deduir la seva incompareixença al vaixell abans que parteixi.

Article 2. *Habilitació de punts.*

De conformitat amb l'interès nacional i el que disposen els convenis internacionals en què Espanya sigui part:

a) L'habilitació d'un punt a la frontera terrestre s'ha d'adoptar, previ acord amb les autoritats del país limítrof corresponent, mitjançant ordre del ministre de la Presidència, a proposta conjunta dels ministres d'Afers Exteriors, de l'Interior, d'Economia i d'Hisenda.

b) Quan es tracti de l'habilitació de punts en ports o aeroports, l'ordre del ministre de la Presidència s'ha d'adoptar a proposta conjunta dels ministres d'Afers Exteriors, de l'Interior, d'Economia i d'Hisenda, amb l'informe favorable previ del departament ministerial o l'entitat de què depenguin el port o l'aeroport.

Article 3. *Tancament de punts habilitats.*

1. El tancament, amb caràcter temporal o indefinit, dels passos habilitats per a l'entrada a Espanya i la sortida, el pot acordar el Govern quan resulti així, bé de les disposicions que hagin de regir a conseqüència dels estats d'alarma, excepció o setge, o bé en aplicació de lleis especials, en casos en què ho requereixin els interessos de la defensa nacional, la seguretat de l'Estat i la protecció de la salut i de la seguretat dels ciutadans.

2. En casos diferents dels que preveu l'apartat anterior, si la ubicació dels punts habilitats és innecessària o inconvenient, es pot procedir a tancar-los o traslladar-los, pels tràmits previstos normativament.

3. El tancament dels punts habilitats s'ha de comunicar als països amb els quals Espanya estigui obligada a fer-ho com a conseqüència dels compromisos internacionals subscrits amb aquests.

SECCIÓ 2a DOCUMENTACIÓ I VISATS

Article 4. *Passaports i documents de viatge.*

1. L'estranger que pretengui entrar a Espanya ha d'estar proveït, per acreditar la seva identitat, d'un dels documents següents:

a) Passaport, individual, familiar o col·lectiu, vàlidament expedit i en vigor. Els menors de setze anys poden figurar inclosos al passaport del pare, la mare o el tutor, quan tinguin la mateixa nacionalitat del titular del passaport i viatgin amb aquest.

b) Títol de viatge, vàlidament expedit i en vigor.

c) Document nacional d'identitat, cèdula d'identificació o qualsevol altre document que acrediti la identitat, que hagin estat considerats vàlids per a l'entrada en el territori espanyol, en virtut de compromisos internacionals assumits per Espanya.

2. Tant els passaports com els títols de viatge i altres documents que es considerin vàlids han d'estar expedits per les autoritats competents del país d'origen o de procedència dels seus titulars, o per les organitzacions internacionals habilitades a aquest efecte pel dret internacional i contenir, en tot cas, dades suficients per determinar la identitat i la nacionalitat dels titulars. Els passaports han de permetre el retorn al país que els hagi expedit.

3. Les missions diplomàtiques o les oficines consulars espanyoles, amb l'autorització expressa prèvia del Ministeri d'Afers Exteriors, poden expedir documents de viatge i salconduits a estrangers la protecció internacional dels quals hagi estat assumida per Espanya en aplicació de la legislació espanyola o per procedir a evacuar-los cap a països amb els quals hi hagi acords de cooperació a aquest efecte.

4. L'admissió de passaports col·lectius s'ha d'ajustar als convenis internacionals que hi hagi o que concerti Espanya a aquest efecte, amb l'informe previ del Ministeri de l'Interior.

Article 5. *Exigència de visat.*

1. Els estrangers que es proposin entrar en el territori espanyol han d'anar proveïts del visat corresponent, vàlidament expedit i en vigor, estès en els seus passaports o documents de viatge o, si s'escau, en un document a part, llevat del que disposa l'apartat següent.

2. Per a estades de fins a tres mesos en un període de sis o per a trànsits de menys de cinc dies no necessiten visat:

a) Els nacionals de països amb els quals se n'hagi acordat la supressió, en la forma i les condicions establertes en l'acord corresponent.

b) Els estrangers que tinguin la condició de refugiats i estiguin documentats com a tals per un país signatari de l'Acord europeu número 31, de 20 d'abril de 1959, relatiu a l'exempció dels visats per a refugiats.

c) Els membres de les tripulacions de vaixells de passatge i comercials estrangers, quan estiguin documentats amb la llibreta naval o un document d'identitat per a la gent del mar en vigor i només durant l'escala del vaixell.

d) Els membres de les tripulacions d'avions comercials estrangers que estiguin documentats com a tals mitjançant la targeta de membre de la tripulació durant l'escala de la seva aeronau o entre dues escales de vols regulars consecutius de la mateixa companyia aèria a la qual pertanyi l'aeronau.

e) Els estrangers titulars d'un permís de residència, una autorització provisional de residència o una targeta d'acreditació diplomàtica, expedits per les autoritats d'un altre Estat amb qui Espanya hagi subscrit un acord internacional que prevegi aquesta possibilitat. Aquestes autoritzacions han de tenir una vigència mínima igual al termini d'estada, o de la durada del trànsit, previst en el moment de sol·licitar l'entrada.

3. Els estrangers titulars d'una autorització de residència a Espanya, targeta d'estudiant o document anàleg que els permeti l'entrada en el territori espanyol, d'una autorització provisional de residència, d'una targeta d'acreditació diplomàtica, d'un permís de treballador transfronterer o de l'autorització de tornada que preveu l'article 32.6 d'aquest Reglament, expedits per les autoritats espanyoles, no necessiten visat per entrar en el territori espanyol, sempre que les autoritzacions esmentades estiguin vigents en el moment de sol·licitar l'entrada.

Article 6. *Visats de trànsit. Classes.*

1. Els visats de trànsit poden ser de trànsit aeroportuari i de trànsit territorial. Permeten transitar una, dues o, excepcionalment, diverses vegades, i poden ser:

a) Visat de trànsit aeroportuari: habilita l'estranger específicament sotmès a aquesta exigència a transitar per la zona de trànsit internacional d'un aeroport espanyol, sense accedir al territori nacional, durant escales o enllaços del vol.

b) Visat de trànsit territorial: habilita l'estranger per travessar el territori espanyol en viatge, d'una durada no superior a cinc dies, des d'un Estat tercer a un altre que admeti aquest estranger.

2. Els visats de trànsit territorial poden ser concedits com a col·lectius en favor d'un grup d'estrangers, no inferior a cinc ni superior a cinquanta, participants en un viatge organitzat, sempre que l'entrada i la sortida la facin dins del grup.

Article 7. *Visats d'estada. Classes.*

1. Els visats d'estada poden ser:

a) Visat de viatge o per a una estada de curta durada: habilita un estranger per sol·licitar la seva entrada per a una estada ininterrompuda o estades successives per un període o una suma de períodes la durada total dels quals no passi de tres mesos per semestre a partir de la data de la primera entrada. L'esgotament de la durada d'estada concedida o del nombre d'entrades autoritzat suposa la caducitat del visat. Per raó de la seva durada, aquest visat pot ser limitat, si aquella no passa d'un mes amb una o dues entrades, o ordinari, si habilita

l'estada fins a un màxim de tres mesos amb una, dues o diverses entrades.

b) Visat de circulació múltiple: habilita l'estranger que per raons professionals s'hagi de desplaçar sovint a Espanya a sol·licitar l'entrada per a múltiples estades, la suma de les quals no pot excedir els tres mesos per semestre. La validesa d'aquest visat pot ser d'un any i excepcionalment de diversos anys.

c) Visat d'estada especial: habilita l'estranger per a l'exercici d'activitats laborals per compte d'altri o de cursos, estudis o tasques de recerca i formació, per una durada no superior al termini assenyalat al visat fins a un màxim de sis mesos. Aquest visat pot ser expedit pel Ministeri d'Afers Exteriors tenint en compte en particular el que disposen l'apartat 4 d'aquest article i l'apartat 7 de l'article 89, i es tramita pel procediment d'urgència.

2. Els visats limitats per a estada de curta durada poden ser concedits com a col·lectius, en favor d'un grup d'estrangers, no inferior a cinc ni superior a cinquanta, participants d'un viatge organitzat, sempre que l'entrada, l'estada i la sortida es facin dins del grup.

3. Els visats de cortesia poden ser concedits a les persones que assenyalen l'article 2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, sobre passaport diplomàtic, oficial o de servei. Aquests visats poden ser prorrogats pel Ministeri d'Afers Exteriors.

4. Els visats d'estudis poden ser concedits als estrangers que, acreditant haver estat preinscrits o reglamentàriament admesos en algun dels centres docents als quals es refereix l'apartat 2, paràgraf b), de l'article 54 i tenir els altres requisits establerts en l'article esmentat, vulguin venir a Espanya per dur a terme activitats d'estudi, formació o recerca. També poden ser concedits visats als seus familiars en les condicions que estableix l'article 55 d'aquest Reglament.

L'oficina consular de tramitació pot requerir un informe facultatiu a l'autoritat governativa provincial en sol·licituds de visat d'estudis per a becaris d'institucions públiques espanyoles o estrangeres en què s'apliquin convenis de cooperació o en les formulades per seguir estudis com a alumnes d'ensenyaments universitaris o de recerca en centres docents públics o privats autoritzats per l'administració educativa competent. En altres casos de visat d'estudis, l'oficina consular ha de requerir un informe preceptiu no vinculant de l'autoritat governativa provincial, a la qual s'han de comunicar a través del Ministeri d'Afers Exteriors les dades bàsiques referides al sol·licitant i al centre docent. L'informe governatiu ha de versar especialment sobre el compliment pel centre dels requisits que preveu l'article 54 d'aquest Reglament i la previsió d'admissió en aquest centre. La no emissió d'informe en el termini d'un mes s'entén com a absència d'obstacles en la seva resolució.

Si la durada dels estudis és inferior a sis mesos, el visat que s'expedeixi ha de ser suficient per documentar l'estada.

5. El visat d'estada d'un menor estranger amb finalitats d'escolarització, tractament mèdic o gaudi de vacances quan l'estada no sigui a càrrec de qui n'exerceixi la pàtria potestat o la tutela requereix autorització expressa de qui l'exerceixi, així com un informe previ favorable del subdelegat del Govern o delegat del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials, en el territori de les quals hagi de romandre el menor.

L'informe governatiu ha de versar en especial sobre el compliment dels requisits i les autoritzacions exigibles a l'interior en matèria sanitària, d'escolarització i de protecció jurídica del menor, d'acord amb la finalitat i la durada de l'estada, a fi de garantir l'absència de risc de desprotecció d'aquest, i verificar el compromís escrit de facilitar el seu retorn al país d'origen, i la inexistència

de cost per a l'erari públic llevat que aquest cost hagi estat assumit expressament i prèviament en cada cas per l'autoritat competent.

6. Es poden expedir visats d'estada especial per a col·locació «au pair» a nacionals d'estats part de l'Acord europeu de 24 de novembre de 1969 sempre que el necessitin per raó de la seva nacionalitat i de conformitat amb els requisits que estableix l'Acord europeu sobre la col·locació «au pair».

7. La concessió del visat d'estada en els casos exempts de l'exigència de permís de treball no eximeix el seu titular, una vegada a Espanya, de l'obligació de tramitar davant l'autoritat laboral competent el reconeixement de l'excepció i de formalitzar l'acreditació com a enviat especial, amb caràcter previ a l'inici de l'activitat.

8. L'obtenció d'un visat de viatge o per a estada de curta durada s'entén sens perjudici de la competència de les autoritats dependents del Ministeri de l'Interior per autoritzar l'entrada.

Article 8. Visats de residència. Classes.

1. Els visats de residència poden ser concedits als estrangers que vulguin traslladar la seva residència a Espanya.

2. Els visats de residència per a reagrupació familiar poden ser concedits, amb l'informe favorable previ de l'autoritat governativa competent, als estrangers que estiguin en algun dels casos que preveu l'article 17 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i que ho sol·licitin per reagrupar-se amb un familiar resident a Espanya. L'informe té valor vinculant respecte a les condicions que s'hagin d'acreditar referides al reagrupant, de conformitat amb l'article 18 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

3. Els visats de residència per a treball poden ser concedits als estrangers que vulguin exercir una activitat laboral o professional, per compte d'altri o pròpia. La concessió d'aquests visats ha d'anar precedida d'un informe favorable emès per l'autoritat laboral, sens perjudici del que disposa l'apartat 6 de l'article 89 d'aquest Reglament.

4. Els visats de residència per exercir una activitat exceptuada de l'obligació d'obtenir un permís de treball poden ser concedits als estrangers que estiguin en algun dels casos de l'article 41 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000. La concessió d'aquests visats ha d'anar precedida del reconeixement per l'autoritat laboral que estan exceptuats de l'obligació d'obtenir permís de treball, excepte en els casos c), en els casos de personal dependent d'institucions públiques, d), e) i f) de l'apartat 1 de l'article esmentat.

La concessió d'un visat de residència en els casos esmentats en els paràgrafs c), d), e) i f), en què es donin les circumstàncies que preveu l'article 68.1 d'aquest Reglament, no eximeix el titular, una vegada a Espanya, de l'obligació de tramitar davant l'autoritat laboral competent el reconeixement de l'excepció i, si s'escau, de l'obligació de formalitzar l'acreditació com a correspon-sal, amb caràcter previ a l'inici de l'activitat.

5. Els visats de residència per a asil poden ser concedits, amb l'informe previ de l'autoritat competent, als estrangers que hagin tramitat i obtingut el reconeixement de la condició de refugiat a partir d'una sol·licitud presentada en una missió diplomàtica o oficina consular espanyola, d'acord amb la legislació espanyola d'asil. També pot ser concedit aquest visat a l'estranger que tingui la condició de refugiat en un altre país i Espanya accepti la transferència de responsabilitat i la residència en el territori espanyol. Igualment, aquest visat pot ser concedit als estrangers que hagin sol·licitat asil en una

missió diplomàtica o oficina consular espanyola i la situació de risc faci aconsellable el seu trasllat urgent a Espanya.

6. Els visats de residència no lucrativa poden ser concedits als estrangers jubilats que siguin pensionistes o rendistes, o als estrangers en edat laboral, que no hagin d'exercir a Espanya una activitat subjecta a permís de treball o exceptuada de l'obligació d'obtenir-lo.

Aquestes sollicituds de visat, excepte en els casos en què la urgència en la seva resolució no ho permeti o la petició d'informe resulti supèrflua perquè s'aprecien raonablement acreditats en l'expedient els requisits reglamentaris als quals es refereixen els articles 14.5, 17.7, 41 i concordants d'aquest Reglament, poden ser sotmeses per l'oficina consular de tramitació a informe de l'autoritat governativa provincial, que el pot emetre en el termini d'un mes. La no emissió de l'informe en el termini indicat s'entén com a absència d'obstacles a la seva resolució. L'informe desfavorable té caràcter vinculant si considera el sol·licitant incurs en alguna de les causes de prohibició d'entrada.

7. L'obtenció d'un visat per a residència s'entén sens perjudici de la competència de les autoritats dependents del Ministeri de l'Interior per autoritzar l'entrada i atorgar, quan escaigui, el permís de residència corresponent.

Article 9. *Número d'enllaç de visat.*

1. El número d'enllaç de visat (NEV) és un codi alfanumèric que té per objecte facilitar la comunicació entre òrgans administratius i que identifica un procediment de visat tramitat en una missió diplomàtica o oficina consular a l'expedient del qual s'hagin d'incorporar documents i informes, preceptius o no, registrats en unitats administratives situades a Espanya o emesos des d'aquestes unitats i relacionats amb els procediments corresponents de permisos de treball, de residència o d'estada posterior.

2. El número d'enllaç de visat l'atribueix la unitat administrativa competent per a la instrucció de l'oferta de treball, de la sol·licitud del permís de treball, de l'autorització per treballar, d'una sol·licitud d'excepció del permís de treball, d'una autorització de residència sense permís de treball, d'una sol·licitud d'informe governatiu en casos de reagrupació familiar o per a estades amb finalitats d'escolarització, tractament mèdic o vacances de menors no acompanyats a què es refereix l'article 7.5 d'aquest Reglament, o l'oficina governativa provincial que intervé i valora l'acta declaració d'invitació a càrrec. És atribuït per la mateixa oficina consular de gestió quan excepcionalment també hagi de rebre simultàniament la sol·licitud de permís de treball o de l'exempció per a la seva tramesa a l'òrgan provincial competent.

L'estampació del número d'enllaç de visat s'ha de fer en el requadre destinat a aquest efecte en l'original corresponent de l'imprès normalitzat o, a falta de requadre, en la mateixa capçalera del document en el qual s'ha de reflectir, precedit de l'acrònim NEV. S'ha de consignar amb tota nitidesa utilitzant un segell numerador específic i, si no n'hi ha, un retolador o un bolígraf amb tinta blava o negra.

L'estampació s'ha de fer el mateix dia de registre de la recepció del document o sol·licitud, a la unitat administrativa competent per a la instrucció, i immediatament s'han de retornar a l'interessat dos exemplars del document, un com a resguard acreditatiu de la presentació de la sol·licitud i l'altre per presentar-lo, en el seu termini, a l'oficina consular en sol·licitar el visat.

3. El número d'enllaç es compon, en l'ordre que s'esmenta, dels elements següents:

a) Vuit dígits (dia, mes i any en què es registra el document).

b) Una lletra que, en funció del tipus de procediment amb què es relacioni, s'ha de detallar mitjançant instruccions aprovades per resolució conjunta dels ministeris competents.

c) Dos dígits (codi provincial corresponent a la unitat laboral o governativa de tramitació o a la que se li pot requerir eventualment un informe); s'utilitza el codi 53 per als que es tramitin a la Direcció General d'Ordenació de les Migracions i el codi 56 per als expedients laborals que excepcionalment es presentin en una oficina consular juntament amb la sol·licitud del visat.

d) Cinc dígits (número seqüencial assignat a la unitat de tramitació). En les relacions d'estrangers als quals s'estén una autorització col·lectiva de treball o d'estada de menors en relació col·lectiva, s'ha de fer precedir a cada un del seu propi número seqüencial. S'ha de fer de la mateixa manera en les relacions d'estrangers en cas d'ofertes genèriques una vegada avaluada l'oferta i identificats els seus beneficiaris.

4. Al número d'enllaç de visat per a reagrupació familiar que afecti més d'un reagrupant, se li afegeix la lletra amb la qual es diferencia cada familiar en la sol·licitud d'informe governatiu sobre les condicions del reagrupant.

5. El termini d'eficàcia administrativa d'un document amb el número d'enllaç de visat estampat per poder acompanyar la sol·licitud de visat és de tres mesos a comptar de la data configurada pels vuit dígits inicials del número d'enllaç de visat en sol·licituds de visat per a residència amb permís de treball o sense. El termini d'eficàcia es redueix a un mes, a comptar de la mateixa data, en sol·licituds de visats per exercir activitats laborals de temporada.

Article 10. *Sol·licitud de visat de trànsit i estada.*

1. El sol·licitant de visat de trànsit o estada ha de presentar la seva sol·licitud en model oficial, degudament emplenat i signat. Ha d'adjuntar-hi una fotografia recent, mida carnet, o tres si la competència de resolució no està transferida a la missió diplomàtica o oficina consular de tramitació. Ha de presentar el passaport o el document de viatge de què sigui titular. En el cas dels visats d'estada especial esmentats a l'article 7.1.c) d'aquest Reglament el passaport ha de tenir, quan se sol·liciti el visat, una vigència mínima d'un any.

2. La sol·licitud de visat l'ha de presentar el sol·licitant personalment o a través d'un representant degudament acreditat, a la missió diplomàtica o oficina consular espanyola en la demarcació de la qual resideixi l'estranger. Excepcionalment, i si hi ha una causa que ho justifiqui, es pot presentar aquesta sol·licitud personalment en qualsevol missió diplomàtica o oficina consular diferent de la del lloc de residència.

3. En el cas de visats de trànsit o estada en què sigui aplicable un acord de règim comú de visats entre Espanya i altres països, la sol·licitud s'ha de presentar davant de la missió diplomàtica o oficina consular competent, segons les normes establertes en l'acord esmentat. En els termes d'aquest acord, les missions diplomàtiques o oficines consulars espanyoles poden expedir visats de trànsit o estada en representació d'un altre país, igual com les missions diplomàtiques o oficines consulars d'un altre Estat part poden expedir visats uniformes de trànsit o estada vàlids per al territori espanyol i en representació d'Espanya. Els visats als quals s'hagin d'aplicar previsions del dret intern o requereixin informes preceptius d'autoritats o organismes espanyols només poden ser sol·licitats a l'oficina consular espanyola competent i expedits per aquesta.

Article 11. Documentació requerida per als visats de trànsit i estada.

1. Les sol·licituds de visat s'han d'acompanyar dels documents que acreditin:

a) L'objecte del viatge i les condicions del trànsit o l'estada previstos.

b) La disposició de mitjans de subsistència suficients per al període que se sol·licita. El nivell dels mitjans ha de ser proporcional a la durada i l'objecte del viatge; per a això, es pren com a referència la quantia fixada als efectes d'entrada al territori. La disponibilitat de mitjans inclou en tot cas ser beneficiari, a títol individual o col·lectiu, d'una assegurança de viatge que cobreixi, durant tot el temps de l'estada i en la totalitat dels estats que apliquen els acords internacionals de supressió de controls fronterers en què Espanya sigui part, les despeses mèdiques i la repatriació associades a un accident o a una malaltia sobtada, excepte en el cas de visats d'estada especial que, en aplicació de l'article 7.1.c) d'aquest Reglament, s'expedeixin per a l'exercici d'activitats lucratives per compte d'altri.

c) La disposició d'allotjament a Espanya durant el trànsit o l'estada.

d) Les garanties de retorn al país de procedència o, si s'escau, d'admissió al país de destinació una vegada efectuat el trànsit per Espanya o pel territori dels estats per als quals sigui vàlid el visat.

e) Quan el sol·licitant de visat d'estada aporti en suport de la seva sol·licitud una carta d'invitació d'un ciutadà espanyol, aquest ha de garantir el compliment de cada un dels casos que contenen els paràgrafs a), b), c) i d) i responsabilitzar-se'n.

f) En els casos de l'article 7.5, l'informe favorable del subdelegat o el delegat del Govern que correspongui.

g) En el visat d'estada especial per a feines de temporada, el contracte de treball i el compromís de retorn, de conformitat amb l'apartat 7 de l'article 89.

2. Es poden requerir al sol·licitant els documents que acreditin:

a) La residència en el lloc de la sol·licitud, així com els vincles o l'arrelament al país de residència.

b) La situació professional i socioeconòmica del sol·licitant.

c) L'autorització, de qui exerceixi la pàtria potestat o tutela, per viatjar, si el sol·licitant és menor d'edat.

3. La missió diplomàtica o oficina consular pot requerir la compareixença del sol·licitant i, quan es consideri necessari, mantenir una entrevista personal, a fi de comprovar la identitat del sol·licitant, la validesa de la seva documentació personal o de la documentació aportada, la regularitat de l'estada o de la residència al país de sol·licitud, el motiu, l'itinerari, la durada del viatge i les garanties de retorn al país de residència, així com la verificació del retorn en el termini fixat en cas de visats concedits anteriorment. La citació ha d'expressar el termini fixat per a la compareixença, la suspensió del termini màxim per a la resolució expressa durant el temps que hi hagi entre la notificació de la citació i el seu compliment efectiu pel destinatari, com també que la incompareixença en el termini fixat, que no pot passar de quinze dies, produeix l'efecte de considerar que l'interessat ha desistit en el procediment.

Article 12. Sol·licitud de visat de residència.

1. El sol·licitant de visat de residència ha de presentar la seva sol·licitud en model oficial, degudament emplenat i signat. Hi ha d'adjuntar tres fotografies

recents de mida carnet. Ha de presentar el passaport o el document de viatge de què sigui titular.

2. La sol·licitud de visat l'ha de presentar el sol·licitant, personalment o a través d'un representant, a la missió diplomàtica o oficina consular en la demarcació de la qual resideixi l'estranger.

Article 13. Documentació genèrica requerida per als visats de residència.

1. Els sol·licitants de visat de residència han d'aportar:

a) Passaport ordinari o títol de viatge reconegut com a vàlid a Espanya amb una vigència mínima de quatre mesos.

b) Si el sol·licitant té majoria d'edat penal, certificat d'antecedents penals expedit, si s'escau, per les autoritats del país d'origen o del país o els països en què hagi residit durant els últims cinc anys.

c) Certificat sanitari a fi d'acreditar que el sol·licitant no pateix cap de les malalties objecte de quarantena que preveu el Reglament sanitari internacional.

Quan es tracti del visat que preveu l'article 8.5 d'aquest Reglament, els sol·licitants poden ser eximits dels requisits que estableix aquest apartat 1.

2. La missió diplomàtica o oficina consular pot requerir la compareixença personal del sol·licitant i, quan es consideri necessari, mantenir una entrevista personal, a fi de comprovar: la identitat del sol·licitant, la validesa de la documentació personal o de la documentació aportada, la regularitat de la residència en el país de la sol·licitud, i altres circumstàncies del sol·licitant, en especial les econòmiques, acadèmiques o professionals. La citació ha d'expressar el termini fixat per a la compareixença, la suspensió del termini màxim per a la resolució expressa durant el temps que hi hagi entre la notificació de la citació i el seu compliment efectiu pel destinatari, com també que la incompareixença en el termini fixat, que no pot passar de trenta dies, produeix l'efecte de considerar que l'interessat ha desistit en el procediment.

Article 14. Documentació específica requerida per als visats de residència.

1. Quan se sol·liciti un visat de residència per a reagrupació familiar, el reagrupant resident a Espanya ha de demanar, anteriorment a la presentació de la sol·licitud, un informe de l'autoritat governativa de la província on resideixi, acreditatiu que compleix les condicions que preveuen els apartats 11 i 21 de l'article 18 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000. El familiar inclòs en algun dels casos de reagrupació que preveu l'article 17 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, ha de presentar, juntament amb la sol·licitud de visat, en el termini d'un mes, una còpia de la petició d'informe amb el número d'enllaç de visat incorporat i registrat per l'oficina governativa corresponent, així com la documentació que acrediti el parentiu i, si s'escau, la dependència legal i econòmica; en el cas d'un ascendent del reagrupant o del seu cònjuge, ha de presentar la documentació que acrediti que l'ascendent està a càrrec del reagrupant o del seu cònjuge i que hi ha raons que justifiquen la necessitat d'autoritzar la seva residència a Espanya.

El Govern, a proposta de la Comissió Interministerial d'Estrangeria, pot determinar els casos en què no s'exigeixi l'acreditació de tots o algun dels requisits als quals s'hagi de referir l'informe de l'autoritat governativa, d'acord amb el que disposa el paràgraf anterior.

2. Quan se sol·liciti un visat de residència per exercir una activitat lucrativa per compte propi a Espanya, l'estranger ha de presentar el projecte de l'exploració o acti-

vitat econòmica que vol dur a terme amb una avaluació de la inversió, rendibilitat i creació de llocs de treball. Si l'activitat econòmica requereix una titulació especial, l'estranger ha d'acreditar que té el títol espanyol corresponent o que ha obtingut l'homologació o el reconeixement del seu títol estranger per l'autoritat espanyola competent. En cas que el permís de treball s'hagi sol·licitat a Espanya, només cal presentar, en el termini escaient, l'exemplar de la sol·licitud de permís de treball i de residència registrada per l'òrgan competent per tramitar-la i amb el número d'enllaç de visat incorporat.

3. Quan se sol·liciti un visat de residència per exercir una activitat lucrativa per compte d'altri, l'estranger ha de presentar, en el termini escaient, un exemplar de l'oferta o el contracte de treball, emplenat en el model oficial que estableix el Ministeri de Treball i Afers Socials, registrat per la unitat administrativa corresponent que ha d'emetre informe de la sol·licitud de visat, i amb el número d'enllaç de visat incorporat.

Si el visat se sol·licita per a la realització d'activitats de temporada amb una durada superior a sis mesos, els sol·licitants del visat han d'aportar el contracte de treball signat de conformitat amb el que estableix l'apartat 7 de l'article 89 d'aquest Reglament.

4. Quan se sol·liciti un visat de residència per exercir una activitat inclosa entre les exceptuades de l'obligació d'obtenir permís de treball, l'estranger ha de presentar la documentació que acrediti que es troba en algun dels casos que preveu l'article 41 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000. Aquesta documentació se supleix amb la presentació, en el termini escaient, de l'exemplar de la sol·licitud de residència i excepció del permís de treball presentada a Espanya, registrada per la unitat administrativa de tramitació i amb el número d'enllaç de visat incorporat.

5. Quan se sol·liciti un visat de residència sense finalitat lucrativa, l'estranger ha d'aportar la documentació que acrediti que disposa de mitjans de vida, o que percep o percebrà ingressos periòdics, suficients i adequats per a ell i els familiars a càrrec seu. Els mitjans de vida o ingressos periòdics han de cobrir amb suficiència l'al·lotjament, la manutenció i l'assistència sanitària tant del sol·licitant com dels familiars a càrrec seu.

Article 15. *Notificacions i requeriments.*

1. La missió diplomàtica o oficina consular receptora de la sol·licitud n'ha de retornar una còpia segellada amb indicació de la data i el lloc de recepció o remetre el justificant de recepció al domicili fixat a efectes de notificació en l'àmbit de la demarcació consular.

2. L'oficina consular i el sol·licitant, d'acord amb les possibilitats tècniques existents en el territori, poden convenir, deixant una menció succinta d'això en l'expedient i a la còpia de la sol·licitud que es retorna com a rebut, el domicili —que ha de ser en tot cas dins de la demarcació consular— i el mitjà per efectuar els requeriments d'esmena o d'aportació de documents o certificacions exigits, així com per efectuar les citacions de compareixença i les notificacions de resolució. Les citacions i els requeriments s'han de fer a través del telèfon o del telefax de contacte proporcionat per l'interessat o el seu representant legal sempre que quedi constància de la seva realització.

Si la citació o el requeriment efectuat a través d'una trucada al telèfon de contacte convingut ha estat desatès, s'han de cursar per escrit les citacions, els requeriments o les notificacions al domicili fixat a aquest efecte en la sol·licitud, el qual ha d'estar situat en l'àmbit de la mateixa demarcació consular.

Sens perjudici del que estableix l'article 13.2, les citacions o els requeriments cursats s'han d'atendre en un termini màxim de quinze dies.

Quan, intentada la notificació escrita de conformitat amb el que estableix aquest article, no s'hagi pogut practicar, sigui quina sigui la causa, la notificació s'ha de fer mitjançant un anunci publicat durant quinze dies al tauler corresponent de l'oficina consular.

3. Si són desatesos en el seu termini els requeriments o les citacions, es considera que el sol·licitant ha desistit i s'ha de notificar la resolució per la qual es declara el desistiment pel mateix procediment de l'apartat anterior.

Article 16. *Tramitació dels expedients de visats de trànsit i estada.*

1. La missió diplomàtica o oficina consular davant la qual es presenta la sol·licitud de visat pot requerir, amb caràcter suspensiu, a més de la documentació que sigui preceptiva, tots els informes que consideri oportuns per resoldre la sol·licitud i en especial per valorar les circumstàncies assenyalades a l'article 11 d'aquest Reglament.

2. Els documents i els informes requerits per la missió diplomàtica o oficina consular han d'estar en relació amb les condicions del país d'origen i amb les circumstàncies personals del sol·licitant i les seves referències a Espanya. També es té en compte la informació que facilitin altres missions diplomàtiques o oficines consulars, en el marc d'una cooperació consular local. Igualment, es té en compte l'informe de les autoritats centrals d'altres països, si s'ha establert així en el marc d'un règim comú de visats.

3. A l'expedient s'hi han d'incorporar, a més, les alegacions que presentin les persones naturals o jurídiques espanyoles o estrangeres, amb interès legítim en la concessió o la denegació del visat.

4. Presentada en la forma escaient o esmenada la sol·licitud de visat, la missió diplomàtica o oficina consular ha d'instruir l'expedient corresponent i elevar al Ministeri d'Afers Exteriors la sol·licitud de visat, acompanyada d'un informe i de la documentació que sigui necessària, a fi de sol·licitar l'autorització per concedir el visat. Un cop rebuda l'autorització, la missió diplomàtica o oficina consular ha de resoldre i expedir, si s'escau, el visat.

5. El Ministeri d'Afers Exteriors pot donar una autorització general perquè les missions diplomàtiques o oficines consulars resolguin les sol·licituds d'una classe de visats de trànsit o estada sense sol·licitar l'autorització prèvia.

Article 17. *Tramitació dels expedients de visat de residència.*

1. La missió diplomàtica o oficina consular davant la qual s'hagi presentat la sol·licitud de visat de residència pot requerir, amb caràcter suspensiu, a més de la documentació que sigui preceptiva, tots els informes que consideri oportuns per resoldre la sol·licitud de conformitat amb els criteris que estableix l'article 27.3 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

2. Presentada en la forma escaient o esmenada la sol·licitud de visat, la missió diplomàtica o oficina consular ha d'instruir l'expedient corresponent i elevar al Ministeri d'Afers Exteriors la sol·licitud de visat, acompanyada d'un informe i de la documentació necessària, a fi de sol·licitar l'autorització per expedir el visat.

3. Quan se sol·liciti un visat de residència per a reagrupació familiar, el Ministeri d'Afers Exteriors, de conformitat amb el que estableix l'article 8.2 d'aquest Reglament, ha de comunicar a l'autoritat governativa que ha estat presentada en la forma escaient la sol·licitud de visat i ha de requerir a aquesta autoritat que li remeti l'informe corresponent.

4. Quan se sol·liciti un visat de residència per exercir una activitat lucrativa per compte propi, el Ministeri d'Afers Exteriors ha de requerir l'informe corresponent a l'autoritat laboral, a la qual ha de remetre una còpia de la documentació aportada pel sol·licitant, llevat que ja hagi estat presentada a l'autoritat laboral.

5. Quan se sol·liciti un visat de residència per exercir una activitat lucrativa per compte d'altri, el Ministeri d'Afers Exteriors ha de requerir l'informe corresponent a l'autoritat laboral, a la qual ha d'informar que la sol·licitud de visat ha estat presentada en la forma escaient.

6. Quan se sol·liciti un visat de residència per exercir una activitat inclosa en els casos exceptuats de l'obligació d'obtenir permís de treball, el Ministeri d'Afers Exteriors ha de requerir l'informe corresponent a l'autoritat laboral.

7. De conformitat amb el que preveuen els apartats 1 i 2 d'aquest article, quan se sol·liciti un visat de residència per exercir una activitat no lucrativa, el Ministeri d'Afers Exteriors pot requerir un informe als òrgans que puguin aportar informació útil per valorar el visat.

8. Rebuda l'autorització del Ministeri d'Afers Exteriors, la missió diplomàtica o oficina consular ha de resoldre i expedir, si s'escau, el visat. El Ministeri d'Afers Exteriors pot donar una autorització general perquè les missions diplomàtiques o oficines consulars resolguin les sol·licituds d'una classe de visats de residència sense sol·licitar l'autorització prèvia.

Article 18. *Tramitació de visats en casos especials.*

1. Amb l'autorització prèvia del Ministeri d'Afers Exteriors, qualsevol missió diplomàtica o oficina consular pot tramitar una sol·licitud de visat, expedir un visat o prorrogar-ne la validesa, fins a un màxim de tres mesos en un període de sis. Aquesta previsió es té especialment en compte en el cas del visat al qual es refereix l'article 8.5 d'aquest Reglament.

2. El Ministeri d'Afers Exteriors, excepcionalment, i de conformitat amb els acords internacionals subscrits per Espanya, pot encomanar als serveis policials del Ministeri de l'Interior a càrrec del control d'entrada de persones al territori nacional l'expedició en frontera de visats de trànsit o estada.

Article 19. *Resolució dels expedients de visat.*

1. En la resolució del visat cal atendre l'interès de l'Estat i a l'aplicació dels compromisos internacionals assumits per Espanya en la matèria. El visat s'ha d'utilitzar com a instrument orientat al compliment de les finalitats de la política exterior del Regne d'Espanya, i d'altres polítiques públiques espanyoles o de la Unió Europea, en especial la política d'immigració, la política econòmica i la de seguretat ciutadana. No s'ha de concedir el visat a l'estranger la vinguda a Espanya del qual comporti un perill per a l'ordre públic, la seguretat nacional, la salut pública o les relacions internacionals d'Espanya.

2. Si el sol·licitant, en el moment de resoldre, no figura a la llista de persones no admissibles, la missió diplomàtica o oficina consular ha de valorar la documentació i els informes incorporats a aquest efecte i resoldre la sol·licitud del visat.

3. La denegació d'un visat de residència per a reagrupació familiar o de residència amb permís de treball per compte d'altri ha de ser motivada i s'ha d'informar l'interessat dels fets i les circumstàncies constatades i, si s'escau, dels testimonis rebuts i dels documents i informes, preceptius o no, incorporats que, de conformitat amb les normes aplicables, hagin conduït a la resolució denegatòria.

4. Sens perjudici de l'eficàcia de la resolució denegatòria i a banda que l'interessat hi hagi presentat recurs

en contra o no, l'estranger coneixedor d'una prohibició d'entrada per la seva inclusió a la llista de persones no admissibles pot endegar a través de l'oficina consular una sol·licitud escrita adreçada al secretari d'Estat de Seguretat del Ministeri de l'Interior si vol exercir el dret d'accés a les seves dades o a sol·licitar-ne la rectificació o la supressió en el Sistema d'Informació de Schengen.

Article 20. *Notificació de la resolució.*

1. La resolució s'ha de notificar al sol·licitant de manera que li garanteixi la informació sobre el seu contingut, les normes que en dret la fonamentin, el recurs que escaigui en contra, l'òrgan davant el qual s'ha de presentar i el termini per interposar-lo.

2. Quant al domicili i els mitjans utilitzables per efectuar la notificació, cal atènyer-se al que disposa l'article 15 d'aquest Reglament.

3. La resolució denegatòria d'un visat de trànsit o estada per incompliment d'algun dels requisits d'entrada, inclòs el fet de figurar com a persona no admissible, s'ha de notificar mitjançant la fórmula d'aplicació comuna adoptada per la normativa de desplegament dels acords internacionals de supressió de controls fronterers en què Espanya sigui part, i expressar-hi el recurs que escaigui en contra, l'òrgan davant el qual s'ha de plantejar i el termini per interposar-lo.

Article 21. *Expedició del visat.*

1. En el termini de dos mesos des de la notificació de la concessió, l'estranger ha de recollir el seu visat. En el cas de visats de residència, l'estranger ha de recollir personalment el seu visat, amb la comprovació prèvia de la seva identitat. La missió diplomàtica o oficina consular ha d'assenyalar a l'estranger les formalitats que ha d'efectuar, si s'escau, una vegada estigui en el territori espanyol.

Si el sol·licitant ha presentat originals i còpies dels certificats sanitaris, d'antecedents i de parentiu, una vegada acarats, s'han de retornar al titular del visat els originals perquè puguin tenir efectes en l'expedient del permís de residència o del permís o autorització per treballar; també se li ha de retornar segallat l'original del contracte de treball signat davant l'oficina consular. Els originals de les certificacions estrangeres relatives al parentiu o altres circumstàncies del registre civil s'han de retornar al titular del visat perquè puguin tenir efectes en l'expedient del permís de residència, amb la legalització prèvia dels documents per via diplomàtica, en els casos en què aquesta sigui necessària, o prèvia comprovació de la seva legalització pel sistema de postilla de conformitat amb el Conveni de l'Haia de 5 d'octubre de 1961.

Transcorregut el termini de dos mesos sense haver-se personat per recollir el visat, es considera que ha desistit i se li ha de notificar la resolució corresponent.

2. La diligència de visat s'ha d'estendre en el passaport o en el document de viatge de què sigui titular l'estranger que sol·licita el visat. En els casos d'entrada amb altres documents d'identitat i en els altres que determini el Ministeri d'Afers Exteriors s'ha d'expedir en un document a part.

3. La vigència del visat ha de ser inferior a la del passaport, títol o document de viatge sobre el qual s'expedeixi.

Article 22. *Dades de l'etiqueta de visat.*

1. A l'etiqueta de visat s'han d'incloure les mencions següents:

a) L'Estat o els estats pels quals es pot desplaçar el titular del visat, dins el termini de vigència.

- b) Les dates del primer dia d'entrada i de l'últim dia de possible estada.
- c) El nombre d'entrades o de períodes d'estada en què es pot dividir la durada total autoritzada.
- d) La durada de l'estada, fins a tres mesos com a màxim en un període de sis o fins a cinc dies com a màxim en el cas de visat de trànsit.
- e) El lloc i la data d'expedició.
- f) El número de passaport i la menció eventual dels familiars acompanyants dels inclosos al passaport.
- g) El tipus genèric de visat.

2. Es poden incloure a l'etiqueta de visat les mencions següents:

a) A la zona d'observacions: la signatura del funcionari habilitat per a l'expedició, la quantitat abonada en concepte de taxes, el codi estadístic del tipus i motiu del visat, la limitació geogràfica eventual del visat i altres modalitats d'expedició que facilitin l'aplicació administrativa del visat.

b) A la zona de lectura òptica: el tipus de document, el país emissor, els cognoms i el nom del titular, el número de l'etiqueta, la nacionalitat del titular, la data de naixement, el sexe del titular, la data de caducitat del visat, la validesa territorial, el nombre d'entrades, la durada de l'estada i l'inici de la validesa del visat.

SECCIÓ 3a ENTRADA: REQUISITS I PROHIBICIONS

Article 23. *Justificació de l'objecte i condicions de l'estada.*

1. Els estrangers, si se'ls demana, han d'especificar el motiu de la seva sol·licitud d'entrada per a estada a Espanya. Els funcionaris responsables del control d'entrada els poden exigir la presentació de documents que justifiquin o estableixin la versemblança del motiu d'entrada invocat.

2. Sens perjudici de qualsevol altre mitjà de prova o comprovació que puguin realitzar els funcionaris responsables del control per justificar o establir la versemblança dels motius d'entrada invocats, es pot exigir, en concret, un o diversos dels documents següents:

a) Per als viatges de caràcter professional:

1r La invitació d'una empresa o d'una autoritat per participar en reunions de caràcter comercial, industrial o vinculades al servei.

2n Documents dels quals es desprengui que hi ha relacions comercials o vinculades al servei.

3r Targetes d'accés a fires i congressos.

b) Per a viatges efectuats en el marc d'estudis, o amb finalitats de formació o recerca:

1r Document de preinscripció o admissió d'un centre d'ensenyament públic o privat legalment reconegut per participar en cursos.

2n Carnet d'estudiant o certificats relatius als cursos seguits.

c) Per als viatges de caràcter turístic o privat:

1r Document justificatiu de l'establiment d'hostalatge.

2n Confirmació de la reserva d'un viatge organitzat.

3r Bitllet de tornada o de circuit turístic.

4t Invitació d'un particular.

d) Per als viatges per altres motius:

1r Invitacions, reserves o programes.

2n Certificats de participació en esdeveniments relacionats amb el viatge, targetes d'entrada o rebuts.

3. Els estrangers que sol·licitin l'entrada, a fi de justificar la versemblança del motiu invocat, a més dels mitjans de prova esmentats a l'apartat anterior poden utilitzar o proposar tots els mitjans de prova admesos legalment que persegueixin aquesta finalitat.

Article 24. *Acreditació de mitjans econòmics.*

1. Els funcionaris responsables d'efectuar els controls d'entrada de persones poden exigir als estrangers que es disposen a entrar en el territori espanyol que acreditin la tinença de recursos econòmics o mitjans de vida suficients per al seu sosteniment durant el període de permanència a Espanya, així com per al trasllat a un altre país o el retorn al país de procedència.

2. La disponibilitat pels estrangers dels recursos econòmics s'ha d'acreditar mitjançant l'exhibició d'aquests recursos, en el cas que els tinguin en efectiu, o amb la presentació de xecs certificats, xecs de viatge, cartes de pagament, targetes de crèdit o certificació bancària, o mitjançant documentació de la qual es desprengui que estan en condicions d'obtenir legalment els mitjans esmentats.

3. Els funcionaris responsables del control d'entrada poden permetre l'entrada, reduint el temps d'estada en proporció amb la quantia dels recursos de què es disposi i segons el criteri de l'apartat 4 d'aquest article, i advertir l'interessat, si s'escau, mitjançant diligència al passaport o en document anàleg, de la data límit per abandonar el territori espanyol.

4. Els estrangers han d'acreditar que disposen de recursos que, amb caràcter de mínims, s'indiquen a continuació:

a) Per al seu sosteniment, durant l'estada a Espanya, els recursos econòmics o mitjans de vida en la quantitat determinada mitjançant ordre del ministre de l'Interior, tenint en compte el nombre de dies que pretenguin romandre a Espanya i el nombre de persones que viatgin juntes; la quantia d'aquests recursos es pot revisar anualment, en cas que sigui necessari, mitjançant una nova ordre del ministre de l'Interior, a la vista de l'evolució de l'índex de preus al consum.

b) Per tornar al país de procedència o per traslladar-se en trànsit a països tercers, el bitllet o els bitllets de viatge nominatius, intransferibles i tancats, en el mitjà de transport que pretenguin utilitzar.

Article 25. *Requisits sanitaris.*

Quan ho determini el Ministeri de l'Interior, d'acord amb el Ministeri de Sanitat i Consum, totes les persones que pretenguin entrar en el territori espanyol han de presentar en els punts fronterers un certificat sanitari expedit al país de procedència pels serveis mèdics que designi la missió diplomàtica o oficina consular espanyola, o sotmetre's a reconeixement mèdic per part dels serveis sanitaris espanyols competents a la seva arribada, a la frontera, a fi d'acreditar que no pateixen cap de les malalties objecte de quarantena que preveu el Reglament sanitari internacional, així com tots els compromisos internacionals sobre la matèria que hagi subscrit l'Estat espanyol, sens perjudici del que disposi, a aquest efecte, la normativa de la Unió Europea.

Article 26. *Prohibició d'entrada.*

1. Es considera prohibida l'entrada dels estrangers, i se'ls ha d'impedir l'accés al territori espanyol, encara que compleixin els requisits exigits en els articles precedents, quan:

a) Hagin estat prèviament expulsats d'Espanya, dins el termini de prohibició d'entrada que s'hagi determinat en la resolució d'expulsió.

b) Estiguin incursos en els casos d'infraacció sancionables amb expulsió en la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

2. Per conductes diplomàtics, a través d'Interpol o per qualsevol altra via de cooperació internacional, judicial o policial es tingui coneixement que estan reclamats, en relació amb causes criminals derivades de delictes comuns greus, per les autoritats judicials o policials d'altres països, sempre que els fets pels quals estan reclamats constitueixin delictes a Espanya.

3. Per les seves activitats contràries als interessos espanyols o als drets humans o per les seves connexions notòries amb organitzacions delictives, nacionals o internacionals, hagin estat objecte de prohibició expressa, en virtut d'una resolució del ministre de l'Interior.

4. Es pugui prohibir o tinguin prohibida l'entrada en virtut de convenis internacionals en què Espanya sigui part, llevat que es consideri necessari establir una excepció per motius humanitaris o d'interès nacional.

Article 27. *Autorització d'entrada.*

1. Es pot autoritzar l'entrada al territori nacional als estrangers, sempre que estiguin proveïts de la documentació necessària i vàlida, de mitjans econòmics suficients, presentin el visat si estan sotmesos a aquesta exigència, els documents que justifiquin l'objecte i les condicions de l'estada prevista, no estiguin subjectes a prohibicions d'entrada ni comportin un perill per a l'ordre públic, per a la seguretat interior o exterior de l'Estat, o per a la salut pública.

2. Es pot autoritzar l'entrada a Espanya dels estrangers que no compleixin els requisits que estableix l'apartat anterior quan hi hagi raons excepcionals d'índole humanitària, interès públic o compliment de compromisos adquirits per Espanya. En aquests casos, s'ha de lliurar a l'estranger la resolució acreditativa de l'autorització d'entrada per qualsevol d'aquestes causes, per a una estada màxima de tres mesos en un període de sis de conformitat amb el que estableix aquest Reglament.

Article 28. *Forma d'efectuar l'entrada.*

1. A l'arribada al punt habilitat per a l'entrada a Espanya, els estrangers han d'acreditar davant els funcionaris responsables del control que compleixen els requisits que preveuen els articles d'aquest capítol per a la comprovació obligatòria d'aquests, anteriorment a la intervenció dels serveis de duanes o la de qualsevol altre que sigui necessari.

2. Si la documentació presentada és conforme i no hi ha cap prohibició o impediment per a l'entrada del titular, s'ha d'estampar en el passaport o en el títol de viatge el segell, el signe o la marca de control establert, llevat que les lleis internes o els tractats internacionals en els quals Espanya sigui part prevegin la no estampació, amb la qual cosa, i la devolució prèvia de la documentació, queda franc el pas a l'interior del país.

3. Si l'accés s'efectua amb un document d'identitat o d'una altra classe on no es pugui estampar el segell, el signe o la marca de control, l'interessat ha d'emplenar, quan sigui requerit per fer-ho, l'imprès previst per deixar constància de l'entrada.

Article 29. *Declaració d'entrada.*

1. Tenen l'obligació de declarar l'entrada davant les autoritats policials espanyoles els estrangers que acce-

deixin al territori espanyol procedents d'un Estat amb el qual Espanya hagi signat un acord de supressió de controls fronterers. Si no acrediten els requisits que preveu la normativa vigent, la seva permanència a Espanya és irregular.

2. La declaració s'ha de fer personalment en el moment en què s'efectuï l'entrada en el punt policial existent a la frontera. En cas que no hi hagi un punt policial, la declaració d'entrada s'ha de fer en qualsevol comissaria de policia o oficina d'estrangers en el termini màxim de 72 hores a partir del moment de l'entrada a Espanya.

3. De l'obligació general que preveu el primer paràgraf, se n'exceptuen els nacionals d'altres estats respecte dels quals Espanya mantingui un compromís internacional en aquest sentit.

Article 30. *Denegació d'entrada.*

1. Als estrangers que no compleixin els requisits d'entrada establerts en aquesta secció els funcionaris responsables del control els han de denegar l'entrada al territori espanyol mitjançant una resolució motivada i notificada, amb informació sobre els recursos que poden interposar en contra, el termini per fer-ho i l'autoritat davant la qual els han de formalitzar, i del seu dret a l'assistència lletrada que pot ser d'ofici i, si s'escau, d'interpret, que comença en el moment en el qual es dicti l'acord d'iniciació d'expedient que pugui portar a la denegació d'entrada.

2. A l'estranger al qual els funcionaris responsables del control deneguin l'entrada al territori nacional, de conformitat amb el que disposen els acords internacionals subscrits per Espanya, se li ha d'estampar en el passaport un segell d'entrada ratllat i ha de romandre a les instal·lacions destinades a aquest efecte en el punt fronterer fins que, amb la màxima brevetat possible, torni al lloc de procedència o continuï el viatge cap a un altre país on sigui admès.

3. Si es nega l'entrada al territori espanyol a un estranger per deficiències en la documentació necessària per travessar fronteres, el transportista que l'hagi portat a la frontera per via aèria, marítima o terrestre està obligat a fer-se'n càrrec immediatament. A petició de les autoritats encarregades del control d'entrada, ha de portar l'estranger a l'Estat tercer a partir del qual l'ha transportat, a l'Estat que ha expedit el document de viatge amb què ha viatjat o a qualsevol altre Estat tercer on se'n garanteixi l'admissió.

En els casos de transport aeri, s'entén per subjecte responsable del transport la companyia aèria o explotador o operador de l'aeronau. En cas que s'utilitzi un règim de codi compartit entre transportistes aeris, la responsabilitat és solidària, i en els casos en què es facin viatges successius mitjançant escales, el responsable és el transportista aeri que efectuï l'últim tram de viatge fins al territori espanyol.

4. El transportista està exempt de les obligacions a què es refereix l'apartat anterior quan hagi portat l'estranger a la frontera per via aèria, marítima o terrestre des del territori d'un altre país on sigui vigent el Conveni d'aplicació de l'Acord de Schengen de 14 de juny de 1985.

5. Els transportistes de viatgers per via terrestre han d'adoptar les mesures que considerin oportunes perquè es comprovi la documentació de tots els estrangers que embarquin fora del territori dels països on sigui vigent el Conveni d'aplicació de l'Acord de Schengen de 14 de juny de 1985. Les comprovacions es poden efectuar a les instal·lacions de l'estació o de la parada on es produeixi l'embarcament, a bord del vehicle abans d'iniciar-se la marxa o, una vegada iniciada, sempre que sigui

possible el desembarcament posterior en una estació o una parada situada fora del territori dels països on sigui vigent el Conveni d'aplicació de l'Acord de Schengen esmentat.

6. Quan embarquin viatgers fora del territori dels països on sigui vigent el Conveni d'aplicació de l'Acord de Schengen de 14 de juny de 1985, la persona o les persones que designi l'empresa de transports a aquest efecte han de requerir tots els estrangers perquè presentin els seus passaports, títols de viatge o documents d'identitat pertinents, a l'efecte de comprovar-ne la titularitat i si aparentment compleixen els requisits necessaris. L'empresa de transport és responsable que el personal encarregat d'aquestes tasques tingui els coneixements adequats per poder detectar la manca, falta de vigència o falsedat manifesta dels documents indicats.

Quan es constati que un estranger no disposa de la documentació necessària, no ha de ser admès a bord del vehicle i, si ha iniciat la marxa, l'ha d'abandonar a la parada o en el lloc adequat més pròxim en el sentit de la marxa fora del territori dels països on sigui vigent el dit Conveni d'aplicació de l'Acord de Schengen; en cas que l'estranger amb documentació aparentment deficient decideixi embarcar o no abandonar el vehicle, el conductor o l'acompanyant, en arribar a la frontera exterior, han de comunicar als agents encarregats del control les deficiències detectades a fi que adoptin la decisió que sigui procedent.

SECCIÓ 4a SORTIDES VOLUNTÀRIES I PROHIBICIÓ DE SORTIDA

Article 31. *Supòsits.*

1. En l'exercici del dret de lliure circulació, els estrangers poden efectuar voluntàriament la seva sortida del territori espanyol, llevat dels casos de l'article 28.3 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, en què la sortida és obligatòria, i els supòsits que preveu l'article 57.7 de la Llei orgànica esmentada, en què la sortida requereix autorització judicial. Excepcionalment, la sortida pot ser prohibida pel ministre de l'Interior, de conformitat amb l'article 28.2 de la dita Llei orgànica i amb aquest Reglament.

2. Les sortides mitjançant autorització judicial poden ser instades per les autoritats governatives i policials que tinguin coneixement dels fets i de les circumstàncies que hi concorren, i per les autoritats judicials competents, sens perjudici del dret dels estrangers afectats a instar la sortida per si mateixos.

3. Als efectes que preveu l'apartat anterior i excepte en els casos en què ho impedeixi el caràcter secret, total o parcial del sumari, les unitats o els serveis de policia judicial han d'informar la Direcció General de la Policia i el delegat o subdelegat del Govern dels supòsits en què estiguin incursos estrangers en processos penals.

Article 32. *Documentació. Terminis.*

1. Totes les sortides voluntàries del territori nacional s'han d'efectuar, sigui quina sigui la frontera que s'utilitzi amb aquesta finalitat, pels punts habilitats i prèvia exhibició del passaport, el títol de viatge o el document vàlid per entrar al país.

2. També es poden efectuar les sortides, amb documentació defectuosa o fins i tot sense documentació, si no existeix prohibició ni cap impediment, a judici dels serveis policials de control.

3. Els estrangers en trànsit que hagin entrat a Espanya amb passaport o amb qualsevol altre document al qual s'atribueixin efectes anàlegs, han d'abandonar el territori espanyol amb aquesta documentació, i ho han de fer dins el termini que preveu la Llei orgànica 4/2000,

reformada per la Llei orgànica 8/2000, establert pels acords internacionals o en el termini de validesa de l'estada fixada al visat.

4. Els que es trobin en situació d'estada o de pròrroga d'estada han de sortir del territori espanyol dins el temps de vigència de la situació esmentada. La seva entrada i permanència posteriors a Espanya s'han de sotmetre als tràmits establerts.

5. Els qui gaudeixin de permís de residència poden sortir del territori espanyol i tornar a entrar-hi tantes vegades com ho necessitin, mentre el permís i el passaport o el document anàleg estiguin en vigor.

6. No obstant el que disposen els apartats anteriors, es pot expedir a l'estranger que tingui el permís de residència o l'autorització d'estada sense vigència, una autorització de tornada que li permeti la sortida d'Espanya i el retorn posterior al territori nacional dins un termini no superior a noranta dies, sempre que s'acrediti que el sol·licitant ha iniciat els tràmits de renovació del títol que l'habilita per romandre a Espanya, dins el termini legal fixat a aquest efecte. L'autorització de tornada, quan el viatge respongui a una situació de necessitat, té un tractament preferent.

7. Quan l'estranger acreditat que el viatge respon a una situació de necessitat i concorrin raons excepcionals, es pot expedir l'autorització de tornada a què es refereix l'apartat anterior quan s'hagi resolt favorablement la sol·licitud inicial de permís de residència.

Article 33. *Forma d'efectuar la sortida.*

1. A la sortida del territori espanyol, els estrangers han de presentar als funcionaris responsables del control en els punts habilitats per a això la documentació prevista per a la seva comprovació obligatòria.

2. Si la documentació és conforme i no hi ha cap prohibició o impediment per a la sortida del titular o els titulars, s'ha d'estampar en el passaport o en el títol de viatge el segell, el signe o la marca de control establert, llevat que les lleis internes o acords internacionals en què Espanya sigui part prevegin la no estampació, amb la qual cosa, i la devolució prèvia de la documentació, queda franc el pas a l'exterior del país.

3. Si la sortida es fa amb documentació defectuosa o sense documentació o amb un document d'identitat on no es pugui estampar el segell, el signe o la marca de control, l'estranger ha d'emplenar, sempre que sigui requerit per fer-ho, en els serveis policials de control, l'imprès previst per deixar constància de la sortida.

Article 34. *Prohibicions de sortida.*

1. De conformitat amb el que preveu l'article 28.2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, el ministre de l'Interior pot acordar la prohibició de sortida d'estrangers del territori nacional, en els casos següents:

a) Els d'estrangers incursos en un procediment judicial, per la comissió de delictes a Espanya, llevat dels supòsits de l'article 57.7 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, quan l'autoritat judicial n'autoritzi la sortida o l'expulsió.

b) Els d'estrangers condemnats per la comissió de delictes a Espanya a pena de privació de llibertat i reclamats, sigui quin sigui el grau d'execució de la condemna, llevat dels supòsits de l'article 57.7 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i els d'aplicació de convenis en què Espanya sigui part, sobre compliment de penes al país d'origen.

c) Els d'estrangers reclamats i, si s'escau, detinguts per a extradició pels països respectius, fins que es dicti la resolució procedent.

d) Els casos de patiment de malaltia contagiosa que, d'acord amb la legislació espanyola o els convenis internacionals, imposin la immobilització o l'internament obligatori en un establiment adequat.

2. Les prohibicions de sortida les adopta amb caràcter individual el ministre de l'Interior, segons els casos, a iniciativa pròpia, a proposta de la Direcció General de la Policia, del delegat o subdelegat del Govern, de les autoritats sanitàries, o a instància dels ciutadans espanyols i dels estrangers residents legals a Espanya que puguin resultar perjudicats, en els seus drets i les seves llibertats, per la sortida dels estrangers del territori espanyol, i s'han de notificar formalment a l'interessat i expressar els recursos que siguin procedents en contra, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los.

CAPÍTOL II

Règim jurídic de les situacions dels estrangers a Espanya

SECCIÓ 1a ESTADA. PRÒRROGA D'ESTADA

Article 35. *Estada.*

1. Està en situació d'estada l'estranger que, no sent titular d'un permís de residència, estigui autoritzat per romandre a Espanya per un termini no superior a tres mesos en un període de sis, sens perjudici dels casos d'estada especial que preveu l'article 7.

2. En els supòsits d'entrada amb visat, quan la durada d'aquest sigui inferior a tres mesos es pot prorrogar l'estada que figura al visat, que en cap cas no pot ser superior a l'estada màxima assenyalada a l'apartat anterior.

3. En els supòsits d'entrada sense visat, quan hi concorrin circumstàncies de caràcter humanitari, familiar, d'atenció sanitària, d'interès públic o una altra circumstància excepcional que ho justifiqui, es pot autoritzar l'estada d'un estranger al territori espanyol més enllà de tres mesos.

Article 36. *Pròrroga d'estada. Presentació de la sol·licitud.*

1. L'estranger que, havent entrat a Espanya per a finalitats que no siguin de treball o establiment, estigui en el període d'estada que assenyalava l'article 30 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, pot sol·licitar pròrroga d'estada.

2. La sol·licitud s'ha de formalitzar en els impresos habilitats pel Ministeri de l'Interior i s'hi han d'adjuntar els documents següents:

a) Passaport ordinari o document de viatge, amb vigència superior a la de la pròrroga d'estada que se sol·licita, que s'ha d'anotar en l'expedient i retornar a l'interessat.

b) Acreditació de les raons al·legades per a la sol·licitud, en el cas d'entrada sense visat.

c) Tres fotografies recents en color, en fons blanc, mida carnet.

d) Prova suficient que disposa de mitjans de vida adequats per al temps de pròrroga que sol·licita, en els termes que estableix l'article 24 d'aquest Reglament en relació amb l'entrada.

e) Tenir garantida l'assistència sanitària, tenint en compte el que preveu l'article 12 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

3. En els casos d'entrada sense visat, el període d'estada sumat a la pròrroga concedida no pot passar de sis mesos, i per obtenir la pròrroga d'estada és neces-

sària la concurrència de raons de caràcter excepcional que ho justifiquin.

4. En els casos d'entrada amb visat, el període de validesa de l'estada atorgada al visat sumada al de la pròrroga concedida no pot superar els tres mesos en un període de sis.

5. El sol·licitant s'ha d'identificar personalment davant l'oficina d'estrangers, direcció superior o comissaria de policia de la localitat on es trobi, en fer la presentació de la sol·licitud o en el moment de la tramitació en què sigui requerit per l'òrgan competent a aquest efecte.

Article 37. *Expedició i denegació. Competència.*

1. La pròrroga d'estada pot ser concedida pels subdelegats del Govern, delegats del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials, i pel comissari general d'Estrangeria i Documentació de la Direcció General de la Policia, a proposta de l'oficina d'estrangers, direcció superior o comissaria de policia, si concorren les circumstàncies següents:

a) Que la documentació s'adapti al que preveu l'article anterior.

b) Que el sol·licitant no sigui objecte de cap de les prohibicions que determina l'article 26 d'aquest Reglament, ni estigui incurs en cap de les causes d'expulsió o devolució.

2. La pròrroga d'estada s'ha de fer constar en el passaport o en el títol de viatge, o en un document a part si l'interessat ha entrat a Espanya amb un altre tipus de documentació, amb l'abonament previ de les taxes fiscals legalment establertes, i empara el titular i els familiars que, si s'escau, figurin en els documents esmentats i es trobin a Espanya.

3. Les resolucions denegatòries sobre la pròrroga d'estada han de ser motivades, s'han de notificar formalment a l'interessat, han d'expressar els recursos que siguin procedents en contra, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los, i disposar la sortida d'aquest del territori nacional, la qual s'ha d'efectuar abans que finalitzi el període d'estada inicial o, si aquest ha transcorregut, en el termini fixat en la resolució denegatòria, en la forma que regula aquest Reglament. El termini de sortida s'ha de fer constar, de conformitat amb el que disposa aquest Reglament, en el passaport o en el títol de viatge o en l'impres corresponent previst per deixar constància de la sortida del territori nacional.

Article 38. *Estada en casos d'entrada o documentació irregulars.*

Sens perjudici del que disposen els articles anteriors, el Ministeri de l'Interior pot autoritzar l'estada en el territori espanyol, per tres mesos com a màxim en un període de sis, als estrangers que hi hagin entrat amb documentació defectuosa o fins i tot sense documentació o per llocs no habilitats a aquest efecte, sempre que hi hagi motius humanitaris, d'interès nacional o obligacions internacionals, amb la possibilitat d'adoptar en aquests casos, com a mesures cautelars, alguna de les mesures enumerades en l'article 5 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

Article 39. *Extinció de vigència de la pròrroga d'estada.*

L'extinció de la vigència de la pròrroga d'estada es produeix per les causes següents:

a) Que hagi transcorregut el termini per al qual hagin estat concedides.

b) Que el titular hagi incorregut en alguna de les prohibicions que determina l'article 26 d'aquest Reglament.

SECCIÓ 2a LA SITUACIÓ DE RESIDÈNCIA

Article 40. *Classificació de permisos de residència.*

1. Els estrangers que vulguin residir a Espanya han d'obtenir prèviament algun dels permisos de residència següents:

- a) Temporal.
- b) Permanent.

2. Quan els permisos de residència es concedeixin per exercir una activitat lucrativa, tant per compte propi com d'altri, la durada del permís de residència, que ha de ser temporal, ha de ser idèntica a la del permís de treball.

Article 41. *Permís de residència temporal i la seva renovació.*

1. La residència temporal és la situació que autoritza a romandre a Espanya per un període superior a noranta dies i inferior a cinc anys.

2. El permís de residència temporal es pot concedir als estrangers que es trobin a Espanya i estiguin en els supòsits següents:

a) Els que manifestin la intenció de fixar per primera vegada la seva residència a Espanya, així com els qui, havent-hi residit anteriorment, no compleixin els requisits establerts per a l'obtenció d'un permís de residència permanent.

El permís esmentat s'ha de concedir a l'estranger que acrediti que disposa de mitjans de vida suficients per atendre les seves despeses de manutenció i estada, incloent-hi, si s'escau, les de la seva família, durant el període de temps pel qual el sol·liciti sense necessitat de dur a terme una activitat lucrativa, es proposi realitzar una activitat econòmica per compte propi o d'altri i hagi obtingut l'autorització administrativa per treballar a què es refereix l'article 36 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, és a dir beneficiari del dret a la reagrupació familiar segons l'apartat 4 d'aquest article.

b) Els qui hagin tingut aquest permís i no l'hagin pogut renovar havent romàs de manera continuada en el territori espanyol sense permís de residència durant els dos anys anteriors.

c) Els qui acreditin una permanència continuada, sense permís de residència, en el territori espanyol durant un període mínim de cinc anys.

d) Els qui acreditin la permanència continuada a Espanya durant un període mínim de tres anys i en els quals concorri una situació excepcional i acreditada d'arrelament; es considera com a tal la incorporació real al mercat de treball i els vincles familiars amb estrangers residents o amb espanyols.

3. També s'ha de concedir un permís de residència temporal, en consideració a les circumstàncies excepcionals que concorren en el seu cas:

a) A les persones considerades desplaçades, segons estableix l'apartat 1 de la disposició addicional primera del Reglament d'aplicació de la Llei d'asil, aprovat pel Reial decret 203/1995, de 10 de febrer.

b) A les persones a qui, havent estat denegada o inadmesa a tràmit la sol·licitud d'asil, el ministre de l'In-

terior n'hagi autoritzat la permanència a Espanya a proposta de la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi, per raons humanitàries que es vinculin a l'aplicació d'instruments internacionals que determinin la no devolució o quan, sense constituir cap dels casos d'aplicació de la Convenció de Ginebra de 1951 sobre reconeixement de l'Estatut de refugiat, hi hagi una certa vinculació amb els motius que aquesta recull.

c) A les persones en les quals concorrin raons humanitàries, en particular haver estat víctimes de conductes tipificades com a delictes racistes o xenòfobs, que justifiquin la necessitat d'autoritzar-ne la residència a Espanya.

d) A les persones que col·laborin amb les autoritats administratives i judicials espanyoles, o en les quals concorrin raons d'interès nacional o seguretat nacional, que justifiquin la necessitat d'autoritzar-ne la residència a Espanya.

4. Els estrangers que resideixin legalment a Espanya poden reagrupar familiars amb ells, de conformitat amb els requisits que preveuen la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i aquest Reglament.

Els familiars que poden obtenir un permís de residència per motiu de reagrupació familiar, per residir d'aquesta manera amb els estrangers esmentats en el territori espanyol, són els que preveu l'article 17.1 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

Els titulars dels visats per a reagrupació familiar han de sol·licitar, dins el termini de vigència d'aquest visat, el permís de residència temporal corresponent.

La durada del permís de residència que es concedeixi a aquests familiars és la mateixa que la del permís concedit al reagrupant i la seva vigència depèn del manteniment de les circumstàncies que han donat lloc al seu atorgament, si bé el cònjuge que hagi adquirit la residència a Espanya per causa familiar i els seus familiars agrupats amb ell conserven la residència encara que es trenqui el vincle matrimonial que va donar lloc a l'adquisició, sempre que acrediti la convivència a Espanya amb el cònjuge reagrupant durant almenys dos anys.

El cònjuge reagrupat pot obtenir un permís de residència independent quan:

a) Obtingui una autorització per treballar.

b) Acrediti haver viscut a Espanya amb el cònjuge reagrupant durant dos anys, mitjançant un certificat d'empadronament o d'inscripció consular, o per qualsevol mitjà de prova admissible en dret que, de manera efectiva, evidenciï la continuïtat de la permanència a Espanya. Aquest termini pot ser reduït quan concorrin circumstàncies de caràcter familiar o humanitari que ho justifiquin.

No es pot concedir un permís de residència a un estranger com a cònjuge d'un resident estranger quan un altre cònjuge d'aquest ja disposi anteriorment d'un permís de residència.

Els fills del reagrupant obtenen una autorització de residència independent quan assoleixen la majoria d'edat o quan obtenen una autorització per treballar.

5. Els estrangers que hagin adquirit la residència en virtut de la reagrupació poden exercir, al seu torn, el dret de reagrupació dels seus propis familiars, sempre que disposin d'un permís de residència obtingut independentment del permís del reagrupant i acreditin que compleixen els requisits que preveuen la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i aquest Reglament per procedir a la reagrupació.

6. Els fills, nascuts a Espanya, d'un estranger que estigui residint legalment en el territori espanyol, adquireixen automàticament el mateix tipus de permís de residència del qual sigui titular qualsevol dels seus progenitors, sense necessitat d'obtenir l'exempció de visat.

7. La validesa del permís de residència temporal obtingut per primera vegada no pot passar d'un any, llevat del que disposen els apartats 4 i 6 d'aquest article.

8. Els permisos de residència temporal, sigui quina sigui la durada, es poden renovar a petició de l'interessat si concorren circumstàncies anàlogues a les que van motivar-ne la concessió, per períodes successius amb una durada de dos anys cada un.

Els permisos de residència regulats en aquesta secció es renoven si no han variat les circumstàncies o si en concorren d'altres que, de conformitat amb el que disposa aquest Reglament, en justifiquen l'atorgament. Les sol·licituds de renovació dels permisos esmentats s'han de resoldre i notificar en el termini general màxim de tres mesos comptats segons el que preveu la disposició addicional primera de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i s'entén que la renovació ha estat concedida si, transcorregut el termini, l'Administració no hi ha donat una resposta expressa.

En el cas que hagin estat concedits a l'emparedat del que estableix la lletra b) de l'apartat 3 d'aquest article, els permisos es renoven anualment, amb l'informe previ de la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi, que ha de valorar l'existència de les circumstàncies que en van motivar la concessió.

Article 42. *Permís de residència permanent.*

1. Tenen dret a obtenir el permís de residència permanent els estrangers que acreditin haver residit legalment i de manera continuada en el territori espanyol durant cinc anys, sempre que les sortides corresponents no s'hagin fet de manera irregular. No afecten aquesta continuïtat:

- a) Les absències per períodes de vacances.
- b) Les absències de fins a sis mesos, sempre que sumades no superin un total d'un any.
- c) Les absències degudament justificades per motius familiars o d'assistència sanitària.

2. El permís de residència permanent també es concedeix als estrangers que acreditin que es troben en qualsevol dels casos següents:

- a) Residents que siguin beneficiaris d'una pensió de jubilació, en la modalitat contributiva, inclosa dins de l'acció protectora del sistema de la Seguretat Social.
- b) Residents que siguin beneficiaris d'una pensió d'incapacitat permanent absoluta o gran invalidesa, en la modalitat contributiva, inclosa dins de l'acció protectora del sistema de la Seguretat Social o de prestacions anàlogues a les anteriors obtingudes a Espanya i consistents en una renda vitalícia, no capitalitzable, suficient per al seu sosteniment.
- c) Que hagin nascut a Espanya i en arribar a la majoria d'edat acreditin haver residit a Espanya de manera legal i continuada durant, almenys, els tres anys consecutius immediatament anteriors a la sol·licitud.
- d) Que hagin estat espanyols d'origen i hagin perdut la nacionalitat espanyola.
- e) Que en arribar a la majoria d'edat hagin estat sota la tutela d'una entitat pública espanyola durant almenys els tres anys consecutius immediatament anteriors.
- f) Apàtrides o refugiats que es trobin en el territori espanyol i als quals s'hagi reconegut l'estatut respectiu a Espanya.
- g) Estrangers que hagin contribuït de manera notòria al progrés econòmic, científic o cultural d'Espanya, o a la projecció d'Espanya a l'exterior.

3. El titular del permís de residència permanent està obligat a renovar la targeta que el documenta cada cinc anys.

Article 43. *Sol·licitud del permís de residència.*

1. Les sol·licituds de permís de residència s'han d'adreçar a les oficines d'estrangers o, si no, a la comissaria de policia de la localitat on l'estranger pretengui fixar la residència, excepte en cas que se sol·liciti un permís de residència temporal per circumstàncies excepcionals de les que preveu l'article 41.3.d) d'aquest Reglament, en què s'han d'adreçar a la Direcció General de la Policia (Comissaria General d'Estrangeria i Documentació).

Quan se sol·licitin conjuntament els permisos de treball i de residència, la sol·licitud s'ha de presentar en els llocs que preveu l'article 82 d'aquest Reglament.

2. La sol·licitud de permís de residència s'ha de formalitzar en l'imprès habilitat a aquest efecte i s'hi ha d'adjuntar la documentació que en cada cas determina aquest Reglament en funció del tipus de permís de què es tracti.

3. Amb un mes d'antelació, almenys, a la data de caducitat dels documents que regularitzin la seva residència a Espanya, els estrangers, si tenen la intenció de continuar residint a Espanya, han de sol·licitar els permisos que corresponguin, als efectes procedents. Això no obstant, sens perjudici de les sancions que escaiguin, es pot renovar el permís de residència sempre que se sol·liciti la renovació durant els tres mesos posteriors a la data de l'expiració i es compleixin la resta dels requisits exigits. Concedida la renovació, aquesta té efectes des de la data de caducitat del permís anterior.

4. Una vegada presentada la sol·licitud, se n'expedeix al sol·licitant una còpia, com a rebut, en el qual s'ha de fer constar la sol·licitud formulada, així com la data de presentació.

El rebut de la sol·licitud de renovació, sempre que aquesta hagi estat presentada dins dels terminis que estableix l'apartat anterior, o la còpia d'aquest, en els termes que estableix l'article 6 del Reial decret 772/1999, de 7 de maig, pel qual es regula la presentació de sol·licituds, escrits i comunicacions davant l'Administració General de l'Estat, l'expedició de còpies de documents i devolució d'originals i el règim de les oficines d'inscripcions, prorroga la validesa del permís anterior fins a la resolució de l'expedient i té els mateixos efectes d'aquest exclusivament en matèria de legislació d'inversions estrangeres i permanència.

Article 44. *Sol·licitud d'informe governatiu sobre el compliment pel reagrupant de les condicions exigides legalment.*

1. El resident legal que estigui interessat en el fet que s'expedeixi un visat de residència per reagrupació d'un familiar, abans que el familiar presenti la sol·licitud del visat, s'ha d'adreçar a l'autoritat governativa de la província on resideixi per sol·licitar-li un informe acreditatiu conforme compleix les condicions que preveu l'article 18.1 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i que és titular d'un permís de residència ja renovat.

2. La sol·licitud d'informe governatiu s'ha d'adreçar, per triplicat, a l'oficina d'estrangers o, si no, a la comissaria de policia del lloc de residència emprant el model determinat oficialment, degudament emplenat i signat.

3. L'autoritat governativa receptora de la sol·licitud l'ha de segellar i registrar i hi ha d'incorporar la data i un número d'enllaç de visat que faciliti la gestió administrativa entre els departaments ministerials afectats, i retornar l'original al sol·licitant.

4. A la sol·licitud de l'informe governatiu s'hi ha d'adjuntar la documentació següent:

- a) Còpia del passaport, document de viatge o cèdula d'inscripció del sol·licitant, en vigor.

b) Còpia del permís de residència o de treball i residència ja renovat.

c) Acreditació d'ocupació i/o recursos econòmics suficients per atendre les necessitats de la família, incloent-hi l'assistència sanitària, en el cas que no estigui coberta per la Seguretat Social, i tenint en compte el que estableix l'article 12 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

A aquests efectes, el reagrupant ha d'aportar els documents següents:

Tres últims rebuts de salari o fotocòpia de butlletins de cotització en el cas de treballadors per compte d'altri.

Justificació d'ingressos de la persona en situació d'inactivitat. Declaració, si s'escau, de l'impost sobre la renda de les persones físiques corresponent a l'any anterior en el cas de treballadors per compte propi o per compte d'altri.

Justificant d'afiliació i alta en la Seguretat Social o assegurança d'assistència sanitària i beneficiaris.

Així mateix, el reagrupant pot aportar qualsevol altre document que consideri oportú en relació amb l'acreditació assenyalada.

Mitjançant ordre del Ministeri de l'Interior es pot determinar la quantia exigible dels recursos econòmics o mitjans de vida esmentats, tenint en compte el nombre de persones a càrrec del sol·licitant, les que pretén reagrupar i l'evolució dels índexs generals de preus.

d) Acreditació de disponibilitat d'un habitatge suficient per al reagrupant i la seva família.

A aquests efectes, el reagrupant ha d'aportar un informe expedat per la corporació local que acrediti que disposa d'un allotjament adequat per subvenir a les seves pròpies necessitats d'habitatge en la zona de residència del reagrupant, tenint en compte el nombre de membres de la família. Per a aquesta finalitat es poden subscriure els convenis corresponents entre l'Administració General de l'Estat i les corporacions locals que ho decideixin.

Quan no hi hagi informe per part de la corporació local del lloc de residència del reagrupant, aquest ha d'acreditar les condicions esmentades mitjançant una acta notarial mixta de presència i manifestacions per acreditar les característiques i l'amplitud de l'habitatge.

L'informe o, si no, l'acta notarial ha de fer referència als aspectes següents: títol que habiliti per a l'ocupació de l'habitatge, nombre d'habitacions o dependències en què es distribueix l'habitatge, ús al qual es destina cada una d'aquestes, nombre de persones que l'habituen i condicions d'equipament de l'habitatge, en particular, les relatives a la disponibilitat d'aigua corrent, electricitat, sistema d'obtenció d'aigua calenta i xarxa de desguassos.

e) En els casos de reagrupació de cònjuge, declaració signada del reagrupant conforme no resideix amb ell a Espanya un altre cònjuge.

5. L'autoritat governativa ha de comunicar al reagrupant que ha sol·licitat l'informe, el sentit d'aquest i el moment en el qual ha estat remès a la Direcció General d'Afers Consulars i Protecció dels Espanyols a l'Estranger.

Article 45. *Documentació genèrica per sol·licitar el permís de residència o renovar-lo.*

S'han d'adjuntar a qualsevol sol·licitud de permís de residència o de la seva renovació, amb caràcter general, els documents següents:

a) Passaport o document vàlid per a l'entrada a Espanya o, si s'escau, cèdula d'inscripció, en vigor, que es retorna a l'interessat i se'n conserva una còpia a l'expedient.

b) Si s'escau, qualsevol mitjà de prova que acrediti el temps previ de residència legal i continuada a Espanya, o de permanència de fet.

La permanència continuada a Espanya pot ser acreditada per qualsevol mitjà de prova admissible en dret que, de manera efectiva, evidenciï la continuïtat de la permanència.

c) Tres fotografies recents en color, en fons blanc, mida carnet.

Article 46. *Documentació específica per a la sol·licitud inicial del permís de residència temporal.*

S'ha d'adjuntar a les sol·licituds de permís de residència temporal presentades per primera vegada la documentació següent:

a) Visat de residència en vigor, excepte en els casos que preveuen els apartats 2.b), c) i d), i 3 de l'article 41 d'aquest Reglament, i en els casos en què escaigui l'exempció, en què cal atènyer-se al que estableixen els articles 49 i 51.5 del mateix Reglament.

En els casos de petició d'exempció de visat, la sol·licitud ha d'anar acompanyada dels documents o les proves acreditatius que el sol·licitant està inclòs en algun dels casos que regula l'article 49.2 d'aquest Reglament.

b) Certificat d'antecedents penals en cas que el sol·licitant sigui major d'edat penal, que ha de ser expedat per les autoritats del país d'origen o del país o països on hagi residit durant els últims cinc anys, i del qual pot ser eximit el sol·licitant quan concorrin circumstàncies que n'impedeixin l'obtenció, o les enumerades a l'article 41.3 d'aquest Reglament. En aquest cas ha d'aportar el certificat d'antecedents penals corresponent expedat per les autoritats espanyoles. Tant per a la sol·licitud inicial com per a la renovació del permís de residència, el Registre central de penats i rebels expedeix d'ofici aquest últim certificat. L'autoritat competent pot sol·licitar a més, quan ho consideri procedent, antecedents de l'interessat a les autoritats del seu país i a les del país o països on hagi residit durant els últims cinc anys.

Com a certificat d'antecedents penals es pot incorporar, per a la tramitació del permís de residència, el mateix original presentat per a la tramitació del visat.

c) Certificat mèdic oficial, si el sol·licitant no l'ha aportat per obtenir el visat corresponent, si s'escau.

Com a certificat sanitari es pot incorporar, per a la tramitació del permís de residència, el mateix original presentat per tramitar el visat.

d) Llevat que concorrin circumstàncies excepcionals de les enumerades a l'article 41.3 d'aquest Reglament, acreditació que disposa de mitjans de vida suficients per al període de residència que sol·licita, o que els ingressos esmentats es rebran periòdicament, i de tenir garantida assistència sanitària pública o privada, tenint en compte el que preveu l'article 12 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

La disposició de mitjans de vida suficients es pot acreditar, en els casos en què no es dugui a terme una activitat lucrativa, mitjançant la presentació de documentació que permeti verificar la tinença d'un patrimoni o la percepció d'ingressos periòdics, suficients i adequats, incloent-hi l'aportació de títols de propietat, xecs certificats, cartes de pagament, targetes de crèdit o certificació bancària.

Es pot determinar i, en cas que sigui necessari, revisar anualment, mitjançant ordre del Ministeri de l'Interior, la quantia exigible dels recursos econòmics o mitjans de vida esmentats, tenint en compte el nombre de persones a càrrec del sol·licitant i l'evolució de l'índex de preus al consum.

Si els mitjans de vida procedeixen d'accions o participacions en empreses espanyoles, mixtes o estrangeres, radicades a Espanya, ha d'acreditar, mitjançant certificació d'aquestes, que no exerceix cap activitat laboral en les empreses esmentades i presentar una declaració conforme no exerceix aquesta activitat en cap altra.

Si el sol·licitant té familiars a càrrec seu, ha d'acreditar que disposa de mitjans de vida, garanties d'assistència sanitària, sens perjudici del que preveu l'article 12 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i habitatge per atendre les seves necessitats i les dels seus familiars.

En els casos de sol·licitud de residència per reagrupació familiar, la garantia d'assistència sanitària no s'exigeix amb caràcter previ quan el familiar es pugui acollir a les prestacions de la Seguretat Social del treballador resident, una vegada concedit el permís.

e) En cas de sol·licitar permís de residència per reagrupació familiar, s'ha d'aportar una justificació dels vincles familiars i, si s'escau, l'edat i la dependència legal i econòmica. Els documents estrangers referits a aquest requisit perquè tinguin efectes en el permís de residència han d'estar legalitzats per la via diplomàtica o, si s'escau, pel sistema de postilla de conformitat amb el Conveni de l'Haia de 5 d'octubre de 1961.

La documentació acreditativa dels vincles familiars presentada davant l'oficina consular pot ser incorporada a l'expedient del permís de residència una vegada legalitzada.

f) Documentació justificativa, si s'escau, que acrediti la concurrència de les circumstàncies exposades als apartats 2.b), c) i d), i 3.c) i d) de l'article 41 d'aquest Reglament.

Article 47. Documentació específica per renovar el permís de residència temporal.

Cal adjuntar a les sol·licituds de renovació del permís de residència temporal la documentació següent:

a) Llevat que concorrin circumstàncies excepcionals de les enumerades a l'article 41.3, i segons els criteris que estableix l'article 46.d) d'aquest Reglament, acreditació de disposar de mitjans de vida suficients per al període de residència que sol·licita, o que els ingressos esmentats es rebran periòdicament, i de tenir garantida assistència sanitària pública o privada, tenint en compte el que preveu l'article 12 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

b) En cas de sol·licitar la renovació del permís de residència per reagrupació familiar, s'ha d'aportar la justificació dels vincles familiars i, si s'escau, l'edat i la dependència legal i econòmica, segons els criteris que estableix l'article 46.e) d'aquest Reglament.

c) Documentació justificativa, si s'escau, que acrediti la concurrència de les circumstàncies exposades als apartats 2.b), c) i d), i 3.c) i d) de l'article 41 d'aquest Reglament.

d) Justificació documental del compliment de les seves obligacions fiscals exigibles a Espanya.

e) Per als casos de renovació dels permisos de residència, les autoritats espanyoles expedeixen d'ofici el certificat d'antecedents penals corresponent.

Article 48. Documentació específica per sol·licitar el permís de residència permanent.

Cal adjuntar a les sol·licituds de permís de residència permanent la documentació següent:

a) En el cas de sol·licitar-lo per primera vegada, justificació documental del compliment de les seves obligacions fiscals exigibles a Espanya, i acreditació del com-

pliment dels requisits de l'article 42.1 d'aquest Reglament.

b) En cas de sol·licitar-lo per primera vegada i de trobar-se en algun cas de l'article 42.2 d'aquest Reglament, justificació documental d'aquest cas i, si el sol·licitant procedeix de fora del territori espanyol, visat de residència o, si s'escau, petició d'exempció de visat.

c) Les autoritats espanyoles han d'expedir d'ofici el certificat d'antecedents penals corresponent.

Article 49. Exempció del visat de residència.

1. Excepcionalment, quan l'estranger que pretengui sol·licitar la concessió inicial d'un permís de residència no tingui el visat preceptiu, pot sol·licitar conjuntament que en sigui eximit, de conformitat amb el que estableix l'article 31.7 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

2. Les autoritats competents poden concedir excepcionalment l'exempció de visat, segons l'apartat 5 de l'article 51 d'aquest Reglament, sempre que no hi hagi mala fe en el sol·licitant i hi concorri algun dels casos següents:

a) Estrangers que no puguin aportar el visat perquè són originaris o procedeixen d'una zona on hi ha un conflicte o disturbis de caràcter bèl·lic, polític, ètnic o d'una altra naturalesa, la magnitud del qual impedeixi l'obtenció del visat corresponent, o on s'hagi esdevingut un desastre natural els efectes del qual perdurin en el moment de sol·licitar el visat.

b) Estrangers que no poden aconseguir el visat perquè el seu trasllat al país del qual són originaris o procedeixen implica un perill per a la seva seguretat o la de la seva família, o perquè no tenen vincles personals amb el país esmentat.

c) Estrangers menors d'edat o incapacitats:

Que siguin fills d'espanyols o d'estrangers residents legals a Espanya.

Que estiguin subjectes legalment a la tutela d'un ciutadà o una institució espanyols o d'un estranger resident legal a Espanya, de manera que tinguin els elements necessaris per produir efectes en el territori espanyol.

d) Estrangers que siguin cònjuges d'espanyol o d'estranger resident legal, nacional d'un Estat part de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu, sempre que no estiguin separats de dret, es donin les circumstàncies de l'article 17 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i s'acrediti la convivència a Espanya almenys durant un any.

e) Estrangers que siguin cònjuges d'estranger resident legal, no nacional d'un Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu, sempre que no estiguin separats de fet o de dret, es donin les circumstàncies de l'article 17 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, s'acrediti la convivència a Espanya almenys durant un any, i que el cònjuge tingui autorització per residir almenys un altre any.

f) Estrangers que acreditin que són ascendents directes o tutors d'un menor o impossibilitat, quan el menor o l'impossibilitat sigui espanyol, resideixi a Espanya i visqui a càrrec seu.

g) Espanyols d'origen que hagin perdut la nacionalitat espanyola.

h) Estrangers que acreditin que pateixen una malaltia o un impediment que requereixi assistència sanitària i els impossibiliti el retorn al seu país per obtenir el visat.

i) Estrangers als quals s'hagi concedit la cèdula d'inscripció a què es refereix l'article 56 d'aquest Reglament.

j) Estrangers que hagin entrat a Espanya amb un visat de residència vàlidament expedit per les autoritats

consulars espanyoles i no hagin pogut obtenir el permís de residència corresponent per causes alienes a la seva voluntat.

k) Estrangers ascendents de ciutadà espanyol o estranger resident legal a Espanya que visqui a compte d'aquest i compleixi els requisits necessaris per beneficiar-se de la reagrupació familiar.

l) Estrangers la residència a Espanya dels quals sigui considerada d'interès públic.

L'autoritat competent per resoldre sobre l'exempció de visat ha de sol·licitar informe previ a la Direcció General d'Estrangeria i Immigració quan hi hagi qualsevol dubte sobre el criteri que s'ha de seguir per resoldre l'exempció de visat, així com sobre els casos que poden donar lloc a la seva obtenció.

3. La petició d'exempció de visat ha de constar en la sol·licitud de permís o targeta i s'ha d'adreçar, segons el model determinat pel Ministeri de l'Interior, a l'oficina d'estrangers o, si no, a la comissaria de policia de la localitat on pretengui fixar la residència el sol·licitant.

4. Per a la concessió de l'exempció de visat per alguna de les causes que preveuen els paràgrafs a) i b) de l'apartat 2 d'aquest article, l'autoritat competent pot demanar informe a la Direcció General d'Afers Consulars i de Protecció d'Espanyols a l'Estranger.

5. Les autoritats competents per concedir l'exempció de visat han de demanar abans de dictar resolució l'informe dels òrgans policials corresponents sobre la veracitat de les circumstàncies al·legades pel sol·licitant, així com, si s'escau, de l'autoritat laboral competent davant la qual s'hagi presentat la sol·licitud de permís de treball o d'excepció, que no ha de resoldre la sol·licitud fins que no es resolgui sobre l'exempció de visat.

En aquest últim cas, l'autoritat competent per resoldre sobre la sol·licitud d'exempció de visat ha de remetre a l'autoritat laboral la resolució sobre la sol·licitud, als efectes que aquesta resolgui, al seu torn, sobre la sol·licitud de permís de treball o d'excepció d'aquest.

6. Una resolució d'expulsió o una prohibició d'entrada al territori espanyol contra el sol·licitant és causa de denegació de l'exempció de visat, llevat que hagi estat revocada. A aquests efectes, quan hi hagi una prohibició d'entrada s'ha d'actuar de conformitat amb el que preveuen els convenis internacionals sobre supressió de controls fronterers en què Espanya sigui part.

Article 50. *Tramitació de la sol·licitud de permís de residència.*

1. La instrucció dels expedients la porten a terme els òrgans esmentats a l'apartat 1 de l'article 43 d'aquest Reglament, que han de proposar, a l'òrgan amb competència per resoldre l'expedient, que es consideri que l'interessat ha desistit de la sol·licitud si aquesta no compleix els requisits legals o hi concorre, entre altres, alguna de les circumstàncies següents, se'l requereix perquè esmeni la falta o aporti els documents preceptius en un termini de deu dies, amb indicació de la declaració de desistiment, i aquest no realitza en aquell termini l'esmena o la millora de la sol·licitud:

a) Que el sol·licitant sigui un estranger indocumentat en el sentit a què es refereix l'article 34.2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i llevat de presentació de la sol·licitud de documentació a la qual es refereix l'article 56 d'aquest Reglament.

b) Que en el passaport o en el document vàlid per entrar a Espanya del sol·licitant, o en un document a part, si s'escau, no figuri estesa la diligència de visat concedit per a residència, quan aquesta sigui exigible de conformitat amb el que preveu aquest Reglament, i llevat que es presenti la sol·licitud d'exempció de visat.

c) Que es tracti de la mera reiteració d'una sol·licitud ja denegada, sempre que no s'acrediti un canvi de circumstàncies que pugui suposar un canvi substancial en el criteri aplicable a la resolució de l'expedient.

2. La instrucció dels expedients de permís de residència per circumstàncies excepcionals la duen a terme els òrgans esmentats a l'article 43.1 d'aquest Reglament, segons quines siguin les circumstàncies excepcionals concurrents.

3. L'autoritat competent, a fi de resoldre adequadament les sol·licituds de permisos de residència, pot sol·licitar els informes que consideri necessaris als diferents òrgans de les administracions públiques.

Aquests informes no són vinculants i se n'ha de sol·licitar l'emissió en el termini de quinze dies.

4. Així mateix, immediatament abans de redactar-se la proposta de resolució, s'ha de complir el tràmit d'audiència a l'interessat segons el que estableix l'article 20.2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

Article 51. *Resolució de la sol·licitud del permís de residència i la seva notificació.*

1. Els subdelegats del Govern, i els delegats del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials, són competents per resoldre les sol·licituds dels permisos de residència temporals i permanents. Els permisos de residència per circumstàncies excepcionals els concedeix la Direcció General de la Policia si s'aprecien raons de les que preveu el paràgraf d) de l'article 41.3 d'aquest Reglament.

2. Per a la concessió dels permisos de residència pels òrgans competents és necessari que no recaigui sobre els interessats cap de les prohibicions determinades anteriorment en aquest Reglament, no estiguin incursos en cap dels casos d'expulsió del territori espanyol ni existeixin altres raons legals, de seguretat pública, sanitària o de naturalesa anàloga.

3. La resolució que posi fi al procediment ha de ser motivada i ha d'expressar els recursos que escaiguin en contra, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los. S'ha de notificar formalment a l'interessat en el termini general màxim de tres mesos comptats segons el que preveu la disposició addicional primera de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i se l'hi ha d'advertir, si no es concedeix el permís sol·licitat, de l'obligació que té d'abandonar el territori espanyol en la forma que preveu aquest Reglament, llevat que disposi d'un permís o una autorització que l'habiliti per romandre a Espanya.

4. Si el permís de residència per circumstàncies excepcionals s'atorga per una causa diferent de les esmentades a l'apartat 3 de l'article 41 d'aquest Reglament i el seu titular vol dur a terme una activitat lucrativa, laboral o professional, ha de tramitar prèviament al començament de l'activitat l'autorització corresponent per treballar segons els requisits i el procediment que preveu la normativa vigent.

5. L'autoritat competent per conèixer la sol·licitud del permís o la targeta ha de determinar, quan l'estranger no tingui visat i hagi fet una sol·licitud d'exempció, en resoldre-la, si l'estranger és eximit de l'obligació de visat.

La resolució de la petició d'exempció de visat per a l'exercici d'activitats lucratives és competència de l'autoritat que hagi de resoldre sobre la concessió del permís de residència en cada cas.

La resolució de l'exempció de visat ha de ser motivada en tot cas i ha d'indicar inexcusablement, si és favorable, el cas reglamentari concurrent que justifica l'exempció, entre els enumerats a l'article 49.2 d'aquest Reglament, i s'ha de notificar a l'interessat en el termini general

màxim de tres mesos comptats segons el que preveu la disposició addicional primera de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

6. La competència per a la renovació de permisos de residència i per atorgar les autoritzacions de tornada a què es refereix l'article 32.6 d'aquest Reglament correspon als òrgans competents per a la seva concessió, d'acord amb el que s'hi estableix.

Article 52. Expedició i lliurament de les targetes.

1. Una vegada inscrit el permís de residència concedit al Registre d'estrangers a què es refereix l'article 60 d'aquest Reglament, s'ha d'estendre una targeta al titular, que serveix per acreditar la condició de resident.

2. Aquesta targeta es lliura a l'interessat, amb l'abonament previ de les taxes fiscals legalment establertes.

3. A la targeta que es lliura al titular només es fa constar la causa per la qual se li ha concedit el permís, quan aquesta hagi estat la concurrència de la situació de desplaçat, prevista a la disposició addicional primera del Reial decret 203/1995, de 10 de febrer.

Article 53. Extinció del permís de residència.

1. La vigència dels permisos de residència temporal s'extingeix sense necessitat de cap pronunciament administratiu:

- a) Pel transcurs del termini per al qual s'hagin expedit.
- b) Per renúncia expressa o tàcita del titular. S'entén per renúncia tàcita quan l'interessat, després d'haver estat requerit per comparèixer a l'oficina d'estrangers o a la comissaria de policia que hagi seguit l'expedient a fi de tramitar o lliurar la targeta a què es refereix l'article 52.2 d'aquest Reglament, no hi comparegui en el termini de tres mesos des que es va practicar legalment el requeriment, llevat que l'interessat acreditï que la incompareixença ha estat deguda a una causa justificada.

c) Perquè el resident estranger està obligat a la renovació extraordinària del permís, en virtut del que disposin les autoritats competents, en estats d'excepció o de setge, d'acord amb el que disposa l'article 24 de la Llei orgànica 4/1981, d'1 de juny.

d) Per la permanència fora d'Espanya de manera continuada durant més de sis mesos en un període d'un any.

e) Per la inclusió en algun dels casos de prohibició d'entrada que preveu l'article 26 d'aquest Reglament.

2. El permís de residència temporal s'extingeix per resolució motivada de l'autoritat governativa competent per a la seva concessió, de conformitat amb els tràmits que preveu el Reial decret 1778/1994, de 5 d'agost, pel qual s'adeqüen a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, les normes reguladores dels procediments d'atorgament, modificació i extinció d'autoritzacions, quan es constati la concurrència d'algun de les circumstàncies següents:

- a) Que el resident estranger deixi de disposar de recursos econòmics o mitjans de vida suficients, assistència sanitària garantida tenint en compte el que preveu l'article 12 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, o habitatge adequat, sense que en pugui disposar en un termini de tres mesos comptats a partir de la notificació en relació amb aquesta circumstància, llevat que el permís de residència hagi estat atorgat per circumstàncies excepcionals.

b) Que canviï o perdi la nacionalitat, sens perjudici que pugui adquirir un altre permís de residència en consideració a les noves circumstàncies.

c) Que desapareguin les circumstàncies que van servir de base per a la concessió.

d) Es comprovi la inexactitud greu de les al·legacions formulades pel titular per obtenir el permís de residència.

e) Que deixi de tenir passaport, document anàleg o, si s'escau, cèdula d'inscripció, vàlids, i en vigor, llevat que pugui justificar que ha efectuat els tràmits necessaris per renovar o recuperar el passaport o un document anàleg.

3. La vigència dels permisos de residència permanent s'extingeix:

a) Perquè el resident estranger està obligat a la renovació extraordinària del permís, en virtut del que disposin les autoritats competents, en estats d'excepció o de setge, d'acord amb el que disposa l'article 24 de la Llei orgànica 4/1981, d'1 de juny.

b) Per resolució motivada de l'autoritat governativa competent per a la concessió, de conformitat amb els tràmits que preveu el Reial decret 1778/1994, de 5 d'agost, pel qual s'adeqüen a la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, les normes reguladores dels procediments d'atorgament, modificació i extinció d'autoritzacions, quan es comprovi la inexactitud greu de les al·legacions formulades pel titular per obtenir el permís de residència.

c) Per resolució motivada de l'autoritat governativa competent, de conformitat amb els tràmits que preveu el dit Reial decret 1778/1994, de 5 d'agost, quan estigui inclòs en algun dels casos de prohibició d'entrada que preveu aquest Reglament, posat aquest cas en relació amb el que estableix l'article 57.5 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

d) Per la permanència fora d'Espanya de manera continuada durant més de sis mesos en un període d'un any.

SECCIÓ 3a ESTUDIANTS

Article 54. Estudiants estrangers.

1. Els estrangers que es vulguin acollir al règim que preveu l'article 33 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, han de:

a) Sol·licitar el visat d'estada corresponent, abans de venir a Espanya, davant de les missions diplomàtiques o oficines consulars espanyoles, situades al seu país d'origen o de residència, i han d'aportar la documentació acadèmica acreditativa dels estudis superats.

b) Obtenir l'autorització d'estada per estudis que han de sol·licitar davant l'oficina d'estrangers, direcció superior o comissaria de policia de la localitat on es trobi, una vegada en el territori espanyol, autorització que habilita la permanència pel temps que es determini. Aquesta autorització d'estada no és necessària si la durada dels estudis és inferior a sis mesos i l'estranger ha obtingut el visat que preveu l'últim paràgraf de l'apartat 4 de l'article 7.

2. Per obtenir l'autorització d'estada per estudis s'ha d'acreditar documentalment que:

a) Compleixen tots els requisits per a l'entrada i la permanència a Espanya, inclosos el visat, concedit específicament per cursar o ampliar estudis en qualsevol centre públic o privat oficialment reconegut.

b) Han estat admesos reglamentàriament en qualsevol centre docent o científic espanyol, públic o privat, oficialment reconegut, a fi de cursar o ampliar estudis o fer treballs de recerca o formació, no remunerats laboralment, amb indicació d'un horari que impliqui assistència i amb una durada prevista no inferior a tres mesos, incloent-hi el pla d'estudis, recerca o formació aprovat.

c) En els casos d'estudiants menors d'edat, quan no vinguin acompanyats dels pares o tutors, s'ha de requerir, a més, l'autorització d'aquests per al desplaçament a Espanya per fer els estudis, on consti el centre i el període d'estada previst.

d) Tenen garantits els mitjans econòmics necessaris per sufragar el cost dels seus estudis, així com les despeses d'estada i tornada al seu país i, si s'escau, les dels familiars.

3. En la concessió de l'autorització d'estada per estudis s'han de seguir les normes que preveu aquest Reglament per a la pròrroga d'estada, si bé, a efectes de vigència, es té en compte la durada i la periodicitat dels estudis per raó dels quals es concedeix, i és causa d'extinció de la vigència la cessació en l'activitat per a la qual va ser concedida, segons el que estableix l'article 33 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

La vigència de l'autorització d'estada es pot limitar a la durada dels estudis, la recerca o la formació i, si aquesta dura més de dotze mesos, la targeta és renovable anualment, segons el que estableix l'article 33.3 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

En tot cas, per a la renovació de l'autorització d'estada per estudis, a més de complir els requisits que preveu l'apartat 2 d'aquest article, llevat de la presentació del visat, és necessari presentar un certificat del centre on cursa els estudis que acrediti el compliment dels requisits pertinents per a la continuïtat dels estudis o un informe favorable del desenvolupament de la recerca.

4. Llevat de les especialitats previstes als apartats precedents, els estudiants estrangers estan sotmesos al règim jurídic que estableixen per als estrangers amb caràcter general la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i aquest Reglament, i no poden obtenir autorització per establir-se o treballar a Espanya, sens perjudici del que preveu l'article 79.1.a) d'aquest Reglament.

Article 55. *Familiars dels estudiants estrangers.*

1. Els estrangers que hagin obtingut un visat per a estudis que condueixin a l'obtenció d'un títol amb validesa acadèmica o per a recerca, o que es trobin a Espanya en el règim d'estudis regulat a l'article anterior poden sol·licitar els visats d'estada corresponents perquè els seus familiars entrin i romanguin legalment a Espanya durant la durada dels estudis o la recerca esmentats, sense exigir un període previ d'estada a l'estudiant estranger; es poden sol·licitar els visats esmentats en qualsevol moment des de la sol·licitud del visat d'estudis per l'estudiant o l'investigador.

2. El terme «familiar», a aquests efectes, s'entén referit al cònjuge i als fills menors de divuit anys o impossibilitats i es pot estendre, excepcionalment, a altres familiars si concurren circumstàncies de caràcter humanitari que ho justifiquin.

3. Els familiars de l'estudiant o l'investigador estranger dotats del visat esmentat han de sol·licitar, ja a Espanya, una autorització d'estada per romandre legalment en el territori espanyol durant el mateix període, amb idèntic estatut que l'estudiant o l'investigador, i vinculada a aquest estatut.

SECCIÓ 4a INDOCUMENTATS

Article 56. *Estrangers indocumentats.*

1. En els casos d'estrangers indocumentats, previstos a l'article 34.2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada

per la Llei orgànica 8/2000, s'ha de procedir en la forma que preveuen el present article i el següent.

2. La petició de documentació s'ha d'efectuar tan aviat com s'hagi produït la indocumentació o la caducitat de la documentació anterior.

3. La petició s'ha de presentar, personalment i per escrit, a la Comissaria General d'Estrangeria i Documentació de la Direcció General de la Policia o en una direcció superior, comissaria provincial, comissaria local de policia o oficina d'estrangers.

4. A les dependències policials on efectuï la presentació, l'interessat ha d'exhibir els documents de qualsevol classe, encara que estiguin caducats, que puguin constituir indicis o proves d'identitat, procedència, nacionalitat, si s'escau, i circumstàncies personals, a efectes que aquestes dependències els ressenyin en la informació que duguin a terme, i ha d'acreditar que no pot ser documentat per la missió diplomàtica o oficina consular corresponent, si concorre aquesta circumstància, mitjançant una acta notarial que permeti deixar constància del requeriment efectuat i no atès.

En el cas dels sol·licitants de permís de residència per circumstàncies excepcionals, s'eximeix el sol·licitant de la presentació d'acta notarial per acreditar que no pot ser documentat per la missió diplomàtica o oficina consular corresponent, en els casos en què s'al·leguin raons greus que impedeixin la compareixença en aquelles, i, a aquests efectes, es pot demanar l'informe de l'Oficina d'Asil i Refugi.

5. A efectes de realització de la informació esmentada, l'interessat ha de facilitar les referències de què disposi i col·laborar diligentment amb les dependències policials instructores, per dur-ne a terme la comprovació.

6. Una vegada realitzada la informació inicial, sempre que l'estranger no estigui incurs en cap dels casos de prohibició d'entrada a Espanya a què es refereix aquest Reglament o d'expulsió del territori espanyol, determinats a l'article 57 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, si vol romandre en el territori espanyol, el subdelegat del Govern, o delegat del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials, a la comunitat autònoma on es trobi, li ha d'atorgar un document d'identificació provisional, que l'habilita per romandre a Espanya durant tres mesos, període en què les direccions superiors i comissaries provincials o locals de policia han de completar la informació sobre els seus antecedents.

7. El ministre de l'Interior pot adoptar en aquests casos, a proposta de la Direcció General de la Policia, per raons de seguretat pública, amb caràcter individual, alguna de les mesures que preveu l'article 5 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

8. Completada la informació, llevat que l'estranger estigui incurs en algun dels casos de prohibició d'entrada o d'expulsió, amb l'abonament previ de les taxes fiscals que corresponguin legalment, el subdelegat del Govern, o delegat del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials, en el cas que aquell vulgui romandre a Espanya, n'han de disposar la inscripció en una secció especial del Registre d'estrangers i dotar-lo d'una cèdula d'inscripció en un document imprès, que s'ha de renovar anualment i les característiques del qual les determina el Ministeri de l'Interior. La Direcció General de la Policia ha d'expedir certificacions o informes sobre els aspectes que figurin a la secció especial per a la seva presentació davant de qualsevol altra autoritat espanyola.

9. En cas de denegació de la sol·licitud, una vegada notificada formalment, s'ha de procedir a la devolució al país de procedència o a l'expulsió del territori espanyol, en la forma que preveuen la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i aquest Reglament.

10. L'estranger a qui hagi estat concedida la cèdula d'inscripció pot sol·licitar el permís de residència corres-

ponent, de conformitat amb el que disposa la secció 20 d'aquest capítol.

11. La cèdula d'inscripció perd vigència, sense necessitat de resolució expressa, quan l'estranger sigui documentat per algun país o aquest adquireixi la nacionalitat espanyola o una altra de diferent.

12. L'entitat pública que exerceix la tutela de menors estrangers indocumentats representa el menor en totes les actuacions necessàries per a la seva documentació.

Article 57. *Títol de viatge per a sortida d'Espanya.*

1. Als estrangers que es trobin a Espanya i que, justificant documentalment una necessitat excepcional de sortir del territori espanyol, no es puguin proveir de passaport propi, perquè es troben en algun dels casos expressats a l'article 34.2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, una vegada practicats els tràmits que regula l'article anterior, la Direcció General de la Policia els pot expedir un títol de viatge amb destinació als països que s'especifiquin, preveient la tornada a Espanya llevat que l'objecte del títol de viatge sigui exclusivament possibilitar el retorn del sol·licitant al país de nacionalitat o residència, cas en què el document no ha de contenir autorització de tornada a Espanya.

2. El títol de viatge té la vigència màxima i les limitacions que en cada cas concret es determinin per a la seva utilització que s'hi expressin, i s'ha d'expedir d'acord amb el model que es determini per ordre del Ministeri de l'Interior.

SECCIÓ 5a REGISTRE CENTRAL D'ESTRANGERS

Article 58. *Número d'identitat d'estranger.*

1. De conformitat amb el que disposa l'article 4 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, els estrangers que obtinguin qualsevol classe de pròrroga d'estada o document que els habiliti per romandre en el territori espanyol, aquells als quals s'hagi incoat un expedient administratiu en virtut del que disposa la normativa sobre estrangeria i els que, pels seus interessos econòmics, professionals o socials, es relacionin amb Espanya, s'han de dotar, a efectes d'identificació, d'un número personal, únic i exclusiu, de caràcter seqüencial.

2. El número personal és l'identificador de l'estranger, que ha de figurar en tots els documents que se li expedixin o tramitin, així com en les diligències que s'estampin en el seu passaport o document anàleg.

3. El número d'identitat de l'estranger (NIE), l'atorga d'ofici la Direcció General de la Policia, en els casos esmentats a l'apartat 1 d'aquest article, excepte en el cas dels estrangers que es relacionin amb Espanya per raó dels seus interessos econòmics, professionals o socials, que han de sol·licitar a la Direcció General esmentada l'assignació del número indicat, sempre que concorrin els requisits següents:

- a) Que no es trobin a Espanya en situació irregular.
- b) Que justifiquin documentalment els motius pels quals sol·liciten l'assignació del número.

4. El que disposa l'apartat anterior també és aplicable per a la sol·licitud dels certificats de resident i de no resident, expedits per la Direcció General de la Policia.

Article 59. *Documentació d'estrangers.*

1. Tots els estrangers que disposin d'un permís o una autorització per romandre a Espanya han d'estar

dotats d'un document on ha de constar el tipus de permís o autorització que se'ls ha concedit. El Ministeri de l'Interior ha de dictar les disposicions necessàries per determinar les característiques d'aquest document, amb l'informe previ de la Comissió Interministerial d'Estrangeria.

La targeta d'estranger és el document exclusiu destinat a documentar els estrangers en situació de permanència legal a Espanya, per a la qual cosa els destinataris han de complir les actuacions que s'estableixin per al seu lliurament.

La targeta esmentada acredita la permanència legal dels estrangers a Espanya, la seva identificació i que se'ls ha concedit l'autorització, d'acord amb la normativa vigent, o reconegut el dret a romandre en el territori espanyol per un temps superior a tres mesos.

La targeta d'estranger és personal i intransferible i correspon al seu titular la custòdia i la conservació del document.

Això no obstant, els fills o representats menors d'edat no emancipats o incapacitats poden figurar a la targeta corresponent al pare, la mare o el representant legal, si aquests ho sol·liciten, sens perjudici que aquells puguin ser titulars d'un document independent.

2. El titular de la targeta d'estranger no pot ser privat del document, excepte en els casos d'extinció dels efectes de l'autorització per qualsevol de les causes establertes legalment o reglamentàriament, o de pèrdua del dret a romandre en el territori espanyol.

3. Els estrangers estan obligats a conservar el passaport o el document amb el qual hagin entrat a Espanya i, si s'escau, el document a què es refereix l'apartat primer d'aquest article, així com a exhibir-los quan siguin requerits per les autoritats o els seus agents.

4. La targeta d'estranger té un període de vigència idèntic al de l'autorització o el reconeixement del dret que en justifiqui l'expedició, i perd la seva validesa quan es produeixi la de l'autorització esmentada, per qualsevol de les causes reglamentàriament establertes en el seu règim d'aplicació o, si s'escau, la pèrdua del dret per romandre en el territori espanyol.

Quan hagi finalitzat el termini de vigència de la targeta, s'hagi acordat la renovació de l'autorització o, si s'escau, del reconeixement a romandre en el territori espanyol, o s'hagi perdut el dret que en va justificar l'expedició, els estrangers titulars de la targeta estan obligats a lliurar el document a la comissaria de policia o als serveis policials a les oficines d'estrangers, corresponents al lloc on resideixin, inclosos els que pertanyin al règim d'asil, llevat que estiguin domiciliats a Madrid, cas en què ho han de fer a l'Oficina d'Asil i Refugi.

La pèrdua, la destrucció o la inutilització de la targeta d'estranger, així com la modificació de qualsevol de les circumstàncies, tant personals com laborals i familiars del titular, que en van determinar l'expedició, comporten l'expedició d'una nova targeta, a instància de l'interessat, que no es considera renovació i té vigència pel temps que li falti per caducar a la que substitueixi.

Les modificacions que impliquin alteració del règim de permanència legal a Espanya del titular de la targeta d'estranger, així com de la seva situació laboral, determinen l'expedició d'una nova targeta adaptada al canvi o a l'alteració produït, amb la vigència que determini la resolució que concedeixi les notificacions esmentades.

5. Correspon a la Direcció General de la Policia l'organització i la gestió dels serveis d'expedició de les targetes d'estrangers i, a través d'aquests, a les comissaries de policia o oficines d'estrangers on s'hagi tramitat l'expedient administratiu o practicat la notificació per la qual se li reconeix el dret o se l'autoritza a romandre a Espanya, l'expedició i el lliurament a l'interessat, el qual ha d'acreditar davant d'aquestes que és el destinatari del document i que ha fet el pagament de les taxes fiscals legalment establertes.

L'expedició i el lliurament de les targetes d'estrangers per concessió d'asil dels domiciliats a Madrid l'efectuen els serveis policials a l'Oficina d'Asil i Refugi.

6. És aplicable als documents esmentats la normativa vigent sobre presentació i anotació a les oficines públiques del document nacional d'identitat, normativa que té caràcter supletori de les normes sobre utilització a Espanya dels documents d'identitat dels estrangers.

Article 60. *Registre central d'estrangers.*

1. A la Direcció General de la Policia hi ha el Registre central d'estrangers on s'anoten:

- a) Declaració d'entrada.
- b) Documents de viatge.
- c) Pròrrogues d'estada.
- d) Exempcions de visat.
- e) Cèdules d'inscripció.
- f) Permisos de residència.
- g) Permisos de treball i autoritzacions per treballar.
- h) Inadmissions a tràmit, concessions i denegacions d'asil.
- i) Concessions i denegacions de l'estatut d'apàtrida.
- j) Canvis de nacionalitat, domicili o alteracions de circumstàncies familiars o laborals que en determinen la situació jurídica.
- k) Limitacions d'estada.
- l) Mesures cautelars adoptades, infraccions administratives comeses i sancions imposades en el marc de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i d'aquest Reglament.
- m) Denegacions i prohibicions d'entrada al territori nacional i els seus motius.
- n) Prohibicions de sortida.
- o) Expulsions administratives o judicials.
- p) Devolucions.
- q) Sortides obligatòries.
- r) Autoritzacions de tornada.
- s) Certificacions de número d'identitat d'estranger.
- t) Autoritzacions d'entrada i estada.

2. Igualment, a la Direcció General de la Policia hi ha un Registre de menors estrangers en situació de desemparament legal a efectes purament identificadors, que conté:

- a) Nom i cognoms, nom dels pares, lloc de naixement, nacionalitat, última residència al país de procedència.
- b) La seva impressió decadactilar.
- c) Fotografia.
- d) Centre d'acolliment on resideixi.
- e) Organisme públic sota la protecció del qual estigui.
- f) Resultat de la prova òssia de determinació de l'edat, segons informe de la clínica medicoforense.
- g) Qualsevol altra dada rellevant als efectes identificadors esmentats.

Els serveis competents de protecció de menors a què es refereix l'article 35 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, quan tinguin coneixement que un menor està en situació de desemparament, han de comunicar a la Direcció General de la Policia amb la màxima brevetat, a través dels seus òrgans perifèrics, les dades que coneguin relatives a la identitat del menor de conformitat amb el que disposa el paràgraf anterior.

3. La informació continguda al Registre a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article s'ha de posar a disposició dels òrgans de les administracions públiques per a l'exercici de competències en matèria d'estrangeria, així com dels interessats, de conformitat amb el que disposen la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre,

de protecció de dades de caràcter personal; la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, i les seves normes de desplegament.

4. Els òrgans que adoptin les resolucions i atorguin els documents a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article n'han de donar compte, a efectes d'anotar-ho en aquest Registre.

Article 61. *Canvis i alteracions de situació. Comunicació.*

1. Els estrangers titulars de permís o targeta que acrediti la seva permanència legal a Espanya estan obligats, en el termini d'un mes, a posar en coneixement de l'oficina d'estrangers o comissaria de policia corresponent al lloc on radiquin els canvis de nacionalitat i de domicili habitual, així com, quan escaigui, les modificacions de les circumstàncies familiars o d'aquelles altres establertes legalment o reglamentàriament per obtenir els permisos corresponents. També en aquest mateix termini han de comunicar a l'autoritat competent les alteracions de la seva situació laboral, quan sigui procedent. Aquesta comunicació ha d'anar acompanyada dels documents que acreditin els canvis esmentats.

2. Així mateix, els estrangers als quals es refereix l'apartat anterior, sempre que siguin requerits per les autoritats competents, els han de comunicar, dins d'un termini de quinze dies a comptar de la data del requeriment, les modificacions de les circumstàncies que en determinen la situació, en la forma prevista en les lleis.

3. En el requeriment, aquestes autoritats han d'esmentar els preceptes legals que autoritzin per exigir la comunicació i en els quals se'ls atribueixin competències amb aquest objecte.

SECCIÓ 6a MENORS ESTRANGERS

Article 62. *Menors estrangers en situació de desemparament.*

1. En els casos en què les forces i els cossos de seguretat de l'Estat tinguin coneixement d'un estranger indocumentat, o el localitzin, la minoria d'edat del qual no pugui ser establerta amb seguretat, han d'informar els serveis de protecció de menors perquè, si s'escau, li prestin l'atenció immediata que necessiti, d'acord amb el que estableix la legislació de protecció jurídica del menor, i posar el fet en coneixement immediat del ministeri fiscal, que ha de disposar la determinació de la seva edat, per a la qual cosa hi han de col·laborar les institucions sanitàries oportunes que, amb caràcter prioritari i urgent, han de fer les proves necessàries.

2. Determinada l'edat, si es tracta d'un menor, el ministeri fiscal l'ha de posar a disposició dels serveis competents de protecció de menors.

3. Si durant el procediment de determinació de l'edat el menor necessita atenció immediata, les forces i els cossos de seguretat de l'Estat ho han de sol·licitar als serveis competents de protecció de menors.

4. L'Administració General de l'Estat, de conformitat amb el principi de reagrupació familiar del menor, després d'haver escoltat el menor i amb l'informe previ dels serveis de protecció de menors, ha de resoldre el que sigui procedent sobre el retorn al seu país d'origen o a aquell on es trobin els seus familiars o, si no, sobre la seva permanència a Espanya.

El procediment l'inicia d'ofici l'Administració General de l'Estat o, si s'escau, a proposta de l'entitat pública que exerceix la tutela del menor. L'òrgan encarregat de la tutela del menor ha de facilitar a l'autoritat governativa qualsevol informació que conegui relativa a la identitat del menor, la seva família, el seu país o el seu domicili,

així com comunicar les gestions que hagi pogut realitzar per localitzar la família del menor.

L'autoritat governativa ha de posar en coneixement del ministeri fiscal totes les actuacions dutes a terme en aquest procediment.

L'Administració General de l'Estat és la competent per dur a terme els tràmits relatius a la repatriació des d'Espanya d'un menor estranger en situació de desemparament, segons la legislació civil, actuant a través de les delegacions i subdelegacions del Govern, i aquestes per mitjà de les brigades provincials d'estrangeria i documentació, que s'han de posar en contacte amb la Comissaria General d'Estrangeria i Documentació perquè efectui les gestions necessàries davant les ambaixades i els consolats corresponents, a fi de localitzar els familiars dels menors o, si no, els serveis de protecció de menors del seu país d'origen que se'n facin responsables. Si no hi ha representació diplomàtica a Espanya, aquestes gestions s'han de canalitzar a través del Ministeri d'Afers Exteriors.

Una vegada localitzada la família del menor o, si no, els serveis de protecció de menors del seu país, s'ha de procedir a la repatriació després de la verificació que no hi ha risc o perill per a la integritat del menor, de la seva persecució o la dels seus familiars.

En cas que el menor estigui incurs en un procés judicial, la repatriació queda condicionada a l'autorització judicial. En tot cas ha de constar en l'expedient la comunicació al ministeri fiscal.

La repatriació del menor l'acorda el delegat del Govern o el subdelegat del Govern, quan tinguin la competència delegada per fer-ho, i l'executen els funcionaris del cos nacional de policia.

La repatriació s'efectua a costa de la família del menor o dels serveis de protecció de menors del seu país. En cas contrari, s'ha de comunicar al representant diplomàtic o consular del seu país a aquests efectes. Subsidiàriament, l'Administració General de l'Estat es fa càrrec del cost de la repatriació.

5. Transcorreguts nou mesos des que el menor ha estat posat a disposició dels serveis competents de protecció de menors a què es refereix l'apartat 2 d'aquest article, i una vegada intentada la repatriació amb la seva família o al país d'origen, si aquesta no ha estat possible s'ha de procedir a atorgar-li el permís de residència al qual es refereix l'article 35.4 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

6. Si es tracta de menors que sol·liciten asil, cal atènyer-se al que disposa el paràgraf quart de l'article 15 del Reglament d'execució de la Llei 5/1984, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, modificada per la Llei 9/1994, de 19 de maig, aprovat pel Reial decret 203/1995, de 10 de febrer.

Article 63. *Programes de desplaçament temporal de menors estrangers.*

La vinguda de menors estrangers a Espanya, en programes promoguts i finançats per les administracions públiques, associacions sense ànim de lucre o fundacions, per raons humanitàries per a estades temporals amb finalitats d'escolarització, tractament mèdic o gaudiment de vacances, necessita l'autorització expressa de qui en tingui la pàtria potestat o la tutela, així com un informe previ favorable del subdelegat del Govern, o el delegat del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials, en el territori de la qual han de romandre. Cal l'informe de l'òrgan de la comunitat o comunitats autònomes competent en matèria de protecció de menors, emès a iniciativa de l'entitat promotora del programa.

Els ministeris d'Afers Exteriors i de l'Interior han de coordinar i autoritzar la vinguda i l'estada d'aquests

menors, i aquest últim departament n'ha de controlar la tornada al país d'origen o de procedència.

En tots els casos, si els menors són acollits per famílies o persones individuals, aquestes han d'expressar per escrit que tenen coneixement que l'acollida del menor no té per objecte l'adopció i el seu compromís d'afavorir el retorn al país d'origen o de procedència.

L'estada temporal per estudis acaba en finalitzar el curs acadèmic, moment en què, llevat que raons excepcionals ho impedeixin, el menor ha de tornar al seu país. En el cas que es vulgui continuar els estudis per més d'un curs acadèmic, s'ha d'incloure el menor en un nou programa.

Els requisits i les exigències d'aquest article s'entenen complets, a efectes de la concessió del visat, a través de l'informe favorable del subdelegat del Govern o el delegat del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials, a què es refereix el primer paràgraf d'aquest article.

CAPÍTOL III

Permís de treball i règims especials

SECCIÓ 1a NORMES GENERALS

Article 64. *Àmbit d'aplicació.*

1. El treball i el règim d'establiment laboral dels estrangers a Espanya es regula pel que estableixen el capítol III del títol II de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i el present capítol.

2. Als efectes d'aplicació d'aquest Reglament, es considera treballador estranger qualsevol persona física que, no tenint nacionalitat espanyola, exerceixi o intenti exercir a Espanya una activitat lucrativa, laboral o professional, per compte propi o d'altri.

Article 65. *Contingent de treballadors estrangers.*

1. Correspon al Ministeri de Treball i Afers Socials la proposta de determinació del nombre i de les característiques de les ofertes de treball que anualment puguin ser cobertes per treballadors estrangers, d'acord amb el que preveu l'article 39 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

2. Als efectes de determinar anualment el nombre de treballadors estrangers que es necessitin, segons àmbits territorials i sectors d'activitat concrets, la Comissió Executiva Provincial o Insular de l'INEM ha d'analitzar cada any el conjunt dels llocs de treball que les organitzacions empresarials considerin que no es poden cobrir en el mercat de treball nacional, així com la situació general d'ocupació de la província, i ha d'elaborar una proposta que especifiqui el nombre i les característiques professionals dels treballadors que es requereixen, segons els sectors d'activitat. En les comunitats autònomes en què no s'hagin transferit els serveis públics d'ocupació, ha de formar part de la Comissió esmentada un representant de la comunitat autònoma corresponent. La Direcció General d'Ordenació de les Migracions pot participar amb veu però sense vot a les reunions d'aquestes comissions.

3. La proposta de la Comissió Executiva s'ha d'eleva al subdelegat del Govern o al delegat del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials, el qual, amb l'informe corresponent, l'ha de remetre a la Direcció General d'Ordenació de les Migracions.

Per a la determinació final del contingent, el Ministeri de Treball i Afers Socials ha de considerar l'estimació del nombre d'ofertes que han de ser cobertes per persones a les quals no s'aplica la situació nacional d'o-

cupació, de conformitat amb el que preveu l'apartat 1 de l'article 71 d'aquest Reglament.

4. El Ministeri de Treball i Afers Socials, tenint en compte les propostes i els informes esmentats als apartats 2 i 3 d'aquest article, les propostes elevades al Govern per les comunitats autònomes, d'acord amb l'article 39 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, així com les dades que es desprenguin d'altres informes elaborats en aquest sentit, en especial d'altres departaments ministerials, ha d'elaborar a elaborar la proposta de determinació d'un contingent, que s'ha de presentar davant la Comissió Interministerial d'Estrangeria perquè aquesta informi sobre la procedència d'elevat al Govern l'aprovació del contingent, sens perjudici de la posada en marxa dels programes més adequats per promoure la mobilitat geogràfica.

5. El Govern ha d'adoptar l'acord corresponent, amb l'audiència prèvia del Consell Superior de Política d'Immigració i de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, que han de conèixer la proposta de determinació del contingent a què es refereix l'apartat 4 d'aquest article, una vegada informada per la Comissió Interministerial d'Estrangeria.

6. La distribució del contingent a cada província s'ha de fer, en el marc dels criteris fixats per l'acord del Govern que aprovi el contingent, amb la col·laboració de la Comissió Executiva Provincial a la qual es refereix l'apartat 2 d'aquest article. Correspon a la Direcció General d'Ordenació de les Migracions orientar sobre els mecanismes per permetre la selecció dels treballadors als països d'origen, tenint en compte, si s'escau, els convenis o els acords internacionals subscrits en aquesta matèria, i poden participar en aquesta selecció els empresaris o les seves organitzacions.

7. Els contractes de treball que es gestionin a través del contingent han de contenir, almenys, els aspectes que preveu l'article 2.2 del Reial decret 1659/1998, de 24 de juliol.

8. Els contractes de treball que es gestionin a través del contingent han de ser signats per estrangers que no es trobin en el territori espanyol ni en siguin residents.

9. El contingent que es fixi per a l'activitat del servei domèstic ha de tenir en compte les condicions especials d'aquesta relació laboral.

10. La tramitació dels permisos de treball i residència ha de seguir les normes generals d'aquest capítol, a excepció de la gestió de les ofertes de treball pels serveis públics d'ocupació, amb les particularitats que el Govern introdueixi per adaptar la gestió del contingent a les necessitats del mercat de treball nacional.

11. Les sol·licituds de permisos de treball relatives a ofertes de treball que es puguin cobrir a través del contingent anual s'han de tramitar per aquest procediment, excepte en els casos que regulen els articles 68, 71 i 79 d'aquest Reglament.

SECCIÓ 2a AUTORITZACIÓ PER A LA REALITZACIÓ D'ACTIVITATS LUCRATIVES

Article 66. *Necessitat d'autorització per a l'exercici d'activitats lucratives.*

1. Els estrangers majors de setze anys que vulguin exercir a Espanya qualsevol activitat lucrativa, laboral o professional, per compte propi o d'altri, han d'obtenir l'autorització administrativa corresponent per treballar, d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 36 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

2. De conformitat amb el que preveu l'apartat 3 de l'article 36 de la Llei orgànica 4/2000, reformada

per la Llei orgànica 8/2000, cap patró o empresari no pot contractar un estranger que no estigui autoritzat a treballar a Espanya, llevat que hagi estat exceptuat de l'obligació de proveir-se del permís de treball, d'acord amb el que preveu l'article 41 de la mateixa Llei orgànica o d'acord amb el que preveuen els tractats i els convenis internacionals subscrits per Espanya.

3. L'autorització per treballar s'acredita amb el corresponent permís de treball, autorització administrativa o mitjançant els documents que específicament es determinen.

4. Així mateix, habilita per a l'exercici d'una activitat lucrativa, laboral o professional, el document d'identitat dels apàtrides que es trobin en el territori nacional, dels refugiats i dels familiars a qui s'hagi autoritzat la residència.

5. Quan les circumstàncies especials ho aconsellin, la Direcció General d'Ordenació de les Migracions pot concedir validesa de permís de treball als documents oficials o privats que compleixin les condicions que es determinin.

6. Es faculta el Ministeri d'Afers Exteriors, d'acord amb el Ministeri de Treball i Afers Socials, per determinar les condicions que han de complir les persones compreses en l'àmbit d'aplicació de l'article 2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, a l'efecte d'exercir activitats lucratives.

Article 67. *Patrons no residents a Espanya.*

Quan l'empresa o el patró, pel compte del qual exerceixi la seva activitat el treballador estranger, no tingui la seva residència a Espanya, ha de designar un representant a Espanya que garanteixi el compliment de les obligacions legals.

Article 68. *Excepcions al permís de treball.*

1. S'exceptuen de l'obligació d'obtenir permís de treball per a l'exercici de les activitats que motiven l'excepció les persones que, estant incloses en l'article 41 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, compleixin les condicions que estableix aquest article:

a) Tècnics, investigadors i científics estrangers, convidats o contractats per l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics, en especial els de recerca, les comunitats autònomes o els ens locals.

Tenen aquesta consideració els professionals estrangers que pels seus coneixements, especialització, experiència o pràctica científica siguin convidats o contractats per qualsevol de les administracions esmentades per a l'exercici d'una activitat o un programa tècnic, científic o d'interès general.

També tenen aquesta consideració els llicenciats en medicina i cirurgia estrangers que, tenint el títol espanyol o estranger corresponent degudament homologat, realitzin estudis d'especialització a Espanya, segons la regulació específica.

b) Professors, tècnics, investigadors i científics estrangers convidats o contractats per una universitat espanyola. Es considera com a tals els docents estrangers que, tenint la titulació acadèmica adequada, siguin convidats o contractats per una universitat espanyola per dur a terme tasques lectives.

c) Personal directiu o professorat estranger d'institucions culturals o docents dependents d'altres estats, o privades, de prestigi acreditat. Es poden beneficiar de l'excepció els estrangers en qui concorren les circumstàncies següents:

1. Que ocupin llocs de direcció o de docència i que limitin la seva ocupació a l'exercici de l'activitat indicada

en institucions culturals o docents estrangeres radicades a Espanya.

2. Quan es tracti d'institucions culturals o docents dependents d'altres estats, han de desenvolupar a Espanya la seva activitat de manera que els estudis cursats, els programes desenvolupats i els títols o els diplomes expedits tinguin validesa i siguin reconeguts pels països dels quals depenguin.

3. Si es tracta d'institucions privades, es considera acreditat el prestigi quan l'entitat i les activitats efectuades hagin estat oficialment reconegudes i autoritzades per les autoritats competents, i els títols o els diplomes que expedixin tinguin reconeixement internacional.

d) Funcionaris civils o militars d'administracions estatals estrangeres. Estan inclosos en aquests casos els funcionaris públics civils o militars d'administracions estatals estrangeres que hagin estat designats pels seus estats respectius per dur a terme a Espanya activitats enquadrades en un acord de cooperació en el qual l'Administració espanyola sigui part.

e) Corresponsals de mitjans de comunicació estrangers. Tenen aquesta consideració els professionals de la informació al servei de mitjans de comunicació estrangers que exerceixin la seva activitat informativa a Espanya, degudament acreditats per les autoritats espanyoles, ja sigui com a corresponsals o com a enviats especials.

f) Membres de missions científiques internacionals que realitzin treballs i investigacions a Espanya autoritzats pel Ministeri de Ciència i Tecnologia. Tenen aquesta consideració els estrangers que formin part d'una missió científica internacional que es desplaci a Espanya per realitzar activitats d'estudi o recerca programades per un organisme o agència internacional, i autoritzades per les autoritats competents.

g) Els artistes que vinguin a Espanya a fer actuacions concretes que no suposin una activitat permanent ni continuada. Estan incloses en aquest cas les persones que, de manera individual o col·lectiva, es desplacin a Espanya per exercir una activitat artística, directament davant del públic o destinada a l'enregistrament de qualsevol tipus per a la seva difusió, en qualsevol mitjà o local destinat habitualment o accidentalment a espectacles públics o actuacions de tipus artístic.

Les activitats que es realitzin no poden superar cinc dies continuats d'actuació o vint dies d'actuació discontinua en un període de dotze mesos.

h) Ministres, religiosos o representants de les diferents esglésies i confessions. Tenen aquesta consideració les persones en qui concorrin els requisits següents:

1. Que pertanyin a una església o confessió que figuri degudament inscrita en el Registre d'entitats religioses del Ministeri de Justícia.

2. Que tinguin, amb la verificació prèvia del Ministeri de Justícia, la condició de ministres del culte, religiosos o representants de les diferents esglésies i confessions, havent professat o realitzat els estudis requerits per a això, segons les normes internes d'aquestes i estiguin investits i facultats per a l'exercici del seu ministeri o per a l'administració dels sagraments.

3. Que les activitats que han de dur a terme a Espanya siguin estrictament religioses, pel fet d'estar relacionades de manera directa amb el culte, ser merament contemplatives o que responguin a la missió pròpia i característica de l'orde.

4. Que no pretenguin desenvolupar activitats retribuïdes, encara que es corresponguin amb la missió de la seva església o confessió, ni siguin persones vinculades amb una orde, confessió o religió que encara no

hagin professat, encara que temporalment exerceixin activitats de caràcter pastoral, així com els estudiants, els postulants, els novicis i els associats, encara que duguin a terme activitats encaminades a adquirir posteriorment la condició de ministres, sacerdots o religiosos, o realitzin una activitat o un servei temporal en compliment dels seus estatuts religiosos.

i) Els estrangers que formin part dels òrgans de representació, govern i administració dels sindicats homologats internacionalment, sempre que limitin la seva activitat a funcions estrictament sindicals.

Tenen aquesta consideració les persones que acreditin la seva condició mitjançant una certificació expedida per qui tingui la màxima representació del sindicat en el seu país de residència.

2. La vigència del reconeixement de l'excepció s'ha d'adaptar a la durada de l'activitat o del programa que es desenvolupi, amb el límit d'un any en la concessió inicial, de dos en la primera renovació i de dos anys més en la següent renovació, si subsisteixen les circumstàncies que van motivar l'excepció.

3. El fet d'haver estat titular d'una excepció de permís de treball no genera drets per obtenir un permís de treball per compte propi o d'altri de caràcter inicial.

4. Els espanyols d'origen que hagin perdut la nacionalitat espanyola queden exceptuats de l'obligació d'obtenir permís de treball per a l'exercici de qualsevol activitat lucrativa per compte propi o d'altri.

Article 69. *Modalitats i tipus de permisos de treball.*

El permís per treballar a Espanya pot revestir les modalitats i els tipus següents:

1. Modalitat de permís de treball per compte d'altri:

a) Tipus B (inicial): aquest tipus de permís es pot limitar a un sector o activitat i àmbit geogràfic concrets, sens perjudici del dret que preveu per als residents estrangers l'article 5 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000. La seva validesa és d'un any.

b) Tipus B (renovat): el permís de tipus B (renovat) permet exercir qualsevol activitat a tot el territori nacional durant un període de dos anys. Poden obtenir aquest permís els titulars d'un permís tipus B (inicial) al terme de la seva vigència.

c) Tipus C: el permís de tipus C permet exercir qualsevol activitat a tot el territori nacional. Té una validesa de dos anys. Poden obtenir aquest permís els titulars d'un permís tipus B (renovat) al terme de la seva vigència.

2. Modalitat de permís de treball per compte propi:

a) Tipus D (inicial): aquest tipus de permís es pot limitar per a l'exercici d'una activitat concreta i per a un àmbit geogràfic determinat, sens perjudici del dret que preveu per als residents estrangers l'article 5 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000. La seva validesa és d'un any.

b) Tipus D (renovat): el permís de tipus D (renovat) autoritza l'exercici de qualsevol activitat a tot el territori nacional durant un període de dos anys. Poden obtenir aquest permís els titulars d'un permís tipus D (inicial) al terme de la seva vigència.

c) Tipus E: el permís de tipus E autoritza per exercir qualsevol activitat en tot el territori nacional. Té una validesa de dos anys. Poden obtenir aquest tipus de permís els titulars d'un permís tipus D (renovat), al terme de la seva vigència.

SECCIÓ 3a RÈGIM DE CONCESSIÓ INICIAL I RENOVACIÓ
DELS PERMISOS

Article 70. *Concessió inicial de permisos de treball.*

1. Per compte d'altri.

1.1 Sens perjudici del que estableixen altres articles d'aquest Reglament, per concedir els permisos de treball per compte d'altri es tenen en compte els elements següents:

a) Insuficiència de treballadors a tot el territori nacional, tant espanyols com comunitaris o estrangers autoritzats per treballar, capacitats per a l'acompliment de la professió o del lloc de treball sol·licitat per l'empresa.

b) Que la gestió de l'oferta de treball presentada necessàriament davant del servei públic d'ocupació s'hagi conclòs amb resultat negatiu. En aquest sentit, el servei públic d'ocupació encarregat de la gestió ha d'emetre, en un termini màxim de quinze dies, una certificació en què s'expressi la inexistència de demandants d'ocupació disponibles per atendre l'oferta.

Això no obstant, als efectes d'aquest paràgraf b), l'autoritat competent per resoldre sobre el permís de treball pot substituir l'exigència d'aquest certificat individual per una certificació genèrica del servei públic d'ocupació, sobre la inexistència de treballadors disponibles per ocupar determinats llocs de treball, tenint en compte el resultat de la gestió d'ofertes similars en els tres mesos anteriors. Aquesta certificació té validesa durant dos mesos.

Correspon al patró o l'empresari acreditar que, prèviament a la sol·licitud de permís de treball inicial, ha instat la gestió de l'oferta.

c) El règim de reciprocitat existent en el país d'origen de l'estranger.

1.2 A la zona fronterera d'un Estat limítrof també es té en compte l'existència de treballadors fronterers capacitats per a l'acompliment de la professió o el lloc de treball sol·licitat per l'empresa.

1.3 Es poden concedir permisos de treball per compte d'altri en els termes que resultin de les propostes que puguin formular a aquest efecte els serveis públics d'ocupació corresponents. Aquestes propostes han d'especificar l'àmbit sectorial i territorial al qual s'han de restringir els permisos de treball que s'atorguin a la seva empara i han de complementar les previsions de mà d'obra estrangera que hagin estat tingudes en compte en la fixació del contingent de treballadors estrangers a què es refereix l'article 65 d'aquest Reglament, sense que els permisos atorgats per aquest procediment computin a efectes dels contingents esmentats.

2. Per compte propi.—Per concedir els permisos de treball per compte propi es tenen en consideració els elements següents:

a) Incidència de l'activitat que s'ha de dur a terme en la creació d'ocupació, aportació de capital, noves tecnologies o millora de les condicions de producció.

b) Suficiència de la inversió per dur a terme l'exploració del projecte.

c) Que el sol·licitant té la qualificació professional exigible, així com que acredita el compliment dels requisits que estableix la normativa específica, aplicable als nacionals per a l'obertura i el funcionament normal de l'activitat de què es tracta.

d) El règim de reciprocitat existent en el país d'origen de l'estranger.

e) La concurrència dels casos a què es refereix l'article 71.1, paràgrafs a) al g), d'aquest Reglament.

3. A efectes d'aquest article, la reciprocitat s'entén i s'aplica com a resultat del conjunt de disposicions favo-

rables o limitadores a les quals els espanyols siguin sotmesos en altres països, tant per permetre o no el seu accés al mercat de treball com per exercir la seva activitat professional, o respecte dels terminis de vigència dels permisos inicials que expedeixin als espanyols.

Article 71. *Casos específics per a la concessió de permisos de treball.*

1. No es considera la situació nacional d'ocupació per a la concessió de permís de treball als estrangers que acreditin que estan inclosos en algun dels casos següents:

a) Ser cònjuge o fill d'estranger resident a Espanya amb un permís renovat.

b) Ser titular d'una autorització prèvia de treball la renovació de la qual es pretengui.

c) Haver gaudit de la condició de refugiats durant l'any següent al cessament de l'estatut, sempre que no els sigui aplicable l'excepció a l'obligació d'obtenir el permís de treball perquè es troben en el cas que preveu l'apartat 1 de l'article 42 d'aquest Reglament.

d) Haver estat reconeguts com a apàtrides i haver perdut aquesta condició, sempre que es trobin en el territori nacional i no els sigui aplicable l'excepció a l'obligació d'obtenir el permís de treball perquè es troben en el cas que preveu l'apartat 1 de l'article 42 d'aquest Reglament.

e) Tenir a càrrec seu ascendents o descendents de nacionalitat espanyola.

f) Haver nascut i ser resident a Espanya.

g) Ser fill o nét d'espanyol d'origen.

h) Els menors estrangers en edat laboral amb permís de residència que siguin tutelats per l'entitat de protecció de menors competent, per a les activitats que, a criteri de l'entitat, afavoreixin la seva integració social i una vegada acreditada la impossibilitat de retorn amb la seva família o al país d'origen.

i) Els estrangers titulars d'un permís de residència pel procediment que preveu l'article 41.2, b) i c), d'aquest Reglament.

2. Tampoc no s'aplica la situació nacional d'ocupació per als casos següents:

a) Els treballadors que hagin estat designats per cobrir llocs de confiança. En aquest sentit, es considera que ocupen llocs de confiança els treballadors que exerceixin únicament activitats pròpies d'alta direcció per compte de l'empresa que els contracti, basades en la confiança recíproca i que exerceixin legalment la representació de l'empresa o tinguin estès a favor seu un poder general.

Tenen la mateixa consideració els treballadors altament qualificats que, tenint coneixement essencial per a la realització de la inversió, siguin especialistes o exerceixin funcions relacionades amb la direcció, la gestió i l'administració necessàries per a l'establiment, el desenvolupament o la liquidació de la inversió. Aquests treballadors han de tenir experiència acreditada en l'exercici d'aquestes funcions o haver realitzat feines en llocs similars a l'empresa inversora o al grup d'empreses en el qual pot estar integrada aquesta última.

b) Els treballadors necessaris per al muntatge o la reparació d'una instal·lació o equips productius importats.

Article 72. *Renovació de permisos de treball.*

1. S'entén per renovació tant la pròrroga d'un permís anterior com la concessió, sense solució de continuïtat, d'un altre permís de treball de diferent tipus.

2. Per renovar els permisos de treball per compte propi es té en consideració el compliment per part del

treballador, com a subjecte responsable, de les obligacions fiscals i de Seguretat Social inherents a l'exercici de l'activitat econòmica de què es tracti, així com la continuïtat en l'exercici de l'activitat.

3. Si es tracta d'un permís de treball per compte d'altri, aquest es renova quan expiri, si s'acredita la continuïtat en la relació laboral que va donar lloc a la concessió del permís que s'ha de renovar.

També és procedent la renovació del permís de treball per compte d'altri quan, encara que no subsisteixi la relació laboral anterior, el treballador hagi subscrit un contracte de treball amb un nou empresari o patró i figuri en situació d'alta o assimilada a la d'alta en el règim corresponent de la Seguretat Social.

En el cas de disposar d'una nova oferta de treball, s'ha d'acreditar la realització habitual d'activitat laboral en el període de vigència del permís que se sol·licita renovar i que figura en situació d'alta o assimilada a la d'alta en el règim corresponent de la Seguretat Social.

4. Els descoberts en la cotització a la Seguretat Social no impedeixen la renovació dels permisos de treball per compte d'altri, sempre que s'acrediti la realització habitual de l'activitat. L'autoritat competent ha de posar en coneixement de la Inspecció de Treball i Seguretat Social la situació de descobert en la cotització a efectes que es duguin a terme les actuacions que escaiguin.

5. L'autoritat competent ha de renovar els permisos de treball en les situacions següents:

a) Quan l'estranger percebi una prestació contributiva per desocupació, almenys pel temps de durada de la prestació.

b) Quan es percebi una prestació econòmica assistencial de caràcter públic destinada a aconseguir la seva inserció o reinserció social o laboral, almenys durant el termini de durada d'aquesta.

6. També és procedent la renovació del permís de treball quan se'n sol·liciti el canvi de la modalitat.

Quan el canvi sigui de compte d'altri a compte propi, a més dels requisits exigits per a l'inici de l'exercici de l'activitat professional, s'ha de complir el que estableix l'últim paràgraf de l'apartat 3 d'aquest article, respecte a l'acreditació d'activitat laboral durant la vigència del permís anterior.

Quan el canvi sigui de compte propi a compte d'altri, a més de disposar de l'oferta de treball corresponent que justifiqui el canvi de modalitat del permís de treball, s'ha d'acreditar el que estableix l'apartat 2 d'aquest article, amb l'excepció de la continuïtat en l'exercici de l'activitat.

7. Els estrangers titulars d'un permís de residència com a ciutadà comunitari o familiar de comunitari, o com a refugiat o apàtrida, o en els casos que preveuen els apartats 2.d) i 3 de l'article 41 d'aquest Reglament, quan hagin cessat en aquesta condició poden obtenir, si compleixen els requisits establerts a aquest efecte, un permís de treball per compte d'altri o per compte propi del tipus que correspongui en funció del temps treballat com a titular d'aquells permisos de residència.

Article 73. *Modificació dels permisos de treball.*

1. L'autoritat que concedeix el permís de treball tipus B o D (inicials) o la competent per raó d'àmbit territorial en pot modificar l'abast quant a l'activitat i l'àmbit geogràfic autoritzats, sempre a petició del titular i mitjançant resolució motivada.

2. També és procedent la modificació dels permisos de treball, de compte d'altri a propi i a la inversa, quan es tracti de permisos ja renovats.

3. Quan se sol·liciti una modificació del permís de treball B (inicial) per canvi de sector o activitat s'han

de tenir en compte les circumstàncies que preveu l'apartat 1 de l'article 70 d'aquest Reglament.

4. El nou permís no es considera renovació i té vigència únicament durant el temps que restava al permís que substitueix.

Article 74. *Denegació dels permisos de treball.*

1. L'autoritat competent denega el permís de treball tipus B (inicial) en els casos següents:

a) Quan ho aconselli la situació nacional d'ocupació, sens perjudici dels casos específics que estableix aquest Reglament.

b) Quan les condicions fixades al contracte de treball o a l'oferta de treball que acompanya la sol·licitud siguin inferiors a les establertes per la normativa vigent per a la mateixa activitat, categoria i localitat, i en el cas que la contractació sigui a temps parcial, quan per la durada de la prestació de serveis la retribució sigui inferior al salari mínim interprofessional.

c) Quan la petició per contractar treballadors estrangers sigui formulada per una persona no autoritzada legalment per residir o treballar a Espanya o quan no hagi designat cap representant a Espanya, en cas que resideixi a l'estranger.

d) Quan en els dotze mesos immediatament anteriors a la data de sol·licitud l'empresa hagi amortitzat els llocs de treball que pretén cobrir per acomiadament declarat judicialment nul o improcedent o reconegut com a tal en acte de conciliació, o acomiadaments fets en el marc dels articles 51 i 52.c) de l'Estatut dels treballadors.

e) Quan el patró sol·licitant hagi estat sancionat mitjançant resolució ferma per incompliment de la legislació social, en particular, la relativa a immigració, els últims tres anys.

f) Quan el contracte de treball o l'oferta de treball sigui formulat per un empresari aparent, no quedi acreditada la capacitat o la solvència de l'empresari per respondre a les obligacions provinents del contracte o no es garanteixi al treballador una activitat continuada durant la vigència del permís de treball.

g) Quan, per fonamentar la petició, s'hagin presentat documents falsos o formulat al·legacions inexactes.

h) Quan l'informe previ governatiu sigui desfavorable.

i) Quan li hagi estat denegat el visat de residència per treballar o l'exempció del mateix visat.

j) Quan no es tingui la titulació especial exigida per a l'exercici de la professió concreta o l'homologació o la col·legiació quan es requereixi.

k) Quan concorri qualsevol altra causa que sigui considerada motiu suficient per l'autoritat competent, mitjançant resolució degudament motivada.

2. Són causes de denegació del permís de modalitat D (inicial) les següents:

a) Quan es consideri que l'activitat projectada no afavoreix la creació de llocs de treball ni implica una aportació de capital que pugui contribuir al creixement de l'economia nacional.

b) Quan no es demostrï que s'està en disposició d'atendre la inversió de l'activitat projectada.

c) La manca de la tramitació i del compliment dels requisits que la legislació exigeix per a l'obertura i el funcionament de l'activitat de què es tracti.

d) Si s'aprecia la concurrència d'algun o alguns dels motius assenyalats en els paràgrafs g), h), i), j) i k) de l'apartat anterior.

3. Es deneguen les sol·licituds de permisos de treball de modalitat B i D (renovats) i de tipus C o E, amb caràcter

general, quan no s'acreditin els requisits exigits per a la renovació, d'acord amb el que disposen els apartats 2 i 3 de l'article 72 d'aquest Reglament o concorrin circumstàncies enquadrables en els casos recollits als apartats 1 i 2 d'aquest article, excepte el que estableix l'apartat 1, paràgrafs a) i k).

Article 75. *Extinció dels permisos de treball.*

El permís de treball s'extingeix per resolució motivada de l'autoritat competent per concedir-lo, de conformitat amb els tràmits que preveu el Reial decret 1778/1994, de 5 d'agost, pel qual s'adeqüen a la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú les normes reguladores dels procediments d'atorgament, modificació i extinció d'autoritzacions, quan es constati la concurrència d'alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que no eren certes les alegacions presentades per justificar la sol·licitud.
- b) Que les condicions imposades per a la concessió no s'han complert.
- c) Que s'hagi dictat resolució sancionadora ferma per la qual s'extingeixen les prestacions que han donat lloc a la renovació del permís de treball, segons el que estableix l'apartat 5 de l'article 72 d'aquest Reglament.

S'ha de traslladar la resolució a l'autoritat governativa, a efectes que resolgui el que sigui procedent en relació amb l'autorització de residència.

SECCIÓ 4a RÈGIMS ESPECIALS

Article 76. *Permís per compte propi o d'altri per a treballadors transfronterers. Tipus F.*

Es concedeix aquest tipus de permís als treballadors que, residint a la zona fronterera d'un Estat limítrof al qual tornen diàriament, exerceixen activitats lucratives, laborals o professionals per compte propi o d'altri a les zones frontereres del territori espanyol a les quals està limitat el seu àmbit geogràfic. Té una vigència màxima de cinc anys i és renovable.

En la concessió inicial i les renovacions successives cal atènyer-se al que disposen els articles 70, 71 i 72 d'aquest Reglament, que fixen els requisits i les condicions per a la concessió del permís de treball i la seva renovació en el règim general.

El fet d'haver estat titular d'un permís de treball tipus F no genera dret per obtenir un permís de treball per compte propi o d'altri, inicial o renovat.

Aquest permís de treball es renova quan expira mentre el titular continuï en actiu i subsisteixin les circumstàncies que en van motivar la concessió.

Es deneguen els permisos de tipus F, a més de quan concorri alguna de les causes generals que estableix l'article 74 d'aquest Reglament, per la pèrdua de la condició de treballador fronterer, i es poden extingir d'acord amb el que estableix l'article 75 d'aquest Reglament.

Article 77. *Permís de treball en el marc de prestacions transnacionals de serveis. Tipus G.*

1. Autoritza la realització d'una activitat lucrativa, en cas de desplaçament temporal d'un treballador estranger que depengui, mitjançant una relació laboral expressa, d'una empresa establerta en un Estat no pertanyent a la Unió Europea ni a l'Espai Econòmic Europeu, en els casos següents:

- a) Quan el desplaçament es produeixi per compte i sota la direcció de l'empresa, en execució d'un contracte

subscrit entre aquesta i el destinatari de la prestació de serveis que estigui establert o que exerceixi la seva activitat a Espanya, en el cas que estableix la disposició addicional quarta de la Llei 45/1999, de 29 de desembre, sobre desplaçament de treballadors en el marc d'una prestació de serveis transnacional.

b) Quan es tracti de desplaçament a un centre de treball a Espanya de la mateixa empresa estrangera o d'una altra empresa del grup de què formi part.

2. Per a la concessió d'aquest permís de treball es té en compte la situació nacional d'ocupació, sens perjudici del que estableix l'article 71 d'aquest Reglament i el compliment de les condicions següents:

- a) Que la residència del treballador estranger al país on hi ha l'empresa que el desplaça és estable i regular.
- b) Que l'activitat professional del treballador estranger al país on hi ha l'empresa que el desplaça té caràcter habitual, com a mínim d'un any de durada i al servei d'aquesta empresa, almenys, nou mesos.
- c) Que l'empresa que el desplaça exerceix una activitat lícita d'acord amb la normativa nacional en matèria d'ocupació d'estrangers.
- d) Que l'empresa que el desplaça garanteix als seus treballadors desplaçats temporalment a Espanya els requisits i les condicions de treball que preveu la Llei 45/1999, de 29 de novembre.

3. Aquest permís de treball es pot limitar a una activitat i un àmbit geogràfic concrets. La durada ha de coincidir amb el temps del desplaçament del treballador amb el límit d'un any, prorrogable pel mateix període si s'acrediten condicions idèntiques.

4. Queden expressament exclosos d'aquest tipus de permís de treball els desplaçaments fets amb motiu del desenvolupament d'activitats formatives que no responguin a una prestació de serveis transnacional i el personal navegant respecte de les empreses de la marina mercant.

5. És causa de denegació del permís de treball, a més de l'incompliment d'algun dels requisits que preveu aquest article, la concurrència d'alguna circumstància enquadrable en els casos recollits a l'article 74 d'aquest Reglament, i es pot extingir d'acord amb el que estableix l'article 75 d'aquest Reglament.

Article 78. *Permís de treball de temporada.*

El permís de treball de temporada pot ser dels tipus següents:

1. Tipus A.—Aquest tipus de permís de treball autoritza l'exercici d'activitats de durada limitada, entre aquestes, el muntatge de plantes industrials o elèctriques, construcció d'infraestructures, edificacions i xarxes de subministrament elèctric, gas, ferrocarrils i telefònics, instal·lacions i manteniments d'equips productius, així com la seva posada en marxa i reparacions. Es pot limitar a una activitat i un àmbit geogràfic concrets.

La durada ha de coincidir amb la del contracte de treball, amb el límit d'un any. Es pot prorrogar en funció de la durada de l'activitat que hagi motivat el contracte.

Per obtenir aquest tipus de permís de treball és necessari complir les condicions següents:

- a) Que les ofertes de treball no hagin pogut ser cobertes per treballadors que es trobin a tot el territori nacional, ja siguin espanyols, comunitaris o estrangers autoritzats per treballar, sens perjudici del que estableix l'article 71 d'aquest Reglament.
- b) Que els estrangers resideixin a l'exterior en el moment en què se'ls pretengui contractar.
- c) Que es formalitzi el contracte de treball en un moment anterior a l'entrada del treballador a Espanya.

d) Que l'empresari o la seva organització assumeixi a més de les obligacions derivades de la legislació laboral espanyola, específicament les següents:

1a Disposar d'un allotjament adequat, que compleixi les condicions previstes en la normativa en vigor en matèria d'allotjament. Aquesta obligació pot ser exceptuada en virtut de les condicions de l'activitat laboral.

2a Garantir l'activitat continuada durant la vigència del permís de treball.

3a Organitzar els viatges d'arribada a Espanya i de tornada al país d'origen i assumir, com a mínim, el cost del primer d'aquests viatges i les despeses de trasllat d'anada i tornada entre el punt d'entrada a Espanya i el lloc de l'allotjament.

e) Que el treballador estranger es comprometi a retornar al país d'origen, una vegada conclosa la relació laboral.

2. Tipus T.—Aquest permís de treball autoritza l'exercici d'activitats o serveis de temporada o campanya i es pot limitar a una activitat i un àmbit geogràfic concrets. La durada ha de coincidir amb la del contracte de treball i no pot passar de nou mesos, dins d'un període de dotze mesos consecutius.

Per obtenir aquest tipus de permís de treball és necessari complir les condicions següents:

a) Que les ofertes de treball no hagin pogut ser cobertes per treballadors que es trobin a tot el territori nacional, ja siguin espanyols, comunitaris o estrangers autoritzats per treballar, sens perjudici del que estableix l'article 71 d'aquest Reglament.

b) Que els estrangers resideixin a l'exterior en el moment en què se'ls pretengui contractar.

c) Que es formalitzi el contracte de treball en un moment anterior a l'entrada del treballador a Espanya.

d) Que l'empresari o la seva organització assumeixi a més de les obligacions derivades de la legislació laboral espanyola, específicament les següents:

1a Disposar d'un allotjament adequat que compleixi les condicions previstes en la normativa en vigor en matèria d'allotjament.

2a Garantir l'activitat continuada durant la vigència del permís de treball.

3a Organitzar els viatges d'arribada a Espanya i de tornada al país d'origen i assumir, com a mínim, el cost del primer d'aquests viatges i les despeses de trasllat d'anada i tornada entre el punt d'entrada a Espanya i el lloc de l'allotjament.

e) Que el treballador estranger es comprometi a retornar al país d'origen una vegada conclosa la relació laboral. A l'efecte de verificar el retorn s'ha de presentar a la mateixa missió diplomàtica o oficina consular que li va expedir el visat en el termini d'un mes des del terme de la seva autorització de permanència a Espanya. L'incompliment d'aquesta obligació pot ser causa de denegació de sol·licituds ulteriors d'altres tipus de permisos de treball.

El compliment per part del treballador de les seves obligacions, així com l'acreditació de la seva tornada davant de l'autoritat diplomàtica o consular competent, li dona prioritat per ocupar altres possibles ofertes que es generin en la mateixa activitat. El fet d'haver estat contractat per treballar en activitats de temporada durant quatre anys, consecutius o no, és un element que es té en consideració per a la concessió d'un permís de treball B inicial.

3. És causa de denegació del permís de treball, a més de l'incompliment d'algun dels requisits que preveu aquest article, la concurrència d'alguna circumstància

enquadrable en els casos recollits a l'article 74 d'aquest Reglament i quan l'empresari no hagi actuat diligentment a fi de garantir la tornada dels treballadors al seu país d'origen, i es pot extingir d'acord amb el que estableix l'article 75 d'aquest Reglament.

4. Quan la durada del permís de treball sigui inferior a sis mesos, el visat d'estada especial és document suficient per legalitzar la situació del treballador a Espanya.

Article 79. Autoritzacions per treballar.

1. S'autoritza a treballar sense tenir en consideració la situació nacional d'ocupació els estrangers que siguin titulars dels documents que s'enumeren específicament en el cas dels col·lectius següents:

a) Els estrangers documentats amb autorització d'estada per estudis: aquests estrangers poden ser excepcionalment autoritzats a dur a terme activitats lucratives laborals, sempre que aquestes activitats siguin compatibles amb la realització dels estudis i els ingressos obtinguts no tinguin el caràcter de recurs necessari per al seu aliment o la seva estada.

Els contractes s'han de formalitzar per escrit i s'han d'ajustar a la modalitat de contracte de treball a temps parcial o, si són a jornada completa, la durada no pot superar els tres mesos ni coincidir amb els períodes lectius.

L'autorització que es concedeixi no ha de tenir limitacions geogràfiques, llevat que l'activitat lucrativa coincideixi amb períodes lectius, cas en què es limita a l'àmbit territorial de residència del titular.

La vigència de l'autorització ha de coincidir amb la durada del contracte de treball i no pot ser superior a la de la durada de la targeta d'estudiant, la pèrdua de vigència de la qual és causa d'extinció de l'autorització.

Les autoritzacions per treballar es renoven si subsisteixen les circumstàncies que van motivar la concessió anterior, prèvia acreditació d'haver obtingut la renovació de la targeta d'estudiant.

b) Els estrangers titulars d'un permís de residència temporal en els casos que preveuen els apartats 2.d) i 3 de l'article 41 d'aquest Reglament.

L'autorització que es concedeixi permet l'exercici d'una activitat lucrativa, laboral o professional, per compte propi o d'altri, i es pot limitar a una activitat i un àmbit geogràfic concrets.

La durada de l'autorització ha de coincidir amb la vigència del permís de residència per circumstàncies excepcionals, i és causa d'extinció d'aquesta la pèrdua de validesa d'aquest permís.

L'autorització pot ser renovada prèvia acreditació d'haver obtingut la renovació del permís de residència per circumstàncies excepcionals.

c) Els estrangers autoritzats a romandre a Espanya mitjançant un document de sol·licitant d'asil a l'emparedat del que preveu l'article 13.2 del Reglament d'aplicació de la Llei 5/1984, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, aprovat pel Reial decret 203/1995, de 10 de febrer.

Aquests estrangers poden ser autoritzats per treballar quan hagin transcorregut sis mesos sense haver-se resolt la seva sol·licitud per circumstàncies no imputables a ells.

L'autorització que es concedeixi habilita per a l'exercici d'una activitat lucrativa per compte d'altri en una activitat i un àmbit geogràfic determinats.

La durada de l'autorització ha de coincidir amb la del contracte de treball, amb el límit de sis mesos, i la seva vigència està condicionada a la del document d'asil.

L'autorització es renova si subsisteixen les circumstàncies que en van determinar la concessió inicial, amb l'acreditació prèvia d'haver obtingut la renovació dels documents de sol·licitant d'asil.

La denegació de la sol·licitud d'asil produeix automàticament l'extinció de l'autorització per treballar. En cas que la denegació d'asil vagi acompanyada de l'acord al qual es refereix l'apartat 3 de l'article 31 del Reglament d'aplicació de la Llei d'asil, aprovat pel Reial decret 203/1995, de 10 de febrer, es pot concedir a aquest acord validesa d'autorització per treballar.

d) Els nacionals d'estats no pertanyents a la Unió Europea ni a l'Espai Econòmic Europeu enrolats en vaixells espanyols inscrits en el Registre especial de vaixells i empreses navilieres o en vaixells espanyols en virtut d'acords internacionals de pesca marítima.

Es concedeix validesa d'autorització per treballar a l'enrolament dels treballadors estrangers en vaixells inscrits al Registre especial de vaixells i empreses navilieres dedicats a navegació de cabotatge, exterior o extranacional, sens perjudici del que estableix la disposició addicional quinzena, punt 6, paràgraf a), de la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de ports de l'Estat i de la marina mercant.

En el cas de la navegació de cabotatge, tant peninsular com insular, l'empresa titular de l'activitat ha d'acreditar, amb caràcter previ a l'enrolament, que la jornada de treball, descans, temps d'embarcament, condicions salarials i Seguretat Social són les exigides legalment per als treballadors espanyols. Aquesta acreditació s'ha de fer davant l'autoritat laboral per a l'expedició de l'autorització per treballar, sens perjudici de la comprovació que a través del procediment de despatx de vaixells puguin exercir les capitanies marítimes.

Als efectes del paràgraf anterior, s'entén per cabotatge el que defineix l'article 2.1, a) i c), del Reglament (CEE) 3577/92, de 7 de desembre.

En el cas dels estrangers enrolats en vaixells espanyols en virtut d'acords internacionals de pesca marítima, es concedeix validesa d'autorització per treballar al duplicat de la notificació d'embarcament o renovació del contracte de tripulants estrangers en vaixells espanyols.

e) Els estrangers que realitzin pràctiques professionals i de formació quan concorrin les circumstàncies següents:

1a Que empreses espanyoles o estrangeres residents a Espanya ofereixin fer pràctiques professionals o de formació que habilitin per a l'exercici professional o l'acompliment d'un ofici o lloc de treball determinat.

2a Que les persones estrangeres interessades siguin nacionals de països amb els quals Espanya hagi subscrit convenis o acords internacionals en aquesta matèria o de països que de fet ofereixin facilitats als espanyols per fer pràctiques professionals al seu territori.

3a Que les pràctiques professionals es facin en una activitat directament relacionada amb els estudis realitzats, o amb l'ofici o el lloc de treball que s'hagi d'exercir.

4a Que es formalitzi un contracte de treball segons les modalitats previstes per la legislació laboral espanyola per a les pràctiques i la formació.

L'autorització es concedeix pel temps de vigència del contracte de treball, amb el límit de dotze mesos, prorrogables excepcionalment per sis mesos més, i no genera drets per obtenir un permís de treball per compte propi o d'altri de caràcter inicial.

2. És causa de denegació, a més de l'incompliment d'algun dels requisits que preveu aquest article, la concurrència d'alguna circumstància enquadrable en els casos recollits a l'article 74 d'aquest Reglament. L'autorització per treballar es pot extingir d'acord amb el que estableix l'article 75 d'aquest Reglament.

SECCIÓ 5a NORMES DE PROCEDIMENT

Article 80. *Subjectes legitimats per sol·licitar la concessió inicial dels permisos de treball i residència o la seva renovació.*

Estan legitimats per sol·licitar un permís de treball i residència:

a) L'empresari o el patró que pretengui contractar l'estranger, quan es tracti de l'exercici d'activitats laborals per compte d'altri.

b) L'empresari o el patró, beneficiari de la prestació de serveis efectuats per treballadors estrangers, en el cas que preveu l'apartat 1.a) de l'article 77 d'aquest Reglament.

c) La persona que tingui la representació o actui per delegació de l'empresari o patró resident a l'estranger, en el cas que preveu l'article 67 d'aquest Reglament.

d) El mateix estranger, quan es tracti d'un permís de treball per a l'exercici d'activitats per compte propi i en els casos de renovació dels permisos de treball.

Article 81. *Documentació necessària per a la concessió inicial del permís de treball o la seva renovació.*

1. Per a la concessió inicial del permís de treball, juntament amb el model oficial de sol·licitud s'han de presentar els documents següents:

1.1 Referits al treballador estranger:

a) Còpia del passaport, cèdula d'inscripció o document de viatge, en vigor. En el cas que estiguin caducats s'ha d'aportar còpia d'aquests i de la sol·licitud de renovació.

b) Tres fotografies recents en color, en fons blanc, mida carnet.

c) Els documents que justifiquin, que concorren si són allegats per l'interessat, algun o alguns dels casos específics que estableix l'article 71 d'aquest Reglament.

d) La titulació o l'acreditació que es té la capacitat exigida per a l'exercici de la professió, quan escaigui.

1.2 En relació amb l'empresa que contracti treballadors:

a) El DNI o el CIF i el document d'inscripció de l'empresa a la Seguretat Social, o document acreditatiu d'estar-ne exempt, i en el cas que l'empresa estigui constituïda com a persona jurídica, el document públic que atorgui la representació d'aquesta en favor de la persona física que formuli la sol·licitud.

b) Contracte de treball on figurin, almenys, els aspectes que preveu l'article 2.2 del Reial decret 1659/1998, de 24 de juliol, o l'oferta de treball emplenada en el model establert per la Direcció General d'Ordenació de les Migracions.

c) Si s'escau, memòria descriptiva de les activitats de l'empresa i perfil del lloc de treball de què es tracti, que justifiqui la contractació o el desplaçament dels treballadors estrangers.

d) Igualment, es poden sol·licitar els documents que es considerin necessaris per acreditar la capacitat o la solvència del patró per atendre les obligacions provinents del contracte de treball.

e) Certificats dels serveis públics d'ocupació on es reculli el resultat de la gestió de l'oferta presentada.

1.3 Per sol·licitar un permís de treball per compte propi, a més dels requisits de l'apartat primer d'aquest article, els interessats han d'aportar els documents següents:

a) Projecte de l'establiment o l'activitat que s'ha de dur a terme, amb indicació de la inversió prevista, la seva rendibilitat i llocs de treball de nova creació, llevat que s'aporti amb la sol·licitud de visat.

b) Acreditació que s'han sol·licitat les autoritzacions o les llicències exigides per a la instal·lació, l'obertura o el funcionament de l'activitat projectada o per a l'exercici professional. Abans del lliurament del permís s'ha d'acreditar que es disposa de les autoritzacions o les llicències exigides.

1.4 Per a la concessió dels permisos de tipus F s'han de presentar els documents assenyalats als apartats anteriors, en funció de la naturalesa de l'activitat que s'ha de dur a terme, i el certificat de residència a la zona limítrofa del país fronterer.

1.5 Per a la concessió dels permisos de tipus G s'han de presentar els documents assenyalats als apartats 1.1 i 1.2 anteriors, excepte els paràgrafs b) i e) d'aquest últim, amb la documentació acreditativa de la relació de serveis entre les empreses, l'existència de relació laboral entre el treballador i l'empresa de serveis i la documentació que justifiqui el compliment de les condicions que preveu l'article 77 d'aquest Reglament.

2. Per a la renovació dels permisos de treball, a més de la sol·licitud del model oficial s'han de presentar els documents següents:

2.1 Permisos de treball tipus B i D (inicials) i l'obtenció dels permisos tipus C i E:

- a) Còpia del permís de treball i residència anterior.
- b) Còpia del passaport, cèdula d'inscripció o document de viatge, en vigor. En cas que estiguin caducats, s'ha d'aportar còpia d'aquests i de la sol·licitud de renovació.
- c) Tres fotografies de format idèntic a l'exigit per a la concessió inicial.
- d) Habilitació professional quan l'exercici de l'activitat ho exigeixi.
- e) Contracte o oferta de treball, en el cas de treballadors per compte d'altri.
- f) Quan es tracti d'una activitat per compte propi, documents acreditatius de la inscripció i la cotització de l'empresa a la Seguretat Social, així com del compliment de les obligacions fiscals.
- g) Quan es tracti de treballadors per compte d'altri, documents acreditatius de l'afiliació, l'alta i la cotització del treballador a la Seguretat Social.
- h) Quan es canviï d'empresari o d'activitat per compte propi es poden sol·licitar els documents corresponents que preveu aquest article.
- i) Quan es tracti de les situacions que preveu l'apartat 5 de l'article 72 d'aquest Reglament, documentació acreditativa de les situacions esmentades.

2.2 Per a la renovació dels permisos de tipus F, a més del model oficial de sol·licitud cal aportar els documents assenyalats a l'apartat anterior, en funció de la naturalesa de l'activitat que s'ha de dur a terme, i el certificat de residència a la zona fronterera d'un Estat limítrof.

3. L'empresari o el patró ha de facilitar al treballador la documentació requerida per a la modificació o la renovació del permís de treball.

Article 82. Lloc, terminis, forma i efectes de la presentació de la sol·licitud de permís de treball.

1. Quan el subjecte legítimament d'acord amb aquest Reglament es trobi en el territori espanyol, la sol·licitud, a més dels llocs que preveu l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, es pot presentar:

a) A les oficines d'inscripcions de les delegacions i subdelegacions del Govern corresponents.

b) A les oficines d'estrangers.

c) A la Direcció General d'Ordenació de les Migracions, quan es tracti de permisos de treball la resolució dels quals estigui atribuïda a aquest centre directiu.

2. Quan el subjecte legítimament es trobi en territori estranger, la sol·licitud es pot presentar davant la missió diplomàtica o oficina consular en la demarcació de la qual resideixi aquell.

3. Les sol·licituds, quan es tracti d'una primera concessió, s'han de presentar en tot cas abans d'iniciar-se l'activitat laboral, professional o la prestació de serveis que pretén el sol·licitant, i no es pot iniciar l'exercici de l'activitat esmentada fins a la notificació de la concessió del permís corresponent.

Les renovacions dels permisos s'han de sol·licitar amb una antelació d'un mes a la data del seu venciment. Això no obstant, es pot renovar, com si es tractés d'un permís de treball en vigor, si es compleixen tots els requisits exigits i sens perjudici de les sancions que siguin procedents, sempre que se sol·liciti durant els tres mesos posteriors a la data de la seva expiració.

En cap cas no es pot concedir la renovació d'un permís de treball transcorreguts tres mesos des del seu venciment o si l'interessat ha residit més de sis mesos de manera continuada fora d'Espanya.

4. La sol·licitud s'ha de presentar en el model oficial que estableixin els ministeris de l'Interior i de Treball i Afers Socials, acompanyada dels documents que en cada cas es determinen en funció del tipus de permís de què es tracti.

5. Una vegada presentada la sol·licitud, se n'expedeix una còpia al sol·licitant, com a rebut, en el qual s'ha de fer constar la sol·licitud formulada, així com la data i el lloc de presentació.

Si es tracta d'una sol·licitud de renovació de permís de treball presentada en el termini escaient durant els tres mesos posteriors a la data de la seva expiració, el rebut prorroga la validesa de l'anterior i té els seus mateixos efectes en l'àmbit laboral i de la Seguretat Social fins a la resolució de l'expedient.

Article 83. Tramitació de la sol·licitud del permís de treball i instrucció del procediment.

1. En el cas dels permisos inicials, sens perjudici del que estableix l'article 84 d'aquest Reglament, rebuda la sol·licitud al registre de l'òrgan competent per tramitar-la, s'ha de procedir a identificar i segellar l'oferta de treball i retornar juntament amb la comunicació d'inici del procediment, i en el mateix acte, dues còpies de l'oferta al sol·licitant, una de les quals s'ha d'adjuntar a la sol·licitud del visat.

2. Rebuda la sol·licitud, l'autoritat competent ha de procedir a la instrucció del procediment i a la seva tramitació immediata, i demanar els informes que preveu aquest Reglament.

3. A les províncies on hi hagi oficina d'estrangers, el procediment l'ha d'instruir i tramitar aquesta oficina, i el seu cap ha d'elevat la proposta de resolució a l'autoritat competent per resoldre, sens perjudici de la dependència funcional d'aquesta oficina de l'àrea o cap de la dependència de Treball i Afers Socials quant als permisos de treball.

4. Si la sol·licitud s'ha presentat en una missió diplomàtica o oficina consular espanyola, aquesta dependència, a través del Ministeri d'Afers Exteriors, l'ha de remetre, juntament amb el seu informe i la documentació corresponent, a l'autoritat competent, la qual ha de procedir a tramitar-la.

5. L'òrgan encarregat d'instruir el procediment ha de demanar un informe a l'autoritat governativa com-

petent, adjuntant una còpia del full de sol·licitud, sobre si existeixen raons que impedeixin la concessió de la residència.

6. Quan el treballador estranger no sigui resident legal a Espanya, l'autoritat competent no ha de resoldre fins a tenir constància que la sol·licitud de visat ha estat presentada en la forma escaient a la missió diplomàtica o oficina consular corresponent, de conformitat amb el que estableixen els articles 7.1.c) i 17 d'aquest Reglament, llevat que concorri alguna de les causes de denegació que preveu l'article 74 del mateix Reglament.

7. L'autoritat competent, a fi de resoldre adequadament les sol·licituds de concessió de permisos de treball, pot sol·licitar els informes que jutgi necessaris i, en particular, dels serveis municipals competents en l'àmbit dels quals es desenvolupi l'activitat quan es tracti de l'exercici d'una activitat professional per compte propi i dels serveis públics d'ocupació quan es tracti dels casos que preveu l'article 77 d'aquest Reglament.

Aquests informes no són vinculants i han de ser emesos en el termini de quinze dies.

Article 84. *Inadmissió a tràmit.*

L'autoritat competent pot resoldre la inadmissió a tràmit de la sol·licitud de permís de treball en els casos següents:

1. Falta de legitimació del sol·licitant.
2. Falta de competència de l'òrgan a qui s'adreça la sol·licitud.
3. Presentació de la sol·licitud fora del termini legalment establert.
4. Quan es tracti de reiteració d'una sol·licitud ja denegada, sempre que les circumstàncies no hagin variat.
5. Quan l'empresari o el patró no acrediti, si s'escau, que amb caràcter previ ha complert l'obligació de gestionar l'oferta davant dels serveis públics d'ocupació.
6. La sol·licitud presentada utilitzant procediments inadequats, d'acord amb el que estableix aquest Reglament.
7. Quan es tracti de sol·licituds manifestament mancadades de fonament.

Article 85. *Competència per resoldre l'expedient laboral.*

1. Correspon al subdelegat del Govern o al delegat del Govern a les comunitats uniprovincials la competència per resoldre sobre els diferents permisos de treball que estableix aquest Reglament, per treballar tant per compte d'altri com per compte propi.

2. Quan es tracti de permisos de treball que habilitin per a l'exercici d'una activitat en més d'un lloc o centre de treball, enclavats en diferents comunitats autònomes, la concessió correspon al subdelegat del Govern o al delegat del Govern a les comunitats uniprovincials on l'empresa sol·licitant tingui centre de treball o el mateix interessat, en cas que es tracti d'un treballador per compte propi, pretengui exercir la seva activitat principal.

3. Correspon a la Direcció General d'Ordenació de les Migracions la instrucció i la resolució de les sol·licituds de permís de treball, presentades per empreses amb diversos centres de treball en diferents províncies i una plantilla superior a 100 treballadors, que tinguin centralitzats els seus serveis administratius a Madrid. Així mateix, la Direcció General d'Ordenació de les Migracions, quan ho consideri pertinent, pot advocar el coneixement i la resolució de les sol·licituds dels permisos de treball que estableix aquest Reglament.

Article 86. *Resolució de l'expedient laboral i notificació de la resolució.*

1. Una vegada obtingut l'informe favorable de l'autoritat governativa, concluda la instrucció de l'expedient i complert el tràmit d'audiència preceptiu a l'interessat, llevat que no figurin en el procediment ni siguin tinguts en compte en la resolució altres fets ni altres alegacions i proves que els adduïts per l'interessat, l'autoritat competent, a la vista de la documentació presentada i dels informes corresponents, ha de resoldre de forma motivada atorgant o denegant el permís de treball sol·licitat; la resolució ha d'expressar els recursos que són procedents en contra, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los.

2. Quan es tracti d'una sol·licitud de permís de treball inicial i l'estranger es trobi fora d'Espanya, si la resolució és favorable, l'autoritat competent ho ha de comunicar a la Direcció General d'Afers Consulars i Protecció dels Espanyols a l'estranger per a la concessió, si s'escau, del visat de residència per treballar. En cas que l'interessat hagi sol·licitat exempció de visat, l'autoritat governativa ha de comunicar a l'autoritat laboral la resolució corresponent.

3. Així mateix, la resolució favorable s'ha de notificar a l'interessat amb indicació de les quantitats que correspongui abonar en concepte de taxes, i a partir de l'entrada legal a Espanya del treballador interessat es permet l'inici de l'activitat del treballador i la seva afiliació, alta i cotització a la Seguretat Social, sens perjudici que posteriorment l'autoritat governativa pugui acordar la denegació del permís de residència, cas en què la resolució laboral queda sense efecte. Els subjectes passius han d'ingressar les quotes tributàries que correspongui abonar en el termini de vuit dies des que es notifiqui la concessió del permís de treball i s'ha de remetre l'acreditació del pagament a l'organisme que hagi resolt en un termini de vuit dies des de la data en què es faci el pagament.

4. Si l'autorització és per a l'exercici d'activitats laborals per un temps inferior a tres mesos de durada, el permís de treball expedit per l'autoritat competent s'ha de lliurar, amb una notificació prèvia, directament a l'interessat, el qual ha de comparèixer en el termini de deu dies davant l'autoritat governativa per comunicar la circumstància esmentada. En cas contrari, el permís de treball expedit no té validesa.

5. En els casos en què l'autoritat laboral competent acordi denegar la sol·licitud del permís de treball, ha de notificar la seva resolució directament al sol·licitant i comunicar-ho així mateix a l'autoritat governativa competent i, en cas que hi hagi una sol·licitud de visat d'entrada, al Ministeri d'Afers Exteriors.

6. En el cas que la sol·licitud hagi estat presentada en una ambaixada o oficina consular espanyola, la resolució ha de ser notificada a l'interessat per aquesta dependència, a través del Ministeri d'Afers Exteriors.

7. El termini general màxim per resoldre i notificar les resolucions és de tres mesos comptats a partir de l'endemà de la data en què hagin tingut entrada les sol·licituds al registre de l'òrgan competent per tramitar-les.

Transcorregut aquest termini, les sol·licituds es poden entendre desestimades, excepte en el cas de les sol·licituds de renovació de permís de treball que, transcorregut aquest termini sense que l'autoritat competent hi hagi donat resposta expressa, s'entén que la renovació ha estat concedida.

8. En el cas de sol·licituds de modificació de permís de treball, el termini màxim per resoldre i notificar la resolució és de quaranta-cinc dies a partir de la data en què hagin tingut entrada les sol·licituds al registre de l'òrgan que hagin tingut entrada.

Transcorregut aquest termini, les sol·licituds es poden entendre desestimades.

Article 87. Remissió a l'autoritat governativa i lliurament de la targeta.

1. Una vegada dictada resolució sobre la sol·licitud de permís de treball, l'autoritat competent n'ha de remetre una còpia amb la documentació relativa a la residència a l'autoritat governativa competent, per a la concessió o la denegació del permís de residència corresponent.

2. La denegació de la sol·licitud de permís de treball és causa de denegació del permís de residència que se sol·licita conjuntament, sens perjudici que es pugui sol·licitar un permís de residència no lucrativa o continuï en vigor el permís de residència, si el tenia.

3. Són competents per a la tramitació i la resolució del permís de residència els òrgans assenyalats en aquest Reglament. Això no obstant, en els casos en què resolgui directament la Direcció General d'Ordenació de les Migracions sobre l'autorització per treballar, l'autorització de residència la resol la Comissaria General d'Estrangeria i Documentació de la Direcció General de la Policia.

4. La resolució que es dicti sobre el permís de residència ha de ser comunicada immediatament per l'autoritat que l'hagi acordat a l'autoritat que hagi concedit el permís de treball.

5. Una vegada concedit el permís de residència es lliura a l'estranger una targeta individual acreditativa de l'autorització de residència i del permís de treball, que ha de retirar personalment, amb la justificació prèvia d'haver-se efectuat l'ingrés de les taxes i els drets procedents per a l'expedició, o de l'inici de la via de consensament per a l'exacció de la taxa no ingressada per l'empresa en el termini establert.

6. En la renovació dels permisos de treball, la sol·licitud de certificat acreditatiu del silenci administratiu produït impulsa el trasllat de l'expedient a l'autoritat competent per a la resolució del permís de residència adjuntant-hi còpia del certificat emès, sens perjudici de l'obligació de l'autoritat competent de dictar resolució expressa si aquesta és confirmatòria de la renovació sol·licitada, segons disposa l'apartat 4.a) de l'article 43 de la Llei 30/1992, modificada per la Llei 4/1999.

Article 88. Compatibilitat en l'exercici d'activitats per compte propi i per compte d'altri.

1. Els estrangers que vulguin exercir simultàniament activitats lucratives per compte propi i d'altri han d'obtenir les autoritzacions corresponents per treballar, de conformitat amb els requisits generals que estableix aquest Reglament, amb l'acreditació prèvia de la compatibilitat de l'exercici d'ambdues activitats lucratives, en relació amb el seu objecte i les seves característiques, durada i jornada laboral.

2. L'autorització administrativa que es concedeixi per permetre la compatibilitat de l'exercici d'activitats laborals i professionals té una durada equivalent al període de vigència del permís de treball de què sigui titular el treballador estranger, excepte en el cas que es concedeixi sobre la base d'una oferta de treball de durada inferior.

3. L'autoritat laboral ha de traslladar les autoritzacions concedides per treballar a l'autoritat governativa perquè siguin anotades al Registre central d'estrangers, que ho ha de traslladar al delegat del Govern o, si s'escau, al subdelegat del Govern a la província.

Article 89. Disposicions particulars per al procediment dels permisos de temporada.

1. L'empresari o la seva organització, tres mesos abans de l'inici de l'activitat laboral, han d'adreçar a les

delegacions i subdelegacions del Govern la sol·licitud per atendre les ofertes de treball de temporada que no hagin pogut ser cobertes directament a través dels serveis públics d'ocupació. Aquestes ofertes han de contenir els aspectes a què es refereix el Reial decret 1659/1998, de 24 de juliol, a més de les obligacions que deriven per a l'empresari que sol·licita permís de treball de temporada.

A l'efecte de fonamentar la petició, l'empresari o la seva organització han d'aportar una certificació emesa pel servei públic d'ocupació encarregat de la gestió de l'oferta on s'expressi la inexistència de demandants d'ocupació disponibles per atendre-la.

2. L'àrea o la dependència de Treball i Afers Socials, una vegada efectuades les gestions oportunes, ha de remetre a la Direcció General d'Ordenació de les Migracions, en el termini d'un mes, l'expedient corresponent degudament emplenat i amb l'informe de la comissió provincial respectiva presidida pel director d'àrea o el cap de la dependència de Treball i Afers Socials i integrada per les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, per la comunitat autònoma respectiva i pels serveis públics d'ocupació, sobre la impossibilitat de cobrir les ofertes amb treballadors residents en el territori espanyol. La Direcció General d'Ordenació de les Migracions pot participar amb veu però sense vot a les reunions d'aquestes comissions.

3. La Direcció General d'Ordenació de les Migracions, d'acord amb el resultat de l'anàlisi de l'evolució del mercat de treball en l'àmbit estatal i tenint en compte els informes emesos per l'àrea o la dependència de Treball i Afers Socials, ha de decidir sobre la procedència de la contractació de treballadors residents a l'exterior, i orientar sobre els mecanismes per permetre la selecció dels treballadors als països d'origen, tenint en compte, si s'escau, els convenis o els acords internacionals subscrits en aquesta matèria.

4. L'àrea o la dependència de Treball i Afers Socials, una vegada coneguda l'autorització per part de la Direcció General d'Ordenació de les Migracions per contractar treballadors estrangers, ha de requerir l'empresari o a la seva organització la presentació del contracte de treball de temporada signat per aquest, segons el model elaborat per la Direcció General d'Ordenació de les Migracions, així com la documentació requerida a l'apartat 1.2.a), c) i d) de l'article 81 d'aquest Reglament.

Quan es tracti de contractes nominatius, l'àrea o la dependència de Treball i Afers Socials n'ha de retornar a l'empresari un exemplar degudament registrat i amb el número d'enllaç per a visat assignat, d'acord amb el que preveu l'article 9 d'aquest Reglament, perquè aquest el faci arribar al treballador perquè el signi i per sol·licitar el visat.

5. L'àrea o la dependència de Treball i Afers Socials ha de remetre els contractes genèrics a la conselleria laboral i d'affers socials del país que correspongui, o a l'organisme que es determini a efectes de la selecció dels treballadors, tràmit en el qual pot participar l'empresari i posterior signatura dels contractes. Quan la selecció dels treballadors es faci en països amb què Espanya tingui subscrits convenis o acords internacionals en la matèria, cal procedir d'acord amb el que estableixen. De conformitat amb el que preveu l'article 9 d'aquest Reglament, a cada contracte s'ha d'estampar el número d'enllaç de visat corresponent.

6. Als efectes de l'expedient de visat, té valor d'informe laboral la signatura del contracte nominatiu i del compromís de retorn, quan aquest sigui exigible, pel treballador estranger davant l'oficina consular que hagi de rebre la sol·licitud del visat. També té valor d'informe laboral favorable la signatura del contracte genèric i del compromís de retorn, quan aquest sigui exigible, davant

l'organisme que es determini per a cada cas al país on s'hagi de presentar la sol·licitud de visat. L'organisme esmentat ha de remetre el contracte genèric signat i el compromís de retorn a l'oficina consular competent.

La signatura del contracte i la sol·licitud subsegüent de visat s'han d'efectuar dins el termini d'un mes des de l'assignació del número d'enllaç de visat a cada contracte.

Això no obstant, en els casos en què l'oficina consular ho requereixi, l'àrea de Treball i Afers Socials ha d'emetre informe laboral a la Direcció General d'Afers Consulars i de Protecció dels Espanyols a l'estranger en relació amb la sol·licitud esmentada.

7. Una vegada completat l'expedient amb el contracte signat per ambdues parts i la documentació requerida a l'apartat 1.1.a) de l'article 81 d'aquest Reglament, el subdelegat del Govern o el delegat del Govern a les comunitats uniprovincials, amb la proposta prèvia del director de l'àrea o del cap de la dependència de Treball i Afers Socials ha d'adoptar la resolució corresponent.

8. La resolució laboral adoptada s'ha de comunicar oportunament a l'autoritat governativa per a la concessió, si escau, del permís de residència o la verificació de la legalitat de l'estada.

9. El termini màxim per resoldre i notificar les resolucions laborals és de quaranta-cinc dies comptats a partir de l'endemà de la data en què hagin tingut entrada les sol·licituds de permís de treball al registre de l'òrgan competent per tramitar-les.

Transcorregut aquest termini, les sol·licituds es poden entendre desestimades.

10. La Direcció General d'Afers Consulars i Protecció dels Espanyols a l'estranger ha de remetre a la Direcció General d'Ordenació de les Migracions i aquesta al seu torn a l'àrea o la dependència de Treball i Afers Socials informació periòdica sobre el compliment de l'obligació del retorn.

11. Les àrees o les dependències de Treball i Afers Socials han de remetre a la Direcció General d'Ordenació de les Migracions un informe sobre la tramitació dels permisos de treball concedits, així com l'avaluació feta per l'empresari.

12. No són necessaris els tràmits que preveuen els apartats 1 i 2 del present article quan l'empresari, directament o a través de la seva organització, pretengui contractar treballadors que ja hagin contractat en campanyes anteriors, havent estat aquests titulars d'un permís de treball de temporada tipus T, i quan es tracti d'ofertes nominatives per a l'exercici d'activitats de durada limitada si el treballador ha estat seleccionat en virtut de la seva especialització laboral i l'oferta no s'efectua en el marc d'una contractació conjunta a un grup de treballadors, sens perjudici en aquest cas de la gestió de l'oferta pels serveis públics d'ocupació.

13. L'empresari ha de comunicar el contingut dels contractes de treball al servei públic d'ocupació en el termini de deu dies a comptar de la incorporació del treballador al seu lloc de treball.

Article 90. Disposicions particulars per al reconeixement de l'excepció del permís de treball.

1. Subjectes legitimats per sol·licitar el reconeixement de l'excepció del permís de treball:

- a) L'organisme o l'entitat oficial que convidi, desplaçi o contracti l'estranger.
- b) L'empresa o la institució per a la qual s'hagi d'efectuar la feina o l'activitat.
- c) El mateix estranger, quan es tracti d'activitats per compte propi o en el cas de treballadors per compte d'altri, quan l'entitat legitimada no sol·liciti l'excepció, així

com en els casos recollits a l'apartat 1.i) i 4 de l'article 68 d'aquest Reglament.

2. Documentació per a la sol·licitud d'excepció del permís de treball: per al reconeixement de l'excepció del permís de treball s'han de presentar, juntament amb el model oficial de sol·licitud, els documents següents:

a) Referits a la persona estrangera: segons el cas de què es tracti, a més dels que amb caràcter general estableix l'article 81.1.1 d'aquest Reglament:

Els documents que acreditin els coneixements, la titulació que es posseeix com a professor, tècnic o científic, la condició de funcionari o religiós, l'acreditació com a corresponsal o enviat especial de mitjà de comunicació estranger, la designació per participar en un programa concret o una missió científica internacional, l'acreditació que forma part dels òrgans de representació, govern i administració del sindicat corresponent, expedida per qui en tingui la representació màxima en el país de residència, o la certificació literal de naixement, en el cas que preveu l'apartat 4 de l'article 68 d'aquest Reglament, quan la situació no doni lloc directament a un permís de residència permanent.

b) Referits a l'organisme, empresa o entitat que convida, desplaça o contracta:

1. Dades identificatives, així com el document nacional d'identitat o codi d'identificació fiscal i document d'inscripció de l'empresa a la Seguretat Social, o document acreditatiu d'estar-ne exempt.

2. Oferta de treball, contracte, invitació o document que acrediti el motiu del desplaçament de la persona estrangera.

3. Memòria descriptiva on s'especifiqui la naturalesa de les activitats, les seves característiques o del programa que s'ha de desenvolupar i la durada.

4. Quan es tracti del cas que preveu l'apartat 1.c) de l'article 68 d'aquest Reglament, acreditació que la institució cultural o docent està legalment constituïda i reconeguda oficialment a Espanya, i que els títols o els diplomes que expedeix tenen validesa en el país d'origen o reconeixement internacional.

5. En el cas que preveu l'apartat 1.h) de l'article 68 d'aquest Reglament, certificació que l'església o la confessió està inscrita en el Registre d'entitats religioses del Ministeri de Justícia.

3. Tramitació i resolució de les sol·licituds:

a) Les normes sobre presentació de sol·licituds, competència, instrucció, resolució i renovació de les autoritzacions són les que preveu aquest Reglament amb caràcter general per als permisos de treball.

b) No obstant això, en la tramitació de l'expedient es pot demanar informes als organismes següents:

1. De la Direcció General d'Ordenació de les Migracions, sobre la concurrència o no de les circumstàncies que determinin la inclusió en l'àmbit d'aplicació corresponent.

2. Dels òrgans competents dels ministeris d'Educació, Cultura i Esport, i de Sanitat i Consum, quan es tracti de personal d'institucions culturals o docents dependents d'altres estats o privades, de prestigi reconegut o que es refereixi a llicenciats en medicina i cirurgia, previstos a l'apartat 1.a) de l'article 68 d'aquest Reglament.

3. Dels òrgans competents del Ministeri d'Afers Exteriors, quan es tracti de funcionaris desplaçats en virtut d'acords de cooperació amb l'Administració espanyola o de membres de missions científiques internacionals.

4. En el cas que preveu l'apartat 1.h) de l'article 68 d'aquest Reglament, del Registre d'entitats religioses del Ministeri de Justícia.

c) En el cas que preveu l'apartat 1.e) de l'article 68 d'aquest Reglament, la Secretaria General d'Informació ha de comunicar d'ofici a la Direcció General d'Afers Consulars i de Protecció dels Espanyols a l'estranger, a l'àrea o la dependència provincial de Treball i Afers Socials on s'hagi de presentar la sol·licitud d'excepció, o a l'oficina d'estrangers, si s'escau, les acreditacions i les cancel·lacions que es produeixen al registre de corresponsals acreditats a Espanya.

4. El termini màxim per resoldre i notificar les resolucions és de tres mesos comptats a partir de l'endemà de la data en què hagin tingut entrada les sol·licituds al registre de l'òrgan competent per tramitar-les.

Transcorregut aquest termini, les sol·licituds es poden entendre desestimades, excepte en el cas de les sol·licituds de renovació, que transcorregut el termini sense que l'autoritat competent hi hagi donat resposta expressa, s'entén que la sol·licitud ha estat concedida.

Article 91. Disposicions particulars per al procediment de concessió d'autorització per treballar.

1. Subjectes legitimats per sol·licitar l'autorització per treballar.

a) L'empresa o l'empresari que pretengui contractar els estrangers que compleixin les condicions que estableix l'article 79 d'aquest Reglament.

b) El mateix estranger, quan es tracti d'activitats per compte propi o en els casos recollits a l'apartat 1.b) de l'article 79 d'aquest Reglament.

2. Documentació per sol·licitar autorització per treballar.

2.1 Els col·lectius que s'enumeren a continuació han de presentar, al costat del model oficial de sol·licitud i la documentació exigida amb caràcter general per als permisos de treball, els documents següents:

a) Els estudiants.

1. Targeta d'estudiant en vigor o sol·licitud de renovació d'aquesta.

2. Certificació expedida pel centre on cursi els estudis, relativa al període i l'horari lectiu dels estudis i de les pràctiques que, si s'escau, es realitzin.

3. Contracte de treball on figurin, almenys, els aspectes que preveu l'article 2.2 del Reial decret 1659/1998, de 24 de juliol. Quan el contracte sigui a temps parcial, ha d'expressar el nombre i la distribució d'hores al dia, la setmana, el mes o l'any durant les quals el treballador ha de prestar els seus serveis.

b) Els sol·licitants d'asil: document de sol·licitant d'asil.

c) Els estrangers autoritzats per a la realització de pràctiques professionals i de formació.

1. Els documents que justifiquin que concorren les circumstàncies que assenyalen l'apartat 1.e) de l'article 79 d'aquest Reglament, i que té la titulació o la capacitació exigides per a l'exercici de la professió, si s'escau.

2. Contracte de treball en la modalitat de contracte en pràctiques o per a la formació.

d) Els estrangers enrolats en vaixells espanyols que realitzin navegació de cabotatge insular.

1. Contracte de treball on figurin expressament les condicions laborals i de seguretat social que assenyalen l'apartat 1.d) de l'article 79 d'aquest Reglament.

2. Certificació de l'empresa titular de l'activitat que acrediti el compliment de les condicions recollides en el paràgraf anterior d'acord amb el conveni col·lectiu o acord d'empresa aplicable, i que especifiqui a més el tipus de navegació, pavelló i registre del vaixell on s'enrolin els treballadors estrangers.

2.2 Els titulars d'un permís de residència temporal, en els casos que preveuen els apartats 2.d) i 3 de l'article 41 d'aquest Reglament, han de presentar, amb el model oficial de sol·licitud, els documents següents:

a) Còpia del passaport, document de viatge o cèdula d'inscripció en vigor. En el cas que estiguin caducats, s'ha d'aportar una còpia d'aquests i de la sol·licitud de renovació.

b) Permís de residència temporal en vigor o sol·licitud de pròrroga del permís.

3. Competència i procediment per a la concessió i la renovació de les autoritzacions: les normes sobre competència i procediment són les que estableix amb caràcter general aquest Reglament per als permisos de treball, amb les particularitats següents:

a) Els estudiants.

1. El lliurament a l'estudiant estranger de la nova targeta, amb l'autorització per treballar, l'ha de fer la comissaria provincial de policia o els serveis policials de l'oficina d'estrangers, que ho han de traslladar al delegat del Govern o, si s'escau, al subdelegat del Govern a la província.

2. Quan la sol·licitud d'autorització per treballar s'hagi presentat en els últims tres mesos de vigència de la targeta d'estudiant, o la durada de l'autorització no sigui superior a tres mesos, l'acreditació de l'autorització que es concedeixi es fa mitjançant la resolució administrativa corresponent.

3. La sol·licitud de renovació de l'autorització s'ha de presentar amb un mes d'antelació a la data de la seva expiració.

b) Els sol·licitants d'asil.

1. La concessió de les autoritzacions per treballar és competència de la Direcció General d'Ordenació de les Migracions. A aquests efectes, si la sol·licitud s'ha presentat a les delegacions o subdelegacions del Govern, o a les oficines d'estrangers, s'ha de remetre l'expedient amb el degut informe per a la seva resolució a la Direcció General esmentada.

2. A fi de resoldre adequadament aquestes sol·licituds, s'ha de sol·licitar informe a l'Oficina d'Asil i Refugi sobre les circumstàncies de l'expedient i la situació de l'interessat.

3. La Direcció General d'Ordenació de les Migracions ha d'informar l'Oficina d'Asil i Refugi de les resolucions adoptades respecte de les autoritzacions per treballar sol·licitades. Al seu torn aquesta oficina ha d'informar la Direcció General d'Ordenació de les Migracions de les resolucions que es dictin en els expedients d'asil als titulars dels quals els hagi estat concedida l'autorització per treballar.

c) Els titulars d'un permís de residència temporal, en els casos que preveuen els apartats 2.d) i 3 de l'article 41 d'aquest Reglament.

1. L'autoritat laboral ha de traslladar les autoritzacions concedides per treballar a la Comissaria General d'Estrangeria i Documentació de la Direcció General de la Policia, a través de la comissaria provincial de policia o dels serveis policials de l'oficina d'estrangers a la província per a la seva anotació al Registre central d'estrangers.

2. El lliurament a l'estranger de la nova targeta, amb l'autorització per treballar, l'ha d'efectuar la comissaria provincial de policia o els serveis policials de l'oficina d'estrangers, si n'hi ha a la província, que ho han de traslladar al delegat del Govern o, si s'escau, al subdelegat del Govern a la província.

3. La sol·licitud de renovació de permisos de residència temporal prorroga automàticament l'autorització per treballar fins que es dicti resolució expressa en l'expedient de renovació del permís de residència temporal, sens perjudici del que estableix l'article 72.7 d'aquest Reglament.

4. En el cas que preveu l'apartat 3.d) de l'article 41 d'aquest Reglament, la competència per a la tramitació i la resolució de l'autorització per treballar correspon a la Direcció General d'Ordenació de les Migracions.

4. El termini màxim per resoldre i notificar les resolucions és de tres mesos comptats a partir de l'endemà de la data en què hagin tingut entrada les sol·licituds al registre de l'òrgan competent per tramitar-les.

Transcorregut aquest termini les sol·licituds es poden entendre desestimades, excepte en el cas de les sol·licituds de renovació que, transcorregut l'esmentat termini sense que l'autoritat competent hi hagi donat resposta expressa, s'entén que la sol·licitud ha estat concedida.

CAPÍTOL IV

Infraccions en matèria d'estrangeria i el seu règim sancionador

SECCIÓ 1a PROCEDIMENT SANCIONADOR

Article 92. *Normativa aplicable.*

1. L'exercici de la potestat sancionadora per la comissió de les infraccions administratives que preveu la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, s'ha d'ajustar al que disposen la mateixa Llei orgànica i la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999.

2. Només es pot imposar una sanció per infraccions als preceptes que estableix la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, en virtut d'un procediment instruït a aquest efecte.

3. El procediment aplicable per a la imposició de les sancions que preveu la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, s'ha d'ajustar al que disposen la mateixa Llei orgànica, les normes que preveu aquest Reglament i, quan es tracti dels casos qualificats d'infracció lleu de l'article 52.c), greu de l'article 53.b), quan es tracti de treballadors per compte propi, i molt greu de l'article 54.1.d) de la dita Llei orgànica, el procediment aplicable és el que preveuen la Llei 42/1997, de 14 de novembre, ordenadora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social; el Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'infraccions i sancions en l'ordre social, i regulat en el Reial decret 928/1998, de 14 de maig, pel qual s'aprova el Reglament general sobre procediments per a la imposició de sancions per infraccions d'ordre social i per als expedients liquidadors de quotes de la Seguretat Social, i el que disposen els articles 133 i 134 d'aquest Reglament.

En tot el que no prevegi aquest Reglament és aplicable supletòriament el procediment regulat en el Reglament de procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora, aprovat pel Reial decret 1398/1993, de 4 d'agost.

Article 93. *Actuacions prèvies.*

Anteriorment a la iniciació del procediment, es poden dur a terme actuacions prèvies per tal de determinar amb caràcter preliminar si hi concorren circumstàncies que en justifiquin la iniciació. En especial, les actuacions s'han d'orientar a determinar, amb la màxima precisió possible, els fets susceptibles de motivar la incoació del procediment, la identificació de la persona o persones que en puguin ser responsables i les circumstàncies rellevants que concorren en uns i altres.

Article 94. *Col·laboració contra xarxes organitzades.*

1. Quan estigui en curs un expedient sancionador i l'expedientat sigui estranger, l'instructor, abans d'efectuar la proposta definitiva a l'òrgan competent, si té coneixement d'alguna de les circumstàncies que preveu l'article 59 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, pot proposar l'exempció de responsabilitat i la no expulsió de les persones a les quals s'alludeix en l'expedient, en consideració a la seva col·laboració o cooperació amb les autoritats o els seus agents, proporcionant dades essencials o declarant en els processos corresponents, com a víctima, perjudicat o testimoni, o denunciant a les autoritats competents els autors i els cooperadors dels tràfics il·lícits d'éssers humans a què es refereix el precepte legal indicat.

Si es dicta resolució per la qual es declari l'expedientat exempt de responsabilitat administrativa, l'autoritat governativa competent pot concedir, a elecció de l'estranger i a fi de facilitar-li la integració social, el permís de residència temporal per circumstàncies excepcionals d'acord amb l'article 31 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, així com el permís de treball i residència o facilitar-li el retorn al seu país de procedència. La concessió d'aquesta documentació pot ser revocada si el titular, durant el temps que duri el procediment en què és víctima, perjudicat o testimoni, cessa en la cooperació o col·laboració amb les autoritats policials o judicials.

2. Durant el període de cooperació o col·laboració, l'Administració competent que correspongui ha de proporcionar a l'estranger l'atenció social i jurídica necessària, sens perjudici de les mesures de protecció que pugui acordar el jutge instructor segons el que estableix la Llei orgànica 19/1994, de 23 de desembre, de protecció a testimonis i perits en causes criminals.

3. Quan el ministeri fiscal tingui coneixement que un estranger, contra el qual s'ha dictat una resolució d'expulsió, apareix en un procediment penal com a víctima, perjudicat o testimoni, i consideri imprescindible la seva presència per a la pràctica de diligències judicials, ho ha de manifestar a l'autoritat governativa als efectes que valori la inexecució de l'expulsió durant el temps necessari. En cas que ja hagi estat expulsat, s'ha de procedir de la mateixa manera als efectes que n'autoritzi la tornada a Espanya durant el temps necessari per poder practicar les diligències necessàries, tot això sens perjudici que s'adopti alguna de les mesures que preveu la Llei orgànica 19/1994, de 23 de desembre, de protecció a testimonis i perits en causes criminals.

Article 95. *Iniciació del procediment sancionador. Competència.*

1. El procediment sancionador, l'incoa d'ofici l'òrgan competent que tingui notícies dels fets que puguin constituir infraccions als preceptes de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

2. Són competents per ordenar la incoació del procediment sancionador els delegats del Govern a les comunitats uniprovincials, els subdelegats del Govern, el comissari general d'Estrangeria i Documentació, el cap superior de Policia, els comissaris provincials i els titulars de les comissaries locals i els punts fronterers.

Article 96. *Instructor i secretari.*

En l'acord d'incoació del procediment s'ha de nomenar l'instructor i el secretari, que han de ser funcionaris del cos nacional de policia.

Article 97. *Resolució.*

1. Els delegats del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials i els subdelegats del Govern han de dictar resolució motivada que confirmi, modifiqui o deixi sense efecte la proposta de sanció, i que decideixi totes les qüestions plantejades pels interessats i les altres derivades del procediment.

2. La resolució no pot tenir en compte fets diferents dels determinats en la fase d'instrucció del procediment, sens perjudici de la seva valoració jurídica diferent.

3. Per determinar la sanció que cal imposar, a més dels criteris de graduació a què es refereixen els apartats 3 i 4 de l'article 55 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, també s'han de valorar, d'acord amb l'article 57 de la mateixa Llei orgànica, les circumstàncies de la situació personal i familiar de l'infractor.

Article 98. *Caducitat.*

El termini màxim en què s'ha de dictar i notificar la resolució que resolgui el procediment és de sis mesos des que se'n va acordar la iniciació.

Transcorregut aquest termini sense haver-se resolt i notificat la resolució, es produeix la caducitat del procediment i s'ha de procedir a arxivar les actuacions, a sol·licitud de qualsevol interessat o d'ofici pel mateix òrgan competent per dictar la resolució, excepte en els casos en què el procediment s'hagi paralitzat per una causa imputable als interessats o en els casos en què se n'hagi acordat la suspensió.

Article 99. *Prescripció.*

1. L'acció per sancionar les infraccions que preveu la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, prescriu al cap de tres anys si la infracció és molt greu, al cap de dos anys si és greu i al cap de sis mesos si és lleu, comptats a partir del dia en què s'hagin comès els fets.

La prescripció s'interromp per qualsevol actuació de l'Administració de què tingui coneixement el denunciador o estigui encaminada a esbrinar la seva identitat o el seu domicili o per la notificació efectuada al domicili que l'expedientat hagi indicat expressament com a domicili a efectes de notificacions.

El termini de prescripció es reprèn si el procediment està paralitzat durant més d'un mes per una causa no imputable a l'expedientat.

2. El termini de prescripció de la sanció és de cinc anys si la sanció imposada ho és per infracció molt greu, de dos anys si ho és per infracció greu i d'un any si ho és per infracció de caràcter lleu.

Si la sanció imposada és l'expulsió del territori nacional, la prescripció no comença a comptar fins que hagi transcorregut el període de prohibició d'entrada fixat en la resolució. Aquest termini no pot passar de deu anys com a màxim.

El termini de prescripció de la sanció comença a comptar a partir de l'endemà del dia en què adquireixi fermesa la resolució per la qual s'imposa la sanció. Aquest termini s'interromp durant les actuacions encaminades a la seva execució.

La prescripció tant de la infracció com de la sanció, l'apliquen d'ofici els òrgans competents en les diverses fases de tramitació de l'expedient.

3. Tant la prescripció com la caducitat exigeixen l'acord exprés en el qual s'esmenti aquesta circumstància com a causa d'acabament del procediment, amb indicació dels fets produïts i les normes aplicables, segons el que estableix l'article 42.1 de la Llei 30/1992, modificada per la Llei 4/1999.

Article 100. *Execució.*

1. Execució de resolucions d'imposició de multa: les resolucions administratives d'imposició de sanció de multa dictades en aplicació de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, són immediatament executives una vegada hagin adquirit fermesa en via administrativa, llevat que l'autoritat competent n'acordi la suspensió.

Les multes s'han de fer efectives als òrgans de recaptació de l'Administració gestora, directament o a través d'entitats de dipòsits, dins els quinze dies hàbils següents a la data de la seva fermesa en via administrativa.

Vençut el termini d'ingrés que estableix l'apartat anterior sense que s'hagi satisfet la multa, l'exacció es duu a terme pel procediment de constreyniment. A aquest efecte, és títol executiu la certificació de descobert expedida per l'òrgan competent de l'Administració gestora.

Els òrgans i els procediments de la recaptació executiva són els que estableixen el Reglament general de recaptació i altres normes aplicables.

Els actes de gestió recaptadora en via de constreyniment dictats pels òrgans de l'Administració General de l'Estat respecte de les sancions de multes imposades en aplicació de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, són impugnables en via economicoadministrativa.

2. Execució de resolucions d'expulsió.

a) Les resolucions d'expulsió del territori nacional que es dictin en procediments de tramitació preferent s'han d'executar de manera immediata d'acord amb les normes específiques que preveuen aquest Reglament i la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

b) Les resolucions d'expulsió del territori nacional que es dictin en procediments que no siguin de tramitació preferent han de contenir el termini en el qual l'estranger està obligat a abandonar el territori nacional. Aquest termini en cap cas no pot ser inferior a setanta-dues hores.

Transcorregut el termini sense que l'estranger hagi abandonat el territori nacional, els funcionaris policials competents en matèria d'estrangeria han de procedir a detenir-lo i conduir-lo fins al lloc de sortida per on s'ha de fer efectiva l'expulsió. Si l'expulsió no es pot executar en el termini de setanta-dues hores des del moment de la detenció, l'autoritat governativa pot sol·licitar a l'autoritat judicial l'ingrés de l'estranger als centres d'internament establerts a aquest efecte, situació que no es pot prolongar més de quaranta dies.

L'execució de la resolució d'expulsió s'efectua a costa de l'estranger si aquest disposa de mitjans econòmics. En cas contrari s'ha de comunicar aquesta circumstància al representant diplomàtic o consular del seu país, als efectes oportuns.

Si l'estranger formula petició d'asil, se suspèn l'execució de la resolució d'expulsió fins que s'hagi inadmes

a tràmit o resol't, de conformitat amb el que estableix la normativa d'asil.

c) Estrangers inculpats en procediments per delictes. Si l'estranger contra el qual s'ha adoptat resolució que n'acordi l'expulsió del territori nacional està inculpat en un procés penal, per un delictes castigat amb penes privatives de llibertat inferiors a sis anys, una vegada hagi estat escoltat en declaració com a tal, el ministeri fiscal ha de sol·licitar amb caràcter general, ponderant totes les circumstàncies concurrents, i en especial la satisfacció dels interessos generals, l'autorització de l'expulsió del territori espanyol de l'estranger. L'autoritat judicial en pot autoritzar l'expulsió, la qual s'ha d'executar de conformitat amb el procediment administratiu que s'hagi seguit.

3. En la resolució s'han d'adoptar, si s'escau, les disposicions cautelars necessàries per garantir-ne l'eficàcia mentre no sigui executiva. Aquestes disposicions poden consistir en el manteniment de les mesures provisionals que, si s'escau, s'hagin adoptat de conformitat amb l'article 61 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

Article 101. *Casos en què és procedent el procediment ordinari.*

Sens perjudici que es pugui seguir la tramitació de procediment preferent de conformitat amb el que disposa aquest Reglament, quan la infracció imputada sigui alguna de les que preveuen els articles 53, 54, o la conducta a la qual es refereix l'apartat 2 de l'article 57 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, el procediment que s'ha de seguir és l'ordinari.

Article 102. *Iniciació del procediment ordinari.*

1. Excepte en els casos qualificats d'infracció greu de l'article 53.b), quan es tracti de treballadors per compte propi, o molt greu de l'article 54.1.d) de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, en què cal atènyer-se al que disposa l'article 55.2 de la mateixa Llei orgànica, l'acord d'iniciació del procediment s'ha de formalitzar amb el contingut mínim següent:

a) Identificació de la persona o les persones presumptament responsables.

b) Els fets succintament exposats que motiven la incoació del procediment, la possible qualificació i les sancions que hi puguin correspondre, sens perjudici del que resulti de la instrucció.

c) Instructor i, si s'escau, secretari del procediment, amb indicació expressa del règim de recusació d'aquests.

d) Òrgan competent per resoldre l'expedient i norma que li atribueixi aquesta competència, indicant la possibilitat que el presumpte responsable pugui reconèixer voluntàriament la seva responsabilitat.

e) Mesures de caràcter provisional que hagi acordat l'òrgan competent per iniciar el procediment sancionador, sens perjudici de les que es puguin adoptar durant el procediment de conformitat amb els articles 55 i 61 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

f) Indicació del dret a formular alegacions i a l'audiència en el procediment i dels terminis per exercir-lo.

2. L'acord d'iniciació s'ha de comunicar a l'instructor, amb el trasllat de totes les actuacions que hi hagi sobre el cas, i s'ha de notificar als interessats, entenent en tot cas per interessat l'expedientat.

En la notificació cal advertir els interessats que, si no s'efectuen alegacions sobre el contingut de la ini-

ciació del procediment en el termini que preveu l'article següent, la iniciació pot ser considerada proposta de resolució quan contingui un pronunciament precís sobre la responsabilitat imputada, amb els efectes que preveuen els articles 106 i 107 d'aquest Reglament.

Article 103. *Actuacions i alegacions en el procediment ordinari.*

1. Sens perjudici del que disposa l'article anterior, els interessats disposen d'un termini de quinze dies per aportar totes les alegacions, els documents o les informacions que considerin convenients i, si s'escau, proposar prova i concretar els mitjans de què pretenguin valer-se.

2. Cursada la notificació a la qual es refereix l'apartat anterior, l'instructor del procediment ha de fer d'ofici totes les actuacions que siguin necessàries per examinar els fets, i demanar les dades i les informacions que siguin rellevants per determinar, si s'escau, l'existència de responsabilitats susceptibles de sanció.

3. Si com a conseqüència de la instrucció del procediment resulta modificada la determinació inicial dels fets, de la possible qualificació, de les sancions imposibles o de les responsabilitats susceptibles de sanció, s'ha de notificar tot això a l'expedientat en la proposta de resolució.

Article 104. *Prova en el procediment ordinari.*

1. Rebudes les alegacions o transcorregut el termini assenyalat en l'article anterior, l'òrgan instructor pot acordar l'obertura d'un període probatori, per un termini no superior a trenta dies ni inferior a deu dies.

2. En l'acord, que s'ha de notificar als interessats, es pot rebutjar de forma motivada la pràctica de les proves que, si s'escau, hagin proposat aquells, quan per la seva relació amb els fets es considerin improcedents perquè no poden alterar la resolució final a favor del presumpte responsable.

3. La pràctica de les proves que l'òrgan instructor consideri pertinents, entenent així les diferents dels documents que els interessats puguin aportar en qualsevol moment de la tramitació del procediment, s'ha d'efectuar de conformitat amb el que estableix l'article 81 de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999.

4. Quan la prova consisteixi en l'emissió d'un informe d'un òrgan administratiu o una entitat pública, i sigui admesa a tràmit, aquest té els efectes que preveu l'article 83 de la Llei 30/1992.

5. Quan la valoració de les proves practicades pugui constituir el fonament bàsic de la decisió que s'adopti en el procediment, perquè és imprescindible per a l'avaluació dels fets, s'ha d'incloure en la proposta de resolució.

Article 105. *Col·laboració d'altres administracions públiques en el procediment ordinari.*

L'òrgan instructor ha de demanar als òrgans i a les dependències administratives pertanyents a qualsevol de les administracions públiques la informació que sigui necessària per a l'exercici eficaç de les seves pròpies competències, incloent-hi la petició de la informació necessària al Registre central de penats i rebels, i que ha de ser facilitada en els termes que preveu l'article 4 de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999.

Article 106. Proposta de resolució en el procediment ordinari.

Conclusa, si s'escau, la prova, l'òrgan instructor del procediment ha de formular una proposta de resolució que fixi de forma motivada els fets, especificant-hi els que es considerin provats i la seva qualificació jurídica exacta; que determini la infracció que, si s'escau, aquells constitueixen i la persona o les persones que en siguin responsables, especificant-hi la sanció que proposa que s'imposi i les mesures provisionals que hagi adoptat, si s'escau, l'òrgan competent per iniciar el procediment o l'instructor del procediment; o bé que proposi la declaració d'inexistència d'infracció o responsabilitat.

Article 107. Tràmit d'audiència en el procediment ordinari.

1. La proposta de resolució s'ha de notificar als interessats i se'ls ha d'indicar que el procediment s'ha posat de manifest. A la notificació s'ha d'adjuntar una relació dels documents que constin en el procediment a fi que els interessats puguin obtenir les còpies dels que considerin convenients, i se'ls ha de concedir un termini de quinze dies per formular alegacions i presentar els documents i les informacions que considerin pertinents davant l'instructor del procediment.

2. Excepte en el cas que preveu el paràgraf final de l'article 102.2 d'aquest Reglament, es pot prescindir del tràmit d'audiència quan no figurin en el procediment ni siguin tinguts en compte altres fets ni altres alegacions i proves que els adduïts, si s'escau, per l'interessat de conformitat amb el que preveu l'article 103.1 d'aquest Reglament.

3. La proposta de resolució s'ha de cursar immediatament a l'òrgan competent per resoldre el procediment, juntament amb tots els documents, les alegacions i les informacions que hi constin.

Article 108. Resolució del procediment ordinari.

1. Abans de dictar resolució, l'òrgan competent per resoldre pot decidir, mitjançant un acord motivat, la realització de les actuacions complementàries indispensables per resoldre el procediment.

L'acord de realització d'actuacions complementàries s'ha de notificar als interessats i se'ls ha de concedir un termini de set dies per formular les alegacions que considerin pertinents. Les actuacions complementàries s'han de practicar en un termini no superior a quinze dies. El termini per resoldre el procediment queda suspès fins a l'acabament de les actuacions complementàries. No tenen la consideració d'actuacions complementàries els informes que precedeixen immediatament la resolució final del procediment.

2. L'òrgan competent ha de dictar resolució que ha de ser motivada i ha de decidir totes les qüestions plantejades pels interessats i les altres derivades del procediment.

La resolució s'ha d'adoptar en el termini de deu dies, des de la recepció de la proposta de resolució i els documents, les alegacions i les informacions que constin en el procediment, llevat del que disposen els apartats 1 i 3 d'aquest article.

3. En la resolució no es poden acceptar fets diferents dels determinats en la fase d'instrucció del procediment, llevat dels que resultin, si s'escau, de l'aplicació del que preveu l'apartat 1 d'aquest article, amb independència de la seva valoració jurídica diferent. Això no obstant, quan l'òrgan competent per resoldre consideri que la infracció és més greu que la determinada en la proposta de resolució, s'ha de notificar a l'inculpat

perquè aporti totes les alegacions que consideri convenients i se li ha de concedir un termini de quinze dies.

4. Les resolucions dels procediments sancionadors, a més de contenir els elements que preveu l'article 89.3 de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, han d'incloure la valoració de les proves practicades, i especialment de les que constitueixen els fonaments bàsics de la decisió, han de fixar els fets i, si s'escau, la persona o les persones responsables, la infracció o les infraccions comeses i la sanció o les sancions que s'imposen, o bé la declaració d'inexistència d'infracció o responsabilitat.

5. Les resolucions s'han de notificar als interessats. Si el procediment s'ha iniciat com a conseqüència d'un ordre superior, la resolució s'ha de traslladar a l'òrgan administratiu autor de l'ordre.

Article 109. Casos en què és procedent el procediment preferent.

La tramitació dels expedients d'expulsió s'efectua pel procediment preferent quan la infracció imputada sigui alguna de les que preveuen els paràgrafs a) i b) de l'apartat 1 de l'article 54, així com els paràgrafs a), d) i f) de l'article 53 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

Article 110. Iniciació i tramitació del procediment preferent.

1. Quan de les investigacions es dedueixi l'oportunitat de decidir l'expulsió, s'ha de traslladar a l'interessat la proposta motivada per escrit perquè hi allegui el que consideri adequat, en el termini de quaranta-vuit hores.

2. En els casos en què s'hagi procedit a la detenció preventiva de l'estranger, aquest té dret a l'assistència lletrada, que se li proporciona d'ofici, si s'escau, i a ser assistit per un intèrpret, i de manera gratuïta, en el cas que no tingui mitjans econòmics.

3. En la notificació de l'acord d'iniciació s'ha d'advertir l'interessat que si no efectua alegacions sobre el seu contingut en el termini que preveu l'apartat anterior, l'acord es considera com a proposta de resolució amb remissió de l'expedient a l'autoritat competent per resoldre.

4. Si l'interessat formula alegacions i fa proposició de prova dins el termini establert, l'òrgan instructor n'ha de valorar la pertinència. L'instructor, quan la prova proposada sigui innecessària o improcedent, en pot rebutjar de forma motivada la pràctica en la proposta de resolució que s'ha de notificar a l'interessat i donar-li tràmit d'audiència en el qual se li ha de concedir un termini de quaranta-vuit hores per formular alegacions i presentar els documents que consideri pertinents. Transcorregut aquest termini s'ha d'elevat l'expedient administratiu, juntament amb la proposta de resolució, a l'autoritat competent per resoldre.

5. Si l'instructor estima la pertinència de la realització de la prova proposada, aquesta s'ha de fer en el termini màxim de tres dies.

6. Mentre s'efectua la tramitació de l'expedient, l'autoritat governativa pot sol·licitar al jutge d'instrucció competent que disposi l'ingrés de l'estranger expedientat en un centre d'internament d'estrangers. La sol·licitud d'internament ha de ser motivada.

El període màxim d'internament en cap cas no pot passar de quaranta dies i s'ha de mantenir pel temps imprescindible per a les finalitats de l'expedient.

La decisió judicial que l'autoritz, atenent les circumstàncies que concorrin en cada cas, pot establir un període de durada de l'internament inferior al màxim establert.

No es pot acordar un nou internament per qualsevol de les causes que preveu el mateix expedient.

7. Si l'autoritat judicial denega l'internament, l'autoritat governativa, a fi d'assegurar l'eficàcia de la resolució final que es pugui dictar, pot adoptar alguna o algunes de les mesures cautelars següents:

a) Retirada del passaport o del document acreditatiu de la seva nacionalitat, previ lliurament a l'interessat d'un rebut acreditatiu de la mesura.

b) Presentació periòdica davant l'instructor de l'expedient en els dies que, en consideració a les circumstàncies personals, familiars o socials de l'expedientat, ho aconsellin.

c) Residència obligatòria en un lloc determinat.

Article 111. *El decomís.*

Quan de les primeres investigacions practicades es tingui coneixement que s'han utilitzat vehicles, embarcacions, aeronaus i qualssevol béns mobles o immobles, de qualsevol naturalesa, per cometre la infracció que preveu l'article 54.1.b) de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, els agents de l'autoritat, a fi de garantir l'efectivitat del comís, poden confiscar-los i posar-los a disposició de l'autoritat competent, de manera que quedin pendents de l'expedient sancionador en què es resolgui el que sigui pertinent en relació amb aquests.

Article 112. *La resolució en el procediment preferent. Efectes. Executivitat.*

1. La resolució, en consideració a la naturalesa preferent i sumària del procediment, s'ha de dictar de manera immediata, ha de ser motivada i ha de resoldre totes les qüestions plantejades en l'expedient, i no pot acceptar fets diferents dels determinats en el curs del procediment, amb independència de la seva valoració jurídica diferent, que s'ha de notificar a l'interessat.

2. La resolució que acordi l'expulsió comporta la prohibició d'entrada al territori espanyol per un període mínim de tres anys i màxim de deu. La prohibició d'entrada es fa extensiva als territoris dels estats amb els quals Espanya hagi subscrit un acord en aquest sentit.

3. Igualment, la resolució que acordi l'expulsió comporta, en tot cas, l'extinció de qualsevol autorització per romandre a Espanya de la qual sigui titular l'estranger expulsat.

4. Si la resolució s'adopta en aplicació de la infracció que preveu la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 54 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i s'ha procedit a la confiscació de béns, efectes o instruments que hagin estat utilitzats per cometre la infracció, aquella ha de comportar el comís dels béns o efectes esmentats, llevat de quan hagi quedat acreditat que aquests béns pertanyen a un tercer de bona fe no responsable de la infracció que els hagi adquirit legalment.

Els béns, els efectes i els instruments definitivament decomissats per resolució s'adjudiquen a l'Estat.

5. L'execució de l'ordre d'expulsió dictada en aquests procediments, una vegada notificada, s'ha d'efectuar de manera immediata.

Si l'autoritat judicial no ha posat l'estranger en llibertat dins el termini de quaranta dies a què es refereixen els apartats anteriors, s'ha de sol·licitar a la mateixa autoritat judicial la cessació de l'internament a l'efecte de poder dur a terme la conducció al punt de sortida.

6. L'excepció de l'aplicació del règim general d'executivitat dels actes administratius, en el cas de la resolució que posi fi al procediment d'expulsió amb caràcter preferent, establerta a l'article 21.2 de la Llei orgànica

4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, no exclou el dret de recurs pels legitimats per exercir-lo, sens perjudici de la immediatesa de l'expulsió i de la improcedència de declarar administrativament cap efecte suspensiu en contra d'aquesta. En la resolució, a més de la motivació que la fonamenta, s'hi han de fer constar els recursos que davant seu siguin procedents, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los.

Article 113. *Comunicacions en el procediment preferent.*

La incoació de l'expedient, les mesures cautelars de detenció i d'internament i la resolució d'expulsió s'han de comunicar al Ministeri d'Afers Exteriors i a l'ambaixada o el consolat del país de l'estranger i procedir a anotar-ho al Registre central d'estrangers de la Direcció General de la Policia.

Article 114. *Canvi de procediment preferent a procediment ordinari.*

Si durant la tramitació d'un expedient seguit pel procediment preferent i per la causa que preveu la lletra a) de l'article 53 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, l'estranger expedientat acredita haver sol·licitat, anteriorment a la iniciació d'aquest, el permís de residència temporal, de conformitat amb el que disposen els articles 31.4 de la Llei orgànica esmentada i 41.2.d) d'aquest Reglament, l'instructor, si entén procedent la prossecució de l'expedient i previ acord dictat a aquest efecte, l'ha de continuar pels tràmits del procediment ordinari que regula aquest Reglament.

Article 115. *Casos en què és procedent el procediment d'expulsió.*

Sens perjudici del que disposa l'article 57, apartats 5 i 6, de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, quan l'infractor sigui estranger i dugui a terme alguna o algunes de les conductes tipificades com a molt greus o conductes greus de les que preveuen els paràgrafs a), b), c), d) i f) de l'article 53 o concorri en ell el que disposa l'apartat 2 de l'article 57 de la mateixa Llei orgànica, es pot acordar l'expulsió del territori nacional llevat que l'òrgan competent per resoldre determini la procedència de la sanció de multa.

Article 116. *Contingut de l'acord d'iniciació del procediment d'expulsió.*

A més del contingut mínim que ha d'incloure l'acord d'iniciació de conformitat amb el que disposa l'article 102.1 d'aquest Reglament, s'hi han d'indicar expressament els aspectes següents:

a) El dret de l'interessat a l'assistència jurídica gratuïta, si no té recursos econòmics suficients.

b) El dret de l'interessat a l'assistència d'interpret si no comprèn o no parla la llengua oficial que s'utilitzi, que és gratuïta en el cas que no tingui recursos econòmics.

c) Que l'acord d'expulsió que es pugui dictar comporta la prohibició d'entrada a Espanya per un període mínim de tres anys i màxim de deu, que és extensiva als territoris dels estats amb què Espanya hagi subscrit un acord en aquest sentit.

Article 117. *Mesures cautelars en el procediment d'expulsió.*

1. De conformitat amb el que preveuen els articles 55 i 61 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, l'òrgan competent per resoldre pot adoptar en qualsevol moment, mitjançant acord motivat, les mesures de caràcter provisional que siguin necessàries per assegurar l'eficàcia de la resolució que es pugui dictar.

2. Quan, en les primeres actuacions de la fase d'instrucció, concorrin raons que ho aconsellin, com ara que l'estranger no té arrelament, domicili conegut o no manifesta cap lloc a l'efecte de notificacions, l'òrgan competent per iniciar el procediment o l'òrgan instructor poden adoptar la mesura provisional de retirar el pasaport o el document acreditatiu de la seva nacionalitat, previ lliurament a l'interessat d'un rebut acreditatiu de la mesura.

3. En els mateixos termes que els que estableix l'article 111 d'aquest Reglament es pot procedir a la confiscació dels béns, els efectes o els instruments que hagin servit per cometre la infracció que preveu l'article 54.1.b) de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

Article 118. *La resolució del procediment d'expulsió, els seus efectes i execució.*

1. La resolució que posi fi al procediment ha de ser motivada i ha d'indicar els recursos que s'hi poden interposar en contra, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per presentar-los, de conformitat amb el que estableix l'article 97 d'aquest Reglament.

2. La resolució que acordi l'expulsió comporta la prohibició d'entrar al territori espanyol per un període mínim de tres anys i màxim de deu. Aquesta prohibició d'entrada es fa extensiva als territoris dels estats amb els quals Espanya hagi subscrit un acord en aquest sentit.

3. La resolució també comporta, en tot cas, l'extinció de qualsevol autorització per romandre a Espanya de la qual sigui titular l'estranger expulsat.

4. Si la resolució s'adopta en aplicació de la infracció que preveu l'article 54.1.b) de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i s'ha procedit a la confiscació de béns, efectes o instruments que hagin estat utilitzats per cometre la infracció, aquella comporta el decomís dels béns o els efectes esmentats, llevat de quan hagi quedat acreditat que els béns expressats pertanyen a un tercer de bona fe no responsable de la infracció que els hagi adquirit legalment.

Els béns, els efectes i els instruments definitivament decomissats per resolució s'adjudiquen a l'Estat.

5. Si la resolució s'adopta en aplicació de la infracció que preveu l'article 54.1.d) de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i sens perjudici de l'expulsió acordada, pot contenir un pronunciament pel qual s'adopti la clausura de l'establiment o del local des de sis mesos fins a cinc anys.

6. L'execució de l'ordre d'expulsió s'ha de fer de conformitat amb el que estableix l'article 100, apartat 2, paràgraf b), d'aquest Reglament.

Article 119. *Comunicacions en el procediment d'expulsió.*

La resolució d'expulsió s'ha de comunicar al Ministeri d'Afers Exteriors, a l'ambaixada o el consolat del país de l'estranger, i s'ha d'anotar al Registre central d'estrangers de la Direcció General de la Policia.

Article 120. *Casos d'aplicació del procediment per a imposició de sanció de multa.*

El present procediment és aplicable quan l'infractor, sigui quina sigui la seva nacionalitat, dugui a terme alguna de les conductes tipificades com a greus o molt greus de les que preveuen els articles 53 i 54 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, sens perjudici dels casos en què es pugui imposar l'expulsió segons el que disposa el present capítol.

Article 121. *Contingut de l'acord d'iniciació del procediment per a imposició de sanció de multa.*

El contingut mínim de l'acord d'iniciació del procediment per a imposició de sanció de multa ha de ser conforme al que disposa l'article 102.1 d'aquest Reglament.

Article 122. *Mesures cautelars en el procediment per a imposició de sanció de multa.*

1. En els mateixos termes que els que estableix l'article 111 d'aquest Reglament es pot procedir a la confiscació dels béns, els efectes o els instruments que hagin estat utilitzats per cometre la infracció que preveu l'article 54.1.b) de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

2. Quan se segueixi un expedient sancionador per alguna de les infraccions que preveu l'article 54.2, paràgrafs a) i b), de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i els transportistes infringeixin l'obligació de prendre a càrrec seu l'estranger transportat il·legalment, l'autoritat governativa pot acordar alguna de les mesures següents:

- a) Suspensió temporal de les seves activitats, que no pot superar un període de sis mesos.
- b) Prestació d'una fiança o d'aval, en consideració al nombre d'afectats i el perjudici ocasionat.
- c) Immobilització del mitjà de transport utilitzat fins al compliment de l'obligació esmentada.

Article 123. *Resolució del procediment per a imposició de sanció de multa. Efectes i executivitat.*

1. La resolució que posi fi al procediment ha de ser motivada, amb indicació dels recursos que es poden interposar en contra, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per presentar-los, de conformitat amb el que estableix l'article 97 d'aquest Reglament.

2. Si la resolució s'adopta en aplicació de la infracció que preveu l'article 54.1.b) de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i s'ha procedit a la confiscació de béns, efectes o instruments que hagin estat utilitzats per cometre la infracció, aquella comporta el decomís dels béns o els efectes esmentats, llevat de quan hagi quedat acreditat que els béns expressats pertanyen a un tercer de bona fe no responsable de la infracció que els hagi adquirit legalment.

Els béns, els efectes i els instruments definitivament decomissats per resolució s'adjudiquen a l'Estat.

3. Si la resolució s'adopta en aplicació de la infracció que preveu l'article 54.1.d) de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i sens perjudici de la sanció de multa acordada, pot contenir un pronunciament pel qual s'adopti la clausura de l'establiment o del local des de sis mesos fins a cinc anys.

4. L'execució de la resolució s'ha de fer de conformitat amb el que estableix l'article 100 d'aquest Reglament.

Article 124. *Casos i iniciació del procediment simplificat.*

El present procediment es tramita quan els fets denunciats es qualifiquen d'infracció de caràcter lleu prevista en algun dels casos que preveu l'article 52 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

Aquest procediment s'inicia d'ofici, per acord dictat a aquest efecte per algun dels òrgans competents que estableix l'article 95.2 d'aquest Reglament, o per denúncia formulada pels agents del cos nacional de policia, excepte quan la infracció imputada sigui l'establerta a la lletra c) del mateix article 52, en què cal atènyer-se al que disposa l'article 55.2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

El present procediment simplificat s'ha de resoldre en el termini màxim de dos mesos des que es va iniciar.

Article 125. *Procediment simplificat.*

1. Iniciació d'ofici.—L'òrgan competent, en dictar l'acord d'iniciació, hi ha d'especificar el caràcter simplificat del procediment. Aquest acord s'ha de comunicar a l'òrgan instructor i simultàniament s'ha de notificar als interessats.

En el termini de deu dies, a partir de la comunicació i la notificació de l'acord d'iniciació, l'òrgan instructor i els interessats, respectivament, han de fer les actuacions pertinents, l'aportació de totes les alegacions, els documents o les informacions que considerin conuenients i, si s'escau, la proposició i pràctica de prova.

Transcorregut aquest termini, l'instructor ha de formular proposta de resolució que fixi de forma motivada els fets, especificant-hi els que es considerin provats i la seva qualificació jurídica exacta; que determini la infracció, la persona o les persones responsables, especificant-hi la sanció que proposa, així com les mesures provisionals que s'hagin adoptat, o bé que proposi la declaració d'inexistència d'infracció o responsabilitat.

Si l'òrgan instructor aprecia que els fets poden ser constitutius d'infracció greu o molt greu ha d'acordar que continui l'expedient pels tràmits del procediment ordinari d'aquest Reglament i notificar-ho als interessats perquè, en el termini de cinc dies, formulin alegacions si ho consideren conuenient.

2. Iniciació per denúncia de caràcter obligatori formulada per funcionaris del cos nacional de policia:

2.1 Les denúncies formulades per funcionaris del cos nacional de policia s'han d'estendre per duplicat. Un exemplar es lliura al denunciat si és possible i l'altre es remet a l'òrgan corresponent amb competència per acordar la iniciació del procediment. Les denúncies han de ser signades pel funcionari i pel denunciat, sense que la signatura d'aquest últim impliqui conformitat amb els fets que motiven la denúncia, sinó únicament amb la recepció de l'exemplar destinat a ell. En el cas que el denunciat es negui a signar o no sàpiga fer-ho, el funcionari ho ha de fer constar.

2.2 Les denúncies de caràcter obligatori s'han de notificar a l'acte als denunciats i s'hi han de fer constar les dades a què fa referència aquest article, així com que amb aquestes queda incoat l'expedient corresponent i, en conseqüència, que disposen d'un termini de deu dies perquè alleguin el que considerin conuenient en defensa seva i proposin les proves que considerin oportunes davant els òrgans d'instrucció ubicats a la dependència policial del lloc on s'hagi comès la infracció.

Per raons justificades, que han de constar en la mateixa denúncia, aquesta es pot notificar posteriorment.

2.3 Tramitació de denúncies.—Rebuda la denúncia en una dependència policial de la Direcció General de

la Policia, s'ha de procedir a qualificar els fets i a graduar la multa o a verificar la qualificació i la multa consignades a la denúncia per l'agent denunciador, i s'ha d'impulsar la tramitació ulterior o que l'òrgan instructor proposi a l'autoritat competent la resolució corresponent que declari la inexistència d'infracció en els casos en què els fets denunciats no siguin constitutius d'infracció.

Article 126. *Resolució del procediment simplificat.*

En el termini de tres dies des que es rebí l'expedient, l'òrgan competent per resoldre ha de dictar resolució en la forma i amb els efectes procedents que es preveuen per a les resolucions de sanció de multa en el procediment ordinari d'aquest Reglament.

SECCIÓ 2a CENTRES D'INTERNAMENT D'ESTRANGERS

Article 127. *Centres d'internament d'estrangers.*

1. El jutge d'instrucció del lloc on hagi estat detingut l'estranger, a petició de l'autoritat governativa que per si mateixa o pels seus agents n'hagi acordat la detenció, en el termini de setanta-dues hores des de la mateixa detenció, pot autoritzar-ne l'ingrés en centres d'internament d'estrangers que no tinguin caràcter penitenciari, en els casos als quals es refereix l'apartat 2 següent.

2. Només es pot acordar l'internament de l'estranger quan concorri algun dels casos següents:

a) Que hagi estat detingut pel fet d'estar incurs en algun dels casos d'expulsió dels paràgrafs a) i b) de l'apartat 1 de l'article 54, així com els paràgrafs a), d) i f) de l'article 53 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

b) Que s'hagi dictat resolució de retorn i aquest no es pugui executar dins el termini de setanta-dues hores, quan l'autoritat judicial ho determini.

c) Quan s'hagi dictat acord de devolució de conformitat amb el que estableix aquest Reglament.

d) Que s'hagi dictat resolució d'expulsió i l'estranger no abandoni el territori nacional en el termini que se li hagi concedit per a això.

3. L'ingrés de l'estranger en un centre d'internament de caràcter no penitenciari no es pot prolongar més temps de l'imprescindible per a la pràctica de l'expulsió; l'autoritat governativa ha de dur a terme les gestions necessàries per a l'obtenció de la documentació que sigui necessària amb la màxima brevetat possible.

4. La detenció d'un estranger a efectes d'expulsió s'ha de comunicar al consolat competent, al qual s'han de facilitar les dades sobre la personalitat de l'estranger i la mesura d'internament. Aquesta comunicació s'ha d'adreçar al Ministeri d'Afers Exteriors quan no s'hagi pogut notificar al consolat o aquest no radiqui a Espanya. Si l'estranger ho sollicita, s'ha de comunicar l'internament als seus familiars o a altres persones residents a Espanya.

5. La durada màxima de l'internament no pot passar de quaranta dies i s'ha de sollicitar a l'autoritat judicial la posada en llibertat de l'estranger quan anteriorment al transcurs d'aquest termini es tingui constància que la pràctica de l'expulsió no es pot dur a terme.

6. L'estranger, durant el seu internament, ha d'estar a tota hora a disposició de l'òrgan judicial que el va autoritzar, i l'autoritat governativa ha de comunicar-li qualsevol circumstància en relació amb la situació de l'estranger internat.

Igualment cal remetre, a l'autoritat o òrgan a qui siguin dirigides, les queixes i les peticions que l'estranger pugui presentar en defensa dels seus drets i els seus interessos legítims.

7. Les persones ingressades en centres d'internament de caràcter no penitenciari gaudeixen durant l'internament dels drets no afectats per la mesura judicial d'internament, en especial el dret a assistència lletrada, que es proporciona d'ofici, si s'escau, i a ser assistit per un intèrpret, si no comprèn o no parla la llengua oficial que s'utilitzi, i de forma gratuïta en el cas que no tingui mitjans econòmics, segons el que estableix l'article 63.2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, així com del dret a ser informat de les disposicions administratives i les resolucions judicials que els afectin o els puguin perjudicar.

8. Els menors estrangers no poden ser ingressats en aquests centres i han de ser posats a disposició dels serveis competents de protecció de menors, llevat que el jutge de menors ho autoritzi, previ informe favorable del ministeri fiscal, i els seus pares o tutors estiguin ingressats al mateix centre, manifestin la seva voluntat de romandre junts i hi hagi mòduls que garanteixin la unitat i la intimitat familiar.

Article 128. *Competència.*

1. La inspecció, la direcció, la coordinació, la gestió i el control dels centres correspon al Ministeri de l'Interior, que l'exerceix a través de la Direcció General de la Policia, sens perjudici de les facultats del jutge d'instrucció a què es refereixen els números 1 i 6 de l'article anterior.

El director general de la policia és el competent per nomenar el director del centre, previ informe del delegat del Govern a la comunitat autònoma, entre funcionaris de les administracions públiques del grup A, el qual depèn de la Comissaria General d'Estrangeria i Documentació.

La coordinació dels ingressos als centres d'internament d'estrangers, per tal d'optimitzar-ne l'ocupació, en consideració a les circumstàncies familiars o d'arrelament de l'estranger a Espanya, correspon a la Comissaria General d'Estrangeria i Documentació.

2. La custòdia i la vigilància dels centres és competència de la Direcció General de la Policia.

3. La prestació d'assistència sanitària i serveis socials que es faciliti en aquests centres pot ser concertada pel Ministeri de l'Interior amb altres ministeris o amb altres entitats públiques o privades, sense ànim de lucre, amb càrrec als programes d'ajuda establerts legalment a les partides pressupostàries corresponents.

Article 129. *Condicions de l'ingrés.*

1. En el moment de l'ingrés de l'estranger al centre se n'ha d'exigir l'història personal, on han de constar els motius de la detenció, els antecedents, les circumstàncies personals, l'autoritat judicial a disposició de la qual estigui i el lletrat que l'assisteixi.

2. Els interns han de rebre en el moment de l'ingrés informació escrita sobre el règim del centre i les normes de convivència. La informació s'ha de facilitar en l'idioma de l'estranger o de forma que li resulti comprensible.

3. Els estrangers, en el moment de l'ingrés, han de ser sotmesos a un examen mèdic pel servei sanitari del centre.

4. Els centres han de disposar de mòduls independents, a fi de permetre la separació dels interns per sexes.

Article 130. *Règim intern dels centres.*

1. Els interns estan obligats a complir les normes de convivència, règim interior, sanitat i higiene, així com a conservar les instal·lacions i el mobiliari del centre.

2. A cada centre hi ha d'haver una junta composta, a més del director, pel facultatiu i un treballador social,

que assessora aquell en la imposició de mesures als interns que no respectin les normes de convivència i de règim interior, que, si s'escau, han de ser comunicades a l'autoritat judicial que va autoritzar l'internament.

3. La direcció del centre ha d'establir un horari per regular les diferents activitats dels interns.

4. Els interns poden rebre i enviar correspondència, així com mantenir comunicacions telefòniques amb l'exterior, que només es poden restringir per resolució de l'autoritat judicial.

5. S'han d'adoptar les mesures necessàries per impedir restriccions de l'exercici de la llibertat religiosa per part dels interns.

6. Els interns estan autoritzats a comunicar-se amb els seus advocats, i periòdicament amb familiars, amics i representants diplomàtics del seu país; aquestes comunicacions s'han d'efectuar dins l'horari establert per a la convivència adequada entre els interns, de conformitat amb les normes de funcionament del centre.

Article 131. *Assistència sanitària i social.*

1. A cada centre hi ha d'haver un servei sanitari amb disponibilitat de personal, instrumental i equipament necessari per a l'atenció permanent i d'urgència dels interns.

2. Quan un intern presenti símptomes de malaltia que n'impliqui l'hospitalització, cal procedir a traslladar-lo a un centre hospitalari i s'ha de sol·licitar autorització a aquests efectes a l'autoritat judicial, previ informe del facultatiu del centre, llevat que raons d'urgència que no admetin demora n'aconsellin l'hospitalització immediata, cas en què s'ha de comunicar posteriorment a l'autoritat judicial, juntament amb un informe facultatiu.

3. El servei sanitari de cada centre ha d'organitzar i inspeccionar la higiene del centre i elevar les propostes que consideri oportunes a la direcció sobre alimentació, higiene i neteja dels interns, i la higiene i la neteja del centre.

4. Entre el personal dels centres hi ha d'haver treballadors socials, sota la coordinació de la direcció del centre, que han d'exercir les funcions de caràcter assistencial que els interns requereixen.

Article 132. *Creació i normes sobre règim intern dels centres.*

1. La creació de centres d'internament d'estrangers s'estableix per ordre conjunta dels ministeris de l'Interior i d'Administracions Públiques.

2. El ministre de l'Interior ha de dictar les normes que es considerin necessàries, si s'escau, per regular el funcionament intern d'aquests centres, en desplegament del que disposa aquest Reglament, sobre normes de funcionament i règim interior dels centres d'internament d'estrangers.

SECCIÓ 3a INFRACCIONS I SANCIONS EN L'ORDRE SOCIAL I VIGILÀNCIA LABORAL

Article 133. *Vigilància laboral.*

La inspecció en matèria de treball d'estrangers s'exerceix a través de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, que ha de complir les funcions i les competències que té atribuïdes en la seva normativa específica, de conformitat amb el que disposa la Llei 42/1997, de 14 de novembre, ordenadora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, i les seves normes d'aplicació.

Article 134. *Infraccions i sancions en l'ordre social.*

1. Les infraccions tipificades en els articles 52.c), 53.b), quan es tracti de treballadors per compte propi, i 54.1.d) de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, se sancionen de conformitat amb el procediment per a la imposició de sancions per infraccions d'ordre social, i pel que disposa aquest article.

2. Les sancions per les infraccions a les quals es refereix l'apartat anterior es poden imposar en els graus de mínim, mitjà i màxim, atenent els criteris expressats a continuació i aplicant el principi de proporcionalitat.

3. Qualificades les infraccions, en la forma escaient i de conformitat amb els tipus que preveu la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, les sancions es graduen en consideració al grau de culpabilitat del subjecte infractor, el dany produït o el risc derivat de la infracció, i la seva transcendència.

4. Les infraccions se sancionen:

a) Les lleus, en el grau mínim, amb una multa de 5.000 a 10.000 pessetes (30,05 a 60,10 euros); en el grau mitjà, de 10.001 a 25.000 pessetes (60,11 a 150,25 euros), i en el grau màxim, de 25.001 a 50.000 pessetes (150,26 a 300,51 euros).

b) Les greus, en el grau mínim, amb una multa de 50.001 a 200.000 pessetes (300,52 a 1.202,02 euros); en el grau mitjà, de 200.001 a 500.000 pessetes (1.202,03 a 3.005,06 euros), i en el grau màxim, de 500.001 a 1.000.000 de pessetes (3.005,07 a 6.010,12 euros).

c) Les molt greus, en el grau mínim, amb una multa d'1.000.001 a 2.000.000 de pessetes (6.010,13 a 12.020,24 euros); en el grau mitjà, de 2.000.001 a 5.000.000 de pessetes (12.020,25 a 30.050,61 euros) i, en el grau màxim, de 5.000.001 a 10.000.000 de pessetes (30.050,62 a 60.101,21 euros).

5. L'ordenació de la tramitació dels expedients sancionadors correspon a les direccions de la Inspecció de Treball i Seguretat Social competents per raó del territori.

La iniciació, el contingut de les actes, la notificació i les alegacions s'han d'ajustar al que disposa el Reglament general sobre procediments per a la imposició de sancions per infraccions d'ordre social i per als expedients liquidadors de quotes de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 928/1998, de 14 de maig.

En els casos d'infracció que preveu l'apartat b) de l'article 53, quan es tracti de treballadors per compte propi, i de l'article 54.1.d), quan l'empresari infractor sigui estranger, de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, a l'acta d'infracció s'ha de fer constar expressament que, en virtut del que estableix l'article 57 de la Llei orgànica esmentada, l'òrgan competent per resoldre pot aplicar l'expulsió del territori espanyol en lloc de la sanció de multa.

6. Les actes d'infracció d'estrangers, les han de notificar les direccions d'Inspecció de Treball i Seguretat Social competents al subjecte o els subjectes responsables i hi han de fer constar que s'hi poden formular alegacions en contra en el termini de quinze dies.

7. Si no s'hi formula escrit d'alegacions, continua la tramitació del procediment fins que es dicti resolució.

8. Si s'hi formulen alegacions, a la vista d'aquestes, la direcció de la Inspecció de Treball i Seguretat Social pot sol·licitar un informe ampliador a l'inspector o subinspector que va practicar l'acta; l'informe s'ha d'emetre en el termini de quinze dies. Aquest informe és preceptiu si en les alegacions s'invoquen fets o circumstàncies diferents dels consignats a l'acta, insuficiència del relat fàctic d'aquesta o indefensió per qualsevol causa.

9. Instruït l'expedient, el cap de la Inspecció de Treball i Seguretat Social competent per raó del territori ha d'elevat l'expedient, amb la proposta de resolució,

al delegat o subdelegat del Govern competent per resoldre, de conformitat amb el que estableix l'article 55.2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

En la proposta de resolució s'han de fixar de forma motivada els fets provats, la seva qualificació jurídica i la quantia de la sanció que es proposa que s'imposi i, en cas que l'acta d'infracció inclogui la sanció accessòria a la qual es refereix l'article 55.6 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, també s'ha de fer proposta de resolució sobre aquesta.

10. L'òrgan competent per resoldre, amb les diligències prèvies que consideri necessàries, ha de dictar resolució en el termini de deu dies des de l'acabament de la tramitació de l'expedient, de conformitat amb el que estableix per a les resolucions sancionadores el Reglament regulador del procediment per a la imposició de sancions per infraccions d'ordre social i per als expedients liquidadors de quotes de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 928/1998, de 14 de maig.

En el cas que l'òrgan competent per resoldre decideixi aplicar la sanció d'expulsió del territori espanyol en lloc de la sanció de multa, ha de dictar resolució d'expulsió que ha de tenir els requisits i els efectes que estableixen els articles 118 i 119 d'aquest Reglament.

11. Les resolucions sancionadores que dictin els subdelegats del Govern o els delegats del Govern a les comunitats uniprovincials en relació amb aquest tipus d'infraccions queden sotmeses al règim comú de recursos que preveu aquest Reglament.

12. En el que no preveu el procediment especial, regulat pel Reial decret 928/1998, de 14 de maig, regeix el procediment comú de conformitat amb el que estableix la disposició addicional setena de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999.

SECCIÓ 4a ALTRES INFRACCIONS I SANCIONS

Article 135. *Altres infraccions i sancions.*

Els estrangers que incompleixin els deures, les obligacions i les càrregues imposats per l'ordenament jurídic general han de ser sancionats d'acord amb la legislació específicament aplicable en cada cas.

Article 136. *Comunicació interorgànica d'infraccions.*

1. La Direcció General d'Ordenació de les Migracions, la Inspecció de Treball i Seguretat Social i les àrees i les dependències provincials de Treball i Afers Socials han de donar compte a l'autoritat governativa dels casos d'infraccions, relatives a l'entrada i la permanència d'estrangers a Espanya, de què tinguin coneixement en l'exercici de les seves competències.

2. Igualment, les autoritats governatives i els serveis policials han de comunicar a la Direcció General d'Ordenació de les Migracions, a la Inspecció de Treball i Seguretat Social o a les àrees i les dependències provincials de Treball i Afers Socials els fets que coneguin i que puguin constituir infraccions laborals contra el que disposa aquest Reglament. Quan l'expulsió hagi estat autoritzada judicialment, les autoritats governatives i els serveis policials han de comunicar de manera immediata la pràctica de l'expulsió o les raons que, si s'escau, n'impedibiliten la realització a l'autoritat judicial que l'hagi autoritzada i al ministeri fiscal.

3. Els òrgans judicials han de comunicar a l'autoritat governativa l'acabament dels processos judicials en què concorri la comissió d'infraccions administratives a les normes sobre estrangeria, als efectes que les autoritats

administratives puguin reprendre, iniciar o arxivar, si escau, segons els casos, el procediment administratiu sancionador. De la mateixa manera han de comunicar les condemnes imposades a estrangers per delictes dolós castigat amb pena privativa de llibertat superior a un any, als efectes de la incoació de l'expedient sancionador corresponent.

4. Quan el ministeri fiscal conegui que un estranger està imputat en un procediment per delictes menys greus i que pot estar incurs en alguna de les causes d'expulsió que preveu la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, sense que hagi estat incoat l'expedient administratiu sancionador corresponent, ha d'informar sobre aquesta imputació l'autoritat governativa perquè aquesta comprovi si escau o no la incoació d'expedient d'expulsió, als efectes oportuns.

5. Els directors dels centres penitenciaris han de notificar a l'autoritat governativa, amb tres mesos d'anticipació, l'excarceració d'estrangers que hagin estat condemnats en procediment per delictes, als efectes que, si s'escau, es procedeixi a l'expulsió, de conformitat amb el que estableix la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000. A aquests efectes, en els expedients personals dels estrangers condemnats s'hi ha de fer constar si els ha estat incoat expedient d'expulsió i l'estat de la tramitació.

6. El Registre central de penats i rebels ha de comunicar d'ofici o a instància de l'autoritat governativa els antecedents penals dels estrangers que hagin estat condemnats per delictes dolós que tingui assenyalada una pena superior a un any de presó, als efectes d'incoació de l'expedient d'expulsió corresponent, i amb aquesta finalitat n'ha de remetre el certificat.

SECCIÓ 5a RETORN, DEVOLUCIÓ I SORTIDES OBLIGATÒRIES

Article 137. *Retorn.*

1. S'ha d'acordar el retorn quan l'estranger es presenti en un punt fronterer habilitat i no se li permeti l'ingrés al territori nacional perquè no compleix els requisits que conté aquest Reglament per autoritzar-li l'entrada.

2. La resolució de retorn es dicta com a conseqüència de la denegació d'entrada que a aquest efecte dictin els funcionaris policials responsables del control d'entrada, que s'ha d'adoptar en el procediment oportú on constin acreditats, entre altres, els tràmits següents:

a) Del dret de l'interessat a l'assistència jurídica, que és gratuïta si no té recursos econòmics suficients, i a l'assistència d'interpret si no comprèn o no parla la llengua oficial que s'utilitzi, a partir del moment en què es dicti l'acord d'iniciació del procediment.

b) Que l'efecte que pot comportar la denegació d'entrada és el retorn.

c) Determinació expressa de la causa per la qual es denega l'entrada.

3. El retorn s'ha d'executar de manera immediata i, en tot cas, dins el termini de setanta-dues hores des que s'hagi acordat. Si no es pot executar dins aquest termini, l'autoritat governativa o, per delegació d'aquesta, el responsable del punt fronterer habilitat, s'ha d'adreçar al jutge d'instrucció a fi que determini el lloc on ha de ser internat l'estranger, que no pot tenir caràcter penitenciari, fins que arribi el moment del retorn, de conformitat amb el que estableix la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

4. Durant el temps en el qual l'estranger romangui detingut a les instal·lacions del punt fronterer o al lloc on s'hagi acordat el seu internament, totes les despeses de manteniment que s'ocasionin són a càrrec de la companyia o el transportista que l'hagi transportat, sempre

que no concorri el cas que preveu l'apartat 3 de l'article 54 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i sens perjudici de la sanció que pugui arribar a imposar-se a aquesta.

Igualment, la companyia o el transportista s'ha de fer càrrec immediatament de l'estranger al qual s'hagi denegat l'entrada i són a càrrec d'aquesta totes les despeses que derivin del transport a fi d'executar el retorn, que l'ha d'efectuar directament aquella o per mitjà d'una altra empresa de transport amb direcció a l'Estat a partir del qual l'hagi transportat, a l'Estat que hagi expedit el document de viatge amb el qual hagi viatjat l'estranger o a qualsevol altre Estat on estigui garantida la seva admissió.

5. La detenció de l'estranger a efectes de retorn s'ha de comunicar a l'ambaixada o el consolat del seu país i, en tot cas, al Ministeri d'Afers Exteriors.

6. La resolució de retorn no exhaureix la via administrativa i pot ser objecte de recurs d'acord amb el que disposen les lleis. Si l'estranger no es troba a Espanya pot interposar els recursos, tant administratius com jurisdiccionals que correspongui, a través de les representacions diplomàtiques o consulars corresponents, que els han de remetre a l'organisme competent.

Article 138. *Devolucions.*

1. De conformitat amb el que estableix l'article 58.2 de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, no és necessari l'expedient d'expulsió per a la devolució, en virtut d'una ordre del subdelegat del Govern, o el delegat del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials, dels estrangers que estiguin en algun dels casos següents:

a) Els estrangers que havent estat expulsats, transgredeixin la prohibició d'entrada a Espanya.

A aquests efectes, es considera que s'ha transgredit la prohibició d'entrada a Espanya quan consti així, independentment de si va ser adoptada per les autoritats espanyoles o per les d'algun dels estats amb els quals Espanya tingui subscript un conveni en aquest sentit.

b) Els estrangers que pretenguin entrar il·legalment al país; s'hi consideren inclosos, a aquests efectes, els estrangers que siguin interceptats a la frontera, als voltants o a l'interior del territori nacional en trànsit o en ruta, sense complir els requisits d'entrada.

2. En qualsevol d'ambdós casos, l'estranger respecte del qual se segueixin tràmits per adoptar una ordre de devolució té dret, des del moment inicial en què es procedeixi a la seva detenció, a l'assistència jurídica gratuïta quan no disposi de mitjans econòmics. Igualment, si no comprèn o no parla la llengua oficial que s'utilitzi, té dret a l'assistència d'interpret.

3. L'execució de la devolució comporta el nou inici del còmput del termini de prohibició d'entrada que s'hagi transgredit quan s'hagi adoptat en virtut d'una ordre d'expulsió dictada per les autoritats espanyoles.

4. Suspensió de l'execució de la devolució.

Encara que s'hagi adoptat una ordre de devolució, aquesta no es pot dur a terme i en queda suspesa l'execució quan:

a) Es tracti de dones embarassades i la mesura pugui suposar un risc per a la gestació o per a la salut de la mare.

b) Es formalitzi una sol·licitud d'asil, fins que s'hagi decidit la inadmissió a tràmit de la petició, de conformitat amb la normativa d'asil.

5. Queden exceptuades del que disposa el paràgraf b) del número anterior les persones que, havent sol·licitat sense demora la sol·licitud d'asil, aquesta els hagi estat admesa a tràmit, de conformitat amb el que disposa l'article 4.2 de la Llei 5/1984, de 26 de març, modificada per la Llei 9/1994, de 19 de maig.

Article 139. Sortides obligatòries.

1. En els casos de denegació administrativa de sol·licituds de pròrroques d'estada, de permisos de residència o de qualsevol altre document necessari per a la permanència d'estrangers en el territori espanyol, així com de les pròrroques dels mateixos permisos o documents, la resolució administrativa dictada a aquest efecte ha de contenir l'advertència a l'interessat de l'obligatorietat de la seva sortida del país, sens perjudici que, igualment, es materialitzi l'advertència mitjançant una diligència al passaport o document anàleg o en un document a part, si es troba a Espanya emparat en un document d'identitat on no es pugui estampar la diligència.

2. La sortida obligatòria s'ha de fer dins el termini establert en la resolució denegatòria de la sol·licitud formulada o, si s'escau, en el termini màxim de quinze dies a comptar del moment en què es notifiqui la resolució denegatòria, llevat que concorrin circumstàncies excepcionals i es justifiqui que es disposa de mitjans de vida suficients, cas en què es pot prorrogar el termini fins a noranta dies com a màxim. Una vegada transcorregut el termini indicat sense que s'hagi efectuat la sortida, s'aplica el que preveu aquest Reglament per als casos als quals es refereix l'article 53.a) de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000.

3. Si els estrangers a què es refereix aquest article surten efectivament del territori espanyol, sobre la base del que disposen els paràgrafs anteriors, sense haver incorregut en cap causa d'expulsió, no són objecte de prohibició d'entrada al país i poden tornar a Espanya, d'acord amb les normes que regulen l'accés al territori espanyol.

4. Els sol·licitants d'asil la sol·licitud dels quals hagi estat inadmesa a tràmit en aplicació del paràgraf e) de l'article 5.6 de la Llei 5/1984, de 26 de març, perquè el seu examen no correspon a Espanya ja que és un altre Estat el responsable d'aquella, de conformitat amb els convenis en què Espanya sigui part, una vegada notificada aquesta, l'estranger ha d'abandonar el territori nacional i traslladar-se a l'Estat responsable en el termini que s'estableixi en la resolució d'inadmissió de la sol·licitud.

Si l'estranger no abandona el territori nacional en el termini indicat, es pot procedir a la seva detenció i conducció al punt fronterer des d'on ha de ser traslladat al territori de l'Estat responsable.

CAPÍTOL V**Coordinació dels òrgans de l'Administració General de l'Estat****SECCIÓ 1a LES OFICINES D'ESTRANGERS****Article 140. Creació.**

1. Les oficines d'estrangers són les unitats que integren els diferents serveis de l'Administració General de l'Estat competents en matèria d'estrangeria en l'àmbit provincial, a fi de garantir l'eficàcia i la coordinació en l'actuació administrativa.

2. La creació, la supressió i la modificació d'oficines d'estrangers es porta a terme mitjançant ordre del ministre de la Presidència dictada a proposta dels ministres d'Administracions Públiques, de l'Interior i de Treball i Afers Socials.

3. Amb la consulta prèvia als ministeris de Treball i Afers Socials i d'Administracions Públiques, la Delegació del Govern per a l'Estrangeria i la Immigració ha d'impulsar la creació, la supressió i la modificació d'oficines d'estrangers, basant-se en la incidència especial de la immigració a la província.

4. Les oficines d'estrangers han d'estar ubicades a la capital de les províncies on es constitueixin.

5. L'oficina d'estrangers pot disposar d'oficines delegades ubicades als districtes de la capital i als municipis de la província a fi de facilitar les gestions administratives dels interessats.

Article 141. Dependència.

1. Les oficines d'estrangers depenen orgànicament de la delegació o subdelegació del Govern corresponent, enquadrades a la Secretaria General, i depenen funcionalment del Ministeri de l'Interior, a través de la Delegació del Govern per a l'Estrangeria i la Immigració, i del Ministeri de Treball i Afers Socials, ambdós en l'àmbit de les seves competències respectives.

2. Les oficines d'estrangers es regeixen pel que disposa aquest Reglament, així com pel que estableixen el Reial decret 1330/1997, d'1 d'agost, d'integració de serveis perifèrics i d'estructura de les delegacions del Govern, i el Reial decret 2725/1998, de 18 de desembre, d'integració de les direccions provincials de Treball, Seguretat Social i Afers Socials, quan els sigui aplicable.

Article 142. Funcions.

1. Les oficines d'estrangers exerceixen, en l'àmbit provincial, les funcions següents, previstes a la normativa vigent en matèria d'estrangeria i règim comunitari:

a) La tramitació dels informes sobre visats de residència, exempcions de visat, pròrroques d'estada, targetes d'estudiant, permisos de residència, autoritzacions de tornada, autoritzacions laborals, permisos de treball i excepcions a l'obligació d'obtenir permís de treball, targetes de residència, així com l'expedició i el lliurament d'aquests documents. La tramitació de les sol·licituds de pròrroga d'estada i la recepció de les declaracions d'entrada les efectuen els serveis policials esmentats.

b) La recepció de la sol·licitud de cèdula d'inscripció i de títol de viatge per a la sortida d'Espanya, i l'expedició i el lliurament d'aquests documents, així com del document d'identificació provisional. La tramitació de les sol·licituds de cèdula d'inscripció i de títol de viatge l'efectuen els serveis policials esmentats.

c) La tramitació dels expedients relatius a sancions governatives per infraccions a la normativa en matèria d'estrangeria i en règim comunitari. Això no obstant, les devolucions i els expedients sancionadors que portin a l'expulsió de l'infractor estranger o a la seva detenció i ingrés en un centre d'internament d'estrangers els tramiten i executen les brigades i seccions d'estrangeria i documentació de les comissaries de policia.

d) La tramitació dels recursos administratius que escaiguin, sens perjudici de la competència del director general de la policia per resoldre el recurs administratiu contra la denegació d'entrada en el territori espanyol i ordre de retorn a frontera.

e) L'elevació als òrgans i a les autoritats competents de les propostes de resolució oportunes relatives als expedients a què fan referència els paràgrafs anteriors.

f) L'assignació i la comunicació del número d'identitat d'estranger pels serveis policials de les mateixes oficines.

g) La recepció de declaracions d'entrada dels estrangers que pretenguin entrar en el territori espanyol, sens perjudici de la competència dels serveis policials sobre això.

h) La informació, la recepció (que inclou l'entrevista corresponent) i la tramitació de la sol·licitud d'asil, l'expedició i el lliurament de la documentació corresponent i la notificació de les resolucions adoptades pels òrgans

competents, amb observança de la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

i) L'obtenció i l'elaboració del conjunt d'informació estadística de caràcter administratiu i demogràfic sobre la població estrangera i en règim comunitari de la província.

2. Aquestes funcions s'exerceixen sota la direcció dels delegats i subdelegats del Govern corresponents, i sens perjudici de les competències que en matèria de resolució d'expedients corresponguin a altres òrgans.

3. Les oficines delegades han de col·laborar en el desenvolupament de les funcions de l'oficina d'estrangers corresponent, en especial, les referides a l'atenció al ciutadà, recepció de sol·licituds i escrits, notificació i lliurament de resolucions i documents, i poden exercir les competències que els siguin delegades.

Article 143. *Personal.*

1. Els diferents serveis encarregats de la tramitació dels expedients en matèria d'estrangeria s'integren a l'oficina d'estrangers, que actua com un únic centre de gestió.

2. El personal procedent dels serveis a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article, que no estigui integrat orgànicament a les delegacions del Govern, de conformitat amb el que disposa la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat, i la seva normativa de desplegament, s'integra a la delegació del Govern o subdelegació del Govern corresponent.

3. Les oficines d'estrangers que es constitueixin han de disposar d'una relació de llocs de treball i, si s'escau, d'un catàleg del personal laboral per a la integració respectiva del personal i els seus llocs de treball corresponents, procedent dels serveis a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article.

4. Les oficines d'estrangers compten amb l'adscripció de personal de la Direcció General de la Policia per a l'exercici de les funcions que aquesta té assignades en matèria d'estrangeria i dins del marc de les seves competències.

5. El cap de l'oficina d'estrangers el nomena i el separa el subsecretari d'Administracions Públiques, a proposta conjunta dels ministeris de l'Interior i de Treball i Afers Socials, pel procediment de lliure designació, entre funcionaris de carrera dels grups A o B de l'Administració General de l'Estat, dins els límits que estableix el Reglament general d'ingrés del personal al servei de l'Administració General de l'Estat i de provisió de llocs de treball i promoció professional dels funcionaris civils de l'Administració General de l'Estat, aprovat pel Reial decret 364/1995, de 10 de març.

Article 144. *Mitjans materials i informàtics.*

Les oficines d'estrangers han d'estar dotades dels mitjans materials i equipaments informàtics que siguin necessaris, s'ha de facilitar al personal que hi gestiona procediments l'accés al Registre central d'estrangers, i s'han de proveir aquestes oficines d'una aplicació informàtica integrada que permeti la centralització o la interconnexió de la gestió dels procediments esmentats.

SECCIÓ 2a ELS CENTRES DE MIGRACIONS

Article 145. *La xarxa pública de centres de migracions.*

Per al compliment de les finalitats d'integració social que té encomanats, el Ministeri de Treball i Afers Socials ha de disposar d'una xarxa pública de centres de migra-

cions, destinats a les funcions d'atenció, acollida, intervenció social i, si s'escau, derivació d'estrangers que tinguin la condició de sol·licitants d'asil, desplaçats, refugiats, apàtrides o d'immigrants que estiguin en situació de vulnerabilitat o corrin risc d'exclusió social.

Article 146. *Règim jurídic dels centres de migracions.*

Correspon al Ministeri de Treball i Afers Socials, amb l'informe previ de la Delegació del Govern per a l'Estrangeria i la Immigració:

a) Acordar l'establiment de nous centres de migracions, l'ampliació o la clausura dels ja existents;

b) Aprovar els estatuts i normes de funcionament intern dels centres de migracions;

c) Determinar les prestacions que s'hi dispensen, així com el règim jurídic al qual estan subjectes.

Article 147. *Ingrés en centres de migracions.*

1. Les normes de funcionament intern dels centres han de determinar els requisits i el procediment que cal seguir a efectes de l'ingrés d'un estranger en un centre de migracions.

2. Quan l'estranger no tingui un títol que autoritzi la seva estada a Espanya, l'ingrés comporta l'expedició d'un volant personal i intransferible que l'autoritzi a romandre al centre, en el qual, al costat de la fotografia de l'estranger, s'hi han de fer constar les dades de filiació, nacionalitat, número d'identificació d'estranger si el té assignat, així com la data de caducitat de l'autorització d'estada al centre.

3. Aquesta autorització d'estada s'entén sens perjudici de les decisions ulteriors que les autoritats competents adoptin en relació amb la situació administrativa de l'estranger a Espanya.

Disposició addicional primera. *Atribució de competències en matèria d'informes, resolucions i sancions.*

Quan les competències en matèria d'informes, resolucions i sancions no estiguin expressament atribuïdes a un determinat òrgan en aquest Reglament, les han d'exercir els delegats del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials i els subdelegats del Govern a les províncies.

Disposició addicional segona. *Normativa aplicable als procediments.*

En el que no prevegi en matèria de procediments el Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, cal atènyer-se al que disposa la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, i la seva normativa de desplegament.

De conformitat amb el que estableix la disposició addicional onzena de la Llei 30/1992 esmentada, modificada per la Llei 4/1999, el procediment de visat es regeix per la normativa específica que preveu l'article 27 de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, reformada per la Llei orgànica 8/2000, desplegada en el present Reial decret i en les altres disposicions que es dictin en compliment dels compromisos internacionals assumits per Espanya, particularment en l'àmbit del Tractat d'Amsterdam i del Conveni per a l'aplicació de l'Acord de Schengen de 14 de juny de 1985, i s'aplica supletòriament la Llei 30/1992, modificada per la Llei 4/1999.

Disposició addicional tercera. *Exigència, normativa i convenis en matèria sanitària.*

El que estableix aquest Reglament no exclou la vigència i el compliment del que disposen els reglaments i els acords sanitaris internacionals, els articles 38 i 39 i la disposició final vuitena de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, el Reial decret 1418/1986, de 13 de juny, en matèria de sanitat exterior, i les altres disposicions dictades per a la seva aplicació i desplegament.

L'Administració General de l'Estat, als efectes de la realització de totes les actuacions i proves sanitàries que puguin derivar de l'aplicació d'aquest Reglament, ha de subscriure, a través dels departaments ministerials en cada cas competents, els convenis oportuns amb els serveis de salut o les institucions sanitàries corresponents.

Disposició addicional quarta. *Terminis de resolució dels procediments.*

El termini general màxim per notificar les resolucions sobre les sol·licituds que formulin els interessats en els procediments regulats al Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, reformada per la Llei orgànica 8/2000, és de tres mesos comptats a partir de l'endemà de la data en la qual hagin tingut entrada al registre de l'òrgan competent per tramitar-les. Se n'exceptuen les peticions de permís de residència per reagrupació familiar, de permís de treball de temporada, i de modificació de permís de treball, les resolucions dels quals s'han de notificar en la meitat del termini assenyalat.

En el procediment en matèria de visats el termini màxim, i no prorrogable, per notificar les resolucions sobre les sol·licituds és de quatre mesos i quinze dies comptats a partir de l'endemà de la data en la qual la sol·licitud hagi tingut entrada al registre de l'oficina o secció consular competent per tramitar-la. El termini màxim és de tres mesos en els visats per a la reagrupació familiar i en els visats per als quals s'hagi decretat la tramitació urgent o figurí així en un conveni internacional del qual Espanya sigui part. Aquests terminis se suspenden fins per quinze dies quan es requereixi l'esmena o l'aportació de documents preceptius o l'aportació d'elements de judici necessaris, inclosa la compareixença personal; en el cas d'haver d'incorporar al procediment informes preceptius i determinants del contingut de la resolució, d'altres òrgans administratius situats a Espanya, la suspensió del termini de resolució i notificació s'estén fins per quatre mesos i quinze dies o tres mesos en el cas del visat per a reagrupació familiar i altres declarats de tramitació urgent.

L'obligació formal d'informar el sol·licitant de visat sobre el termini màxim per a la notificació de la resolució del procediment, els casos de suspensió del còmput d'aquest termini i els efectes del silenci administratiu s'entén complerta mitjançant la inserció d'una nota informativa sobre aquests aspectes als impresos de sol·licitud.

Disposició addicional cinquena. *Silenci administratiu.*

Transcorregut el termini per resoldre les sol·licituds, de conformitat amb el que estableix la disposició anterior, aquestes es poden entendre desestimades, d'acord amb el que disposa la disposició addicional primera de la mateixa Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, i amb les excepcions contingudes en la disposició addicional esmentada.

Disposició addicional sisena. *Recursos.*

Les resolucions que dictin els òrgans competents dels ministeris d'Afers Exteriors, de l'Interior i de Treball i Afers Socials, sobre la base del que disposa aquest Reglament, sobre concessió o denegació de visats, exempcions de visat, pròrrogues d'estada o permisos de residència i permisos de treball, així com sobre sancions governatives i expulsions d'estrangers, posen fi a la via administrativa i contra aquestes resolucions es poden interposar els recursos administratius o jurisdiccionals legalment previstos. Se n'exceptuen les resolucions sobre sol·licituds de pròrroga del permís de residència, renovació i modificació del permís de treball, i devolució, denegació d'entrada i retorn, les quals no exhaureixen la via administrativa. En un cas i en l'altre, els actes i les resolucions administratives adoptats poden ser objecte de recurs d'acord amb el que disposen les lleis, amb el règim d'executivitat previst amb caràcter general en la legislació vigent, llevat del que disposa la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, per a la tramitació d'expedients d'expulsió amb caràcter preferent.

Disposició addicional setena. *Tractament preferent.*

Tenen tractament preferent les peticions de visat de residència per a reagrupació familiar o de visat per obtenir el permís de treball de temporada, i les peticions de permís de residència per reagrupació familiar, de permís de treball de temporada i de modificació de permís de treball.

Disposició addicional vuitena. *Cotització per la contingència de desocupació.*

En les contractacions amb els estrangers titulars dels permisos de treball que preveuen els articles 76 i 78, o de l'autorització per treballar que preveu l'apartat 1.a) de l'article 79 d'aquest Reglament, no es cotitza per la contingència de desocupació.

Disposició addicional novena. *Integració social.*

Les administracions públiques competents en cada moment poden exercir les seves competències en totes les matèries relacionades amb la integració social dels estrangers a Espanya.

Disposició addicional desena. *Subcomissió de residència i treball d'estrangers a la Comissió Bilateral de Cooperació Canàries-Estat.*

D'acord amb el que preveu la disposició addicional segona de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, s'ha de constituir una subcomissió, al si de la Comissió Bilateral de Cooperació Canàries-Estat, que conegui de les qüestions de residència i treball d'estrangers que afectin directament les Canàries.

14166 REIAL DECRET 865/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de reconeixement de l'estatut d'apàtrida. («BOE» 174, de 21-7-2001.)

L'article 13.4 de la Constitució assenyalava que la llei ha d'establir els termes en els quals els ciutadans d'altres països i els apàtrides poden gaudir del dret d'asil.